

Pitlembik 6

3 Anabluun Le Riyak Budeken

e. abdurrahman

Şitlembik 6
Ş Anadolu'nun En Şiyyik Şadakaşı
e. abdurrahman

Şitlembik 6

5 Anadolu'nun En Büyük Sadakası

e. abdurrahman

Çitlembik-6-
ANADOLUNUN EN BÜYÜK SADAKASI

Copyright © Işık Yayınları, 2006

*Bu kitaptaki metin ve resimlerin, tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan şirketin
önceden yazılı izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt
sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.*

Editör

Dr. F. Muharrem YILDIZ

Görsel Yönetmen

Engin ÇİFTÇİ

Kapak

İhsan DEMİRHAN

Mizanpaj

Hasan AYDIN

ISBN

975-278-181-0

Yayın Numarası

435

Basım Yeri ve Yılı

Çağlayan Matbaası / İZMİR Tel: (0232) 252 20 96
Mart 2006

Genel Dağıtım

Gökkuşaklı Pazarlama ve Dağıtım

Alayköşkü Cad. No: 12 Çağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (0212) 519 39 33 Faks: (0212) 519 39 01

Işık Yayınları

Emniyet Mahallesi Huzur Sokak No: 5
34676 Üsküdar/İSTANBUL

Tel: (0216) 318 42 88 Faks: (0216) 318 52 20
www.isikyayinlari.com

İÇİNDEKİLER

Elektrik Tedavisi Gibi	9
Sırf Tenkitle Bir Yere Varılmaz	11
Dünya Bizi Cezbetmesin	13
Biz Kendi İrademizle Hareket Etmiyoruz	15
Hizmette Önde, Ücrette Sonda	17
Buralara Niye Gelmişiz	19
Adalet Kulesi.....	21
Güzel İnsanların Gidişleri de Güzeldir	23
Lâfın Doğrusunu Söyleyen Deli Yürekler... ..	25
Haksızlıklar Karşısında Susmayanlar	27
Umumî Dualar, Daha Güçlüdür	29
İbadet Yapmamak İçin Bahane Uydurmayın	31
Samimiyet ve Beklentisizliğe Vurgun Olanlar	33
Evet, Kader Âdildir	35
Binlerce Salât ü Selâm Olsun	37
İslâmiyetin İnsaniyet Yönü	39
Kutlu Doğum İçin Nisan Ayında Yapacaklarımız	41
Hazreti. Hamza Niçin Temessül Etmiş?	45
Türkiye'nin Kazandırdıkları	47
Eğer Vazifemiz Tefekkür İse	49
Gazete Abonesi İle İlgili Hatıralar	51
Bir Gülümsemeye Yetti	53
İsm-i Âzam	55
Anadolu'nun En Büyük Sadakası: Risale-i Nur	57
Neydi O Hâl? İmam Onu Takip Ediyor	59
Kelebek Tesirini Tetikleyin	61
Bu Fakir Abdurrahman'a Gelenler	63
Yusuf dedenin Nasihatleri	67
Âlem-i İslâm'ın Kapısı Türkiye'dir	69
Bir İlim Adamı Çok Şeydir	71
İnancın Gölgesinde	73
Bütün Dünyaya Yayılacak Bir Ezan	75

Ramazan'daki İtikâftan da Mühim.....	76
Yanında O Vardı	79
Gül-i Muhammedî (Sallallahû aleyhi vesellam)	81
Demek Onlar Bunlarmış	83
Değiştirmek O Kadar Kolay mı?.....	85
Şifayı Yüreğinde Aramak	87
Onların Lügâtında Kırılmaya, Gücenmeye Yer Yok.....	89
Kibirli Olmayanlara Hidayet Yolu Açık.....	93
Tek Seçenek, “Deveyi Gütmek...”	97
Derdin ve Çilen Kadar Adamsın	101
İlk Ezan ve İlklerden Olmak	103
Kur’ân-ı Kerîm Öğrenmek	105
Van Van	107
“Zaten Işık Arıyorum”	109
Beni Derinden Etkileyen	113
Kör ve Kötürümün Fark Ettiği Nimetler	117
Bir Nefes Sıhhat Gibi	119
Kelepçeleri Çözen Dua	121
Onların İşi Tohum Saçıp Gitmek	123
Kafadar Amcam	127
Buryat Cumhurbaşkanı Niye Güldü?	129
Kaderin Tevafuk Dügümleri.....	131
Kibleye Karşı Kible Evler	133
Her Türlü Fütuhât İçin	135
Kabul Olmuş Dua	137
Bir Hayra Omuz Veren.....	139
Yürekte Saplı Kalan Ana Hasreti	143
Davetlere Sümbül Verenler.....	147
Sabırla Koruk, Helva Olur	151
Gel, Seninle Dertleşelim.....	153
Bunu Ancak Gerçek Dinin Temsilcileri Yapabilir.....	155
İslâm, Yeryüzünü Bir Mescit Yapıyor	157
Kelepçeleri Çözen Dua.....	161
Âlemlere Rahmet	165
İşte Bizlere Örnek Bir Aile	167
Keşke Daha Önce Tanısaydım.....	169
Aya Gidilecek mi?	171
Acele Gel Tıp.....	173
Samanyolu’nda Ramazan ve Diyalog Adımları	175
Yediler Ve Kadir Gecesi.....	179
Blast Infante	181
Himmet ve Hicret.....	183
Lâfı Bırakıp İşe Bakalım	185
Tevâfuk Dikkatimi Çekti	187
Kur’ân’a Yapılan Hizmet Kolay Değildir.....	189
İsveç’te Atalarının İzi Peşinde	191

Baltık'tan Haberler	193
Ölüm Uyandırmadan Önce	197
Hastalıklarla İlgili Soru-Cevaplar(I)	199
Hastalıklarla İlgili Soru-Cevaplar(II)	203
Trabzonlu Çok Önce Gitmiş	205
Kader Ne Der, Peder Ne Der?	207

NAMAZ ELEKTRİK TEDAVİSİ GİBİ

Her ne kadar gazetemizin üst seviye yöneticileri yanında çocukluktan, toyluktan, hamlık ve bücürlükten kurtulamasak, hamsici büyükler yanında hâlâ inatçı Fenerbahçe’li olarak bilsek, Aborjin Şevki Amca tarafından gülünüp geçilsek de okuyucularımız katında, elhamdülillah bir yerimiz var. Gerçi ev danası tosun olmazmış. Ona da şükür. Eğer tosun olsaydım bu kurban mutlaka kurbanlık diye ‘tosunami’ bilgesine derdimi anlatma fırsatım olmadan gönderilebilirdim. Çünkü, maşaallah bazı amca ve ablalar Endonezya, Aceh ve Afrika’ya kurban göndereyim diye her şeye tosun gözüyle bakmaya başladılar. Her neyse.

İşte bu fakire gelen bir mektupta şunlar yazılı:

Evladım Abdurrahman, Son Şahitler isimli kitabı okuyordum. Abdurrahman Yargın isimli bir kişi Antalya’da askerlik yaparken başından geçen bir olayı şöyle anlatıyordu: “Bir gün Karacaören köyüne vazifeli olarak gitmiştik. Yağmurlu havada ıslanıp hasta oldum. Yatsı namazını zorla kıldım. ‘Yâ Şeyh Abdülkâdir-i Geylânî’ diye medet isteyip, çok yalvardım. O gece rüyamda birisi arkamdan gözlerimi tuttu. Sanki vücudum elektrik tedavisi oluyordu. O arkadan gözlerimi tutan zat, ‘Sen kimi çağırıyorsun?’ diye sordu. Ben de Şeyh Abdülkadir Geylânî hazretlerini çağırdığımı söyledim. O zaman o zat, ‘Ben buradayım.’ deyince. ‘Siz kimsiniz?’ diye sordum. Kendisini tanımadığımı ifade ettim. O zât ise heybetle, ‘Ben Said Nursî’yim!’ dedi. Bu esnada

âniden uyandım. Hiç mi hiç hastalığım kalmamıştı. Sanki tedavi olmuşum.”

Evlâdım Abdurrahman, bunu okuyunca, ameliyattan sonra şişip bana acı ve ağrı veren apsemi hatırladım. Kuru yere oturmıyordum zaten. Büyüyüp barsağı delme tehlikesi de vardı. Türkiye’deki ameliyat olduğum doktoruma telefon ettim. “Hiç bekleme hemen gel” dedi. Uçaktan alelâcele yer bulup hava alanına yöneldim. Yolda 1003 ihlâs suresi okuyup salâvatlarla başta Efendimizin, Abdülkadir Geylânî, Said Nursî, Şah-ı Nakşibendî ve İmam-ı Rabbanî Hazretlerinin ruhlarına bağışladım ve Cenab-ı Hak’tan bu zatlar hürmetine şifa talep ettim. Emin olun, yol boyunca otururken hiç acı hissetmedim. Hastanede doktor, “Enteresan, çok yumuşamış. Bak bastırıyorum, acı duyuyor musun?” diye sordu... “Çok az ve hafif dedim.” “Operasyona gerek yok. İnşallah fitrî bir şekilde yavaş yavaş biter.” dedi.

Belki bu hatıranın, bazılarına da vereceği mesajlar vardır, diye sizlere nakletme lüzumunu hissettim.

SIRF TENKİTLE BİR YERE VARILMAZ

Aziz Nesin'in oğlu matematikçi Prof. Dr. Ali Nesil "Matematik Dünyası" isimli bir derginin Sorumlu Yazı İşleri Müdürü... Derginin başyazısını yazan Ali Nesil, çok güzel bir öz eleştiri yapıyor ve diyor ki.

"68'li sayılmasam da, o kuşağa yakınım. O günlerde bütün gençlik, neredeyse tek ağızdan düzeni eleştirirdi. Eğitim sisteminden ekonomik düzene kadar topa tutmadığımız konu yoktu. Analarımızı, babalarımızı, öğretmenlerimizi, müdürlerimizi, yöneticilerimizi beğenmezdik. Biz daha iyisini yapacaktık... Aradan yıllar geçti. Büyüdük. Sorumluluk aldık. İş gücü sahibi olduk. Saçımız sakalımız ağardı; yüzümüz, gözümüz kırıştı; olgunlaştık; dinginleştik. Ana baba olduk, öğretmen müdür olduk, yönetici olduk. Olduk da ne oldu? Hiç! Biz de aynen o eleştirdiğimiz büyüklerimize benzedik. Daha iyisini yapamadık. Neden böyle oldu, diye düşünüyorum. Böyle olmasının bir çok sebebi olabilir, bu sebeplerden birçoğu da bizden bağımsız olabilir, ancak bir sebep var ki... Sanıyorum, büyüklerimizi görevlerini yapmıyor diye eleştirirken, aslında biz gençler de kendi görevlerimizi yapıyorduk. Büyüklerin görevi olur da gençlerin görevi olmaz mı? Az da olsa kütüphane vardı, yanına uğramadığımız. Yetersiz de olsa kitaplarımız, dergilerimiz vardı; okumadığımız veya kutsal kitap gibi okuduğumuz. Kulağımız vardı, dinlemiyorduk, beynimiz vardı, düşünmüyorduk; ağzımız vardı, sadece kavga etmeye ve eleştirmeye yarayan. Eleştirmeye hak kazanmak

lâzım. Gençliğin gereğini yapmayan biz gençler, öğretmenliğin gereğini yapmayan öğretmeni, yöneticiliğin gereğini yapmayan yöneticiyi eleştiriyorduk. Hakkımız yoktu. Eleştirmeye hak kazanmamıştık. İşte bu yüzden biz de eleştirdiğimiz büyüklerimiz gibi olduk. Meğer ne ekersen onu biçermişsin... Kimin aklına gelirdi!”

Hiçbir şey ortaya koymadan sadece tenkit edenler, gayr-i memnunlar, tahrip gücüyle devletleri bile yıkabilirler; ama hayır adına, müsbet bir iş adına hiçbir şey ortaya koyamazlar.

Tahrip kolaydır, ama tamir zordur. Yirmi kişinin çalışıp yirmi günde yaptığı bir binayı bir kişi bir günde yıkabilir. Hatta şahane bir sanat eseri olan Süleymaniye Câmii’nin yapılması için ne kadar arsa, ne kadar işçi, nasıl bir mimar lâzımdır? Hatta nasıl bir Sultan gerekir? Hâlbuki yıkmak için sadece eline bomba vereceğiniz bir deli yeterlidir.

Onun için siz siz olun, tenkit ve gıybeti bir tarafa bırakıp, “Acaba ben ne yapabilirim? Nasıl hizmet edebilirim? İnsanlığa nasıl faydalı olabilirim?” diye düşünün. İyilikler ve olumluluklar üretin...

Allah iyilik yapanları, yaptığı güzel yapanları sever.

DÜNYA BİZİ CEZBETMESİN

Kur'ân-ı Kerîm, birçok peygamberin (Aleyhimüsselâm) kisasından ibret ve ders almamız için bahisler açtığı gibi, Hazreti. Süleyman Aleyhisselâm'dan da bahis açmıştır.

“Davud’a evlât olarak Süleyman’ı ihsan ettik, Süleyman ne güzel kuldu! Hep Allah’a yönelirdi. Hani bir gün ikindi vakti ona; durduğunda sâkin, koştuğu zaman ise süratli, safkan koşu atları gösterilmişti. Onlarla ilgilenip, ‘Ben Rabbimi hatırlattıkları için güzel şeyleri severim.’ dedi ve onlar gözden kayboluncaya kadar onları seyredip durdu. Sonra, ‘Onları tekrar bana getirin!’ deyip bacaklarını ve boyunlarını sıvazlamaya başladı.”¹

Merhum Elmalılı Hamdi Yazır, bu hususta: tefsirinde diyor ki: “Aşiy, öğleden sonra akşama kadar demektir. “Essâfinât” ise: atın üç ayağını basıp, birinin tırnağını dikerek duruşuna “sufun” denir ki, en güzel duruştur. Genellikle halis Arap atlarında olur. Öyle duran ata, “sâfin” çoğuluna da “sâfinât” denir. “El- ciyâd” koşuda süratli olan öğdül atlar demektir. Demek ki, “sâfinât” duruştaki güzelliği; “ciyad” da gidişteki güzelliği ifade ediyor. Şu hâlde arzda hem duruş gösterilmiş, hem koşuş... “Onun üzerine ‘Gerçekten ben hayır (mal, at) sevgisine sırf Rabbimi zikretmek için düştüm.’ dedi.” ayetine tefsircilerin çoğu, “Ben hayır, yani mal ve at sevmek için Rabbimin zikrinden kaldım.” manasını vermişler. İkinci namazı geçti, diye bu şekilde üzüldü ve bundan dolayı, getirin onları bana deyip, hepsini Allah için kurban etti ,

---

1) Sâd Suresi, 38/30

diyorlar. Bu durumda, “Hatta güneş battı;” ifadesinden, ibadeti mi edemedim, şeklinde bir mânâ anlaşılıyor. Fakat diğer bir takım tefsircilerle beraber, biz bunu şöyle anlıyoruz: ‘Ben o hayrı, at Rabbimin zikrinden dolayı sevdim.’ dedi. Yani namazını veya virdini geçirmedi, bilakis böyle diyerek atları bırakıp zikrini yerine getirmeye gitti. Nihayet o atlar perdenin ardına gizlendi; ahırlara çekildi; yahut koşuda gözden kayboldu, o zaman namazını bitirdi. ‘Geri getirin onları bana. dedi. Artık bacaklarını, boyunlarını silmeye başladı. Okşadı, tımarlarına itina gösterdi. Bazı tefsirciler buna kılıç ile silmek mânâsı vermişler ve namazı geçirmeye sebep oldular diye Allah yolunda kurban edildiklerini söylemişlerdir ki, ikisi de Süleyman Aleyhisselâmın çok zikir ve tesbih eden biri olduğunu anlatan birer misaldirler. Eğer bu kurban ediş, harbe gönderilmek suretiyle öldürülmüş olmaları ise güzel bir mânâdır.”²

İşte dünya malı, zikre, tefekküre vesile ise, bizi ibadetten alıkoymuyorsa, istediğimiz anda onu Allah için verebiliyorsak bu çok güzel bir durum. Yoksa ona bağlanıp kalıyorsak, bizi “esfel-i sâfilin”e, yani yerin dibine çeker... Devamlı kalbimizi yoklayıp bir durum muhakemesi yapmak durumundayız. Bakalım, ibadetlerimize ve hizmetlerimize engel oluyorlar mı? Engel olunca kolayca onlardan vazgeçebiliyor muyuz?

---

2) Hak Dini Kur’ân Dili, c. 6, s. 469–470

BİZ KENDİ İRADEMİZLE HAREKET ETMİYORUZ.

Konyalı, emekli Öğretmen Mustafa Kırıkçı amcam anlatıyor:

“(Üstad Bediüzzaman 9 Aralık 1959’da Konya’yı ziyarete gelmişti.) Üstad’ın taksisi, cami kapısının yakınındaki asfalt cadde-
nin kenarında, tam türbe kapısının karşısına gelen bir yerde
durmuştu. (...) Bu hengâme içerisinde, Üstad arabasından indi,
namazını kılmak için, câmiye, batı kapısından girdi. Namazdan
sonra camiden çıkıp türbeye girdi ve Mevlâna Hazretlerinin
kabrini ziyaret etti. Ziyareti müteâkip yine otomobiline bindi ve
o yorgun hâli ile ve hiçbir kimse ile görüştürülmeden, geldiği ye-
re; yani Isparta’ya dönmek zorunda bırakıldı. (...) O hüzünlü 9
Aralık ziyaretinden sonra olanlardan dolayı hepimiz fevkalâde
müteessir olduk. (Onu Sadullah Nutku Konya’ya davet etmeyi
kararlaştırdık. Mektup yazıp Hasan Nevruz’u Isparta’ya gönder-
dik.) Nevruz, ziyaretten döndü. Üstad’ın davete karşı, ‘On gün
sonra geleceğim.’ dediğini bizlere nakletti. Artık, dünyalar bi-
zimdi; sevincimize payan yoktu. Hem de Üstad’ın bundan son-
raki ömrünü Konya’da geçirmesini arzu ediyorduk. (...) On gün
sonra, 5 Ocak 1960 Salı, ikindiden sonra Üstad’ın gelmek üzere
olduğunu öğrendik. (...) Üstad tebessümle otomobilinden indi,
çok keyifli olduğu hâlimden anlaşıyordu. Bir koltuğunda ben,
diğer koltuğunda Zübeyir Ağabey olmak üzere, kendisini evin
merdivenlerinden çıkararak, çok güzel şekilde temizleyip döse-
nerek hazırlanan odasına götürdük. (...) Bir ara ben yanından

ayrılmışım. Çok kısa bir zaman sonra Üstad'ın ayrılmak üzere ayağa kalktığını bana duyurdular. Hemen yanlarına girdim, Üstad ayakta ve hareket hâlinde idi. Şaşırıp kalmışım. Çay hazırdı ikram edecektik. Nazlanmaya başladım. 'Olur mu Üstadım, henüz bir istirahat etmiş değilsiniz, nasıl ayrılırsınız?' gibi beyanlarla, 'Gitmeyin Üstadım.' diye ısrar ediyordum. Benim ısrarlarım karşı şöyle dediği hâlâ kulaklarımda çınlar. 'Kardeşim, ben kendi irademle hareket etmiyorum.' Ve gitti... (Sonra ne oldu dersiniz?) Öbür günün (06-01-1959 Çarşamba) (sabahı beni), Dr. Sadullah Nutku'yu, Osman Yıldız'ı, Hasan Helvacılar'ı ve Mazhar İyidöner'i polisler götürdü ve aynı gün hepimiz ikindiden sonra mevkufen hapisaneye gönderildik. (...) Böylece bir gün önce aramızda olan Üstad'ın, ani olarak birden bire kalkıp gitmesinin izâhı, bu olayın zuhuru ile daha da açığa çıkmış oluyordu."

Nitekim Üstad'ın hasta hâlinde Ramazan günü oruçlu olarak nâmüsait şartlarda Isparta'dan kalkıp Urfa'ya gidişi ve İçişleri Bakanının tazyiklerine karşılık, "Ben buraya ölmeye geldim!" demesi ve gerçekten Kadir Gecesi Urfa'da vefat etmesi de herhâlde bir tesadüf değil, kaderin yönlendirmesiyledir.

HİZMETTE ÖNDE, ÜCRETE SONDA

Bazı okuyucularımız kampanyalar sırasında bazı hatalarım olduğunu, herkese yer veremediğimi, köşemde sahip çıkamadığımı söylüyor. Ben bilerek ayırım yapmam, ancak görüşlerimde yanılabilirim. Onun için mazeretimi bir misalle izah etmeye çalışayım...

Amerika’da, 17 katlı bir binada yangın çıkıyor. Fakat 17. katta çocuklar bulunmaktadır. Kimse cesaret edip onları kurtarmak için harekete geçememektedir. Bizim Temel ile Dursun da orada bu olaya şahit olur. Temel, Dursun’a, “Tursun! İşte meşhur olma fırsatı... Şu çocukları biz kurtaralım. Dünya medyası önünde Türkiye’yi meşhur eder.. sonra da kendimizi ve Karadenizlileri bütün dünyaya tanıtırız. Çocukluğumuzda yaptığımız gibi haydi sen tırmanıp 17. kata çık, camdan içeri gir, çocukları birer birer kurtar.” der. Dursun, hemen binaya tırmanır ve 17. katın penceresinden içeri girer. Bir beyaz çocuğu aşağı atar. Temel de onu tutar. İkinci, üçüncü beyaz çocukları da atar. Temel de en güzel şekilde tutup yanına koyar. Sonra bir zenci çocuk atar. Ama, hayret, Temel onu tutup kurtarmaz. Çocuk yere çakılır. Arada bir- iki beyaz, bir- iki zenci atmaya devam eder. Temel de bütün beyazları kurtarıırken, zencilerle hiç ilgilenmez. Sonunda hiç çocuk kalmayınca Dursun, yukarıdan aşağı bir bakar: Beyazlar kurtarılmış öbürleri de yere çakılmıştır. Buna çok canı sıkılan Dursun, “Temel! Temel! Sen niye böyle ayrımcılık yapaysun? Hiç, bize yakuşur mu?” diye bağırır. Temel de, şöyle cevap verir:

“A be Tursun, sen niye bu çocukların yanıklarını ataysun... Yanukları ne yapayum!”

İşte gördüğünüz gibi Temel bilerek bir ayırım yapmamakta; sadece onları yanmış sanmaktadır.

Peki, bu temsille ben kendime bir mazeret bulabilir miyim? Asla... Muhabbet olsun diye söylüyorum. Hem de bazı bilgilerin, belki de benden kaynaklanan yanlış anlama yüzünden yazılı olarak ele alınamaması meselesi, özrüme bir vesile olabilir zannediyorum...Bu arada Bediüzzaman’a kulak verecek olursak, “Hizmette önde, ücrette geride olmak lâzımdır.” Biz bilmeyerek hata etmiş olabiliriz. Ama yaptığı iyilik ve hayrın neticesini sadece Hak’tan bekleyenlerin, bu küçük ve fakir Abdurrahman’ın iltifatlarına hiç ihtiyaçları yoktur, zannederim.

BURALARA NİYE GELMİŞİZ?

Belçikalı Melek, son senelerinin serüvenini anlatan bir mektup göndermiş. Diyor ki:

Beş sene önce bir şey yiyordum. Bir Müslüman bana, “Ne yiyorsun?” diye sordu. Ben de, “Domuz eti yiyorum.” dedim. Ondan sonra düşünmeye başladım. Müslümanlar yemiyorlarsa elbette bir sebebi vardır. Bu soru boşuna değil... Yememek istedim. Bir sene yemek ve yememek arasında kendi içimde mücadele verdim. Artık onsekiz yaşıma girince; yani bu sorudan bir yıl sonra kesin karar verdim ve domuz etini bir daha ağzıma almadım. Annem bunun farkındaydı, ama benim düşünmediğim gibi o da bir gün benim Müslüman olacağımı aklından bile geçirmiyordu.

2000 yılının eylül ayında üniversiteye başladım. Türk öğrenciler de vardı. O sene, iki hafta oruç tuttum. Sonra bıraktım. Zor değildi, ama işte bırakmıştım.

İlk okuldan liseye kadar kendi dinimizin bir okulunda okudum, ama bir ışık bulamadım, pek inancım yoktu. Kitabımızda insanî unsurlar görüyordum. Bana pek ilahî gelmiyordu. En azından, kutsal kitabı insanların değiştirdikleri kanaatini taşıyordum.

Üniversitede ilk sene Çevremdeki müslümanlara İslâmiyetle ilgili sorular soruyordum. O zaman bende diğer cahiller gibi sigara, içki mevcuttu. Gerçi Müslümanlara bakıyordum, onlar da ekseriyetle içki içmeseler de namaz da kılmıyorlardı. İşte bu yarım Müslümanlardan İslamiyeti öğrenmeye çalıştım. Allah onlardan razı olsun.

Yavaş yavaş Allah’a inanmaya başladım. 2001 yılında, Müslüman olmadığım hâlde, oruç tuttum. Sadece bir gün tutamamıştım. Onun için de çok üzüldüm. Bir Türk bana “Niçin bu kadar üzülüyorsun ki, Müslüman olmadığına göre bu kadar önem vermen icap etmiyor.” dedi. Onun bu sözü üzerine, hemen Müslüman olmam lâzım geldiğini idrak ettim. Ama şehadet kelimesini bilmiyordum. Ayfer ablamla tanıştım. Camilerde değişik ve güzel bir hava vardı. Hemen Müslüman olmak istiyordum. Abdest aldım, baş örtüsü örttüm. Bana bir şeyler anlattıktan sonra kelime-i şehadeti birlikte söyledik. Müslüman olunca çok ağladım. Göz yaşlarım çok samimi olarak kalbimden geliyordu. Belki akan göz yaşlarım, günahlarımdı. Cenab-ı Hak o akan yaşlarla günahlarımı sildi. Belki, bu yüzden o gün çok önemli yeni arkadaşlarla tanıştım. Türkçe öğrendim. Beş vakit namaza başladım. Sonra bir Türk ile nişanlandım. O da İslâmiyeti yaşıyor.

Ama İslâmiyetle ilgili Fransızca güzel kitaplar bulamıyorum. Var: ama Türk Müslümanlarının anlayışına uzak şeyler. Onları okumak istemiyorum.

Diğer Belçikalılara anlatabilmem için, onların da mutlu olabilmesi için güzel kitaplara ihtiyaç var. Evet, Kur’ân-ı Kerîm’i, okumak, öğrenmek, Peygamber Efendimizin hayatını iyi tanımak ve ilmi hâli bilmek istiyorum...

Ailem Müslüman değil. Benim bu tercihim kabul etmediler. Geçen gün, babamı bir Türk arkadaşımın evine götürdüm. Onun babası, babama çok güzel davrandı. Hemen çay getirdiler. Çok iyi ve çok sıcak bir hava oldu. Zaten Türklerin misafirperverlikleri çok hoş oluyor. Babam, “Türkler, misafiri çok iyi karşılıyorlar. Bizden çok iyiler.” dedi. Ben de yavaş yavaş İslâmiyet’i öğreniyorum...

ADÂLET KULESİ

“Adalet Mülkün Temeli” başlıklı yazıyı okuduktan sonra, Talha amcamın Topkapı Sarayı’nda “Adalet Kulesi” için söylediklerini hatırladım. Topkapı binalarının içinde en yükseği bu... Yani adaletin önemini anlatmak için bir simge olarak, öyle yüksek ve yüce bir eser yapılmış. Padişah oraya çıkar, halkın tomar tomar kâğıtlar halinde sunduğu problemlerini inceleyen vezir ve nâzırların yaptıkları işleri ve ortaya koydukları çareleri müşahade edermiş... Talha amcam Adalet Kulesi’nin kapısının başında durup, kapının üzerine yazılmış olan Hadis-i Şerifi gösteriyor: “Bir saat adalet icrâ etmek, yetmiş sene ibadete denktir.” Yani Osmanlı, ecdadımızı adalete sevk eden bu müthiş kaynak ve dinamiği, bizlere hat (sanatının) bütün güzelliği ile arz ediyor.

“Adalet Mülkün Temeli” başlıklı yazıda ve devamındaki “Bu Manzara Hayallerden Silinmez” başlıklı yazıda esasen Afrika’nın içler acısı durumu ele alınıyor. İnsanlığın adalet hissiyle, kendisine gelerek, bir durum muhakemesi ve muhasebesi yapması isteniyor. Ama Anadolu’nun güzel insanların, bilhassa eğitime adanmış cesur yüreklerin yaptıkları hizmetlerden de örnekler veriliyor. Ben de bir amcamdan dinlemiştim. Ama o benim gibi sıradan biri değil... Üstelik Evliya Çelebi’nin torunlarından, yani babamın hemşehrisi.

Sömürgecilerin keşif kollarından bir grup, Afrikalı dokuz- on yaşlarındaki bir çocuğu yanlarına çağırıyorlar. Adını soruyorlar, Müslüman olduğunu anlayınca, “Sen hiç çikolata yedin mi?” di-

ye soruyorlar. O da “Hayır, hiç yemedim.” diyor. “Peki, sana versek yer misin?” diyorlar. “Olur” diyor. “Ama sen bize karşılığında ne vereceksin?” diye tekrar soruyorlar. O da “Ne isterseniz.” deyince “Biz senin Müslümanlığı bırakıp bizim dinimize girmenizi istiyoruz.” diyorlar. Şimdi bu yavrucuk ne yapsın?!...

Osmanlı dedelerimiz hiç böyle yapmamışlardı. Mazlumlari, mağdurlari korudular; oralari yerine göre bol bol erzak gönderdiler, ama bu zor durumlardan istifade edip de kimseyi dinini değıştirmeye zorlamadilar.

Neyse, güzel şeyler de oluyor. İşte o Evliya Çelebi torunu amcam, bir gün tam namaz vakti Afrika’da bir şehirde bir yerliye namaz kılmak istediğini ve yakınlarda bir cami veya mescidin olup olmadığını soruyor. Yerli, şöyle bir yüzüne baktıktan sonra, “Bir beyaz insan ve Müslüman!.” diyor ve onu kaptığı gibi sırtına alıyor ve mescidin yolunu tutuyor. Bizimki, yalvarıyor, yakarıyor, “Ne olur beni bırak!” diyor, ama nafile... Bu şekilde mescide kadar gidiyorlar. Düşünün, bir beyaz Müslüman kardeşı için o güzel gönüllü, o siyah inci Müslüman bunu yapıyor...

Bunlar, bizlere neyi anlatıyorsa, onu lâıykıyla anlayalım ve mucibince amel edelim...

GÜZEL İNSANLARIN GİDİŞLERİ DE GÜZELDİR

Mehmet Ercan Kuruoğlu, geçen sene vefat eden çok kıymetli ve genç bir amca idi. Bir gün arkadaşları ile beraberken elindeki kitabı açtı, önüne şehitlikle ilgili bir bölüm geldi. O da sesli şekilde okudu. Birkaç gün sonra da, bir devlet hizmetinde, araştırmacı bir bilim adamı olarak giderken arabaları kaza yaptı ve vefat etti. Günlerce boynundan kan aktı. Mezara konulurken de boynuna konulan havlular yine kanla ıslanmıştı. Anlaşılan o bir şehitti. Temmuz ortasında Ankara sıcağında o gömülürken rahmet yağıdı...

İşte bu güzel insanın bir arkadaşının gönderdiği e-mail.. “Kadim dostumuz ve bizce Allah dostu olan Mehmet Ercan Kuruoğlu ile ilgili gazetede çıkan yazıyı okudum. Ben kendisini çok severdim. Şimdi anlatacaklarım ile ilgili, mâhiyetini tam bilmemekle beraber size bir olay nakletmek isterim. Eşim ve eşimin bir arkadaşı, Ercan Beyin eşiyle yakın arkadaştlar. Cenazesi için Hacı Bayram Velî Hazretlerinin türbesinin civarlarında idik. Bir ara eşimin arkadaşı, “Hacı Bayram Velî Hazretlerini ziyaret edeceğim.” diyerek ayrıldı. Ben tabii olayları, Ankara’dan İstanbul’a geldikten sonra öğreniyorum.

Orada Hacı Bayram Velî Hazretlerini bu hanımefendi keşfen görüyor. Kendisine, Ercan Bey’in cenazesinde bulunanlar için, “Arkasından ağlayanlar, kendi hallerine ağlasınlar.” diyor. Daha sonra Ercan ağabeyin, tabutu geliyor. O esnada yine bu bayan,

cenaze yerinin çok kalabalık olduğunu hem de cenaze namazına mânâ âleminden gelenlerin olduğunu söylüyor. O esnada Peygamber Efendimizi (Sallallahü aleyhi vesellem) de görüyor. Efendimiz (Sallallahü aleyhi vesellem) eğilip Ercan ağabeyin alnından öperek, “Geldin mi oğlum!” diyor. Cenazeyi mânâ Efendimiz (Sallallahü aleyhi vesellem) kıldırıyor... Şimdi bu meselede, büyüğümüzün de söylediği gibi, bazı ruhlar maneviyata açık olabilir. Cenab-ı Hakk’ın bildirmesiyle bazı durumlara vakıf olabilir. Bu bir mazhariyettir. Bu hanımefendi de ehl-i takva, iffetli, ismetli, ağzı dualı ve zikirli... Biz hüsnüzan ediyoruz.”

İşte, güzel insanlar için öbür âleme intikal de bu kadar güzel... Biz de iyi insan, hizmet eri olmaya gayret edelim... Ercan Bey’in vefatında eşi hâmile idi. Şimdi, bir kızı doğmuş... O emânetler için dua edelim. Cenab-ı Hak dünya- ahiret saadetler versin. Her türlü sıkıntılarını da gidersin. Âmin...

LÂFIN DOĞRUSUNU SÖYLEYEN DELİ YÜREKLER

Ben, deli fitratlı amcaları hep sevmişimdir. Tabii, bunların en başında Deli Halit Paşa gelir. O, Cumhuriyet tarihimizin başında, hep iyi işler peşinde koşmuştur. Bir de pekçok amcamın bildiği Edremitli Halit amcam vardır ki, hepsinin tuzu biberidir. O, benim için veya ben, onun için tam çeşit sayılırız. Fakat o derin bahse girmeden önce, Ankaralı amcam Osman’dan söz etmek istiyorum. Son olarak, bana bir-kaç sene önceki macerasını yazıp göndermiş. Ben de sizlere takdim ediyorum:

“Bundan üç dört yıl önceydi. Sudan büyük elçisi Dr. Bahaddin Hanefi Bey, Sudan bağımsızlık yıl dönümü resepsiyonuna davet etmişti. Hamit ağabeyle Sayın Büyükelçiyi daha önce tanıştırmıştım. Ona da davetiye gelmişti. Haberleşerek Hamit, Fikret, Nuri ve Muharrem ağabeyle Ankara Hilton Oteline akşam saat 20:00’de vardık...

Gelen giden tanıdıklarımızla sohbet ettik. Elçiyle ve elçilikteki arkadaşlarla muhabbet ederken, otel salonunun bir köşesinde bir kalabalık dikkatimi çekti. Muharrem ağabeyle Nuri abi o taraftan geliyorlardı, “Hayırdır abi o kalabalık nedir?” dedim. “Cem Uzan!” dediler. Elçinin yanında o kadar kalabalık yoktu. “Ben de onu arıyordum, Allah yolladı Cem Uzan’ı.” diye hemen oraya gittim. Arkamdan Muharrem ağabey de gelmişti. Adama ne yapacak, diye merak etmiş. Dövene elsiz; sövene dilsiz etti bizi bu hizmet, kuyruğumuzu kulağımızı da kesti. Yirmi otuz kişiye nutuk atıyordu Cem

Bey. Biraz bekledim, nutuğun biteceği yok. Arkadan hafifçe omzuna vurarak, “Sayın başkanım dönün de bir de biz yüzünüzü görelim.” dedim. “Afedersiniz sizi görmedim özür dilerim.” diyerek döndü. El sıkıştık, hal hatırdan sonra. Herkes bizi dinliyor, nutuk atma, sırası bendeydi. Muharrem ağabey de benim arkamdaymış...

“Sayın başkanım ben küçük bir müteahhidim; çimentoyu ucuz veriyorsunuz, Allah sizden razı olsun. Ayrıca televizyonlarda reklam veriyorsunuz, ‘Irak savaşına hayır’ diye. Sizin hareketlerinizin % 99 unu beğeniyorum, yüzde birini beğenmiyorum. O yüzde bir kötü hareketiniz de, % 99’luk iyi hareketinizi mahvediyor.” dedim. “Hayırdır, kötü hareketim nedir?” dedi. “Sizin Star televizyonunuz ve Star gazeteniz benim hocama iftira atıyor; bir cümle doğru olsa, yahu kardeşim doğruluk payı var derim, her cümle iftira.” dedim. “Hocanız, kim beyefendi?” dedi. “Fethullah Gülen” dedim. “Peki benim ne yapmamı istiyorsun?” dedi. Televizyon ve gazete genel müdürlerine talimat vereceksiniz, iftira atmayacaklar. Belki haberiniz de yoktur bu işten.” dedim. Hemen etrafına bakarak, “Oğuz Bey, Oğuz Bey...” diye saçları az bir arkadaşa seslendi. “Oğuz Bey bu arkadaşşa kartını, bütün telefonlarını ver. Gazete ve TV. müdürlerini ara. Benim talimatım olduğunu söyle. Fethullah Gülen Hocaefendi aleyhine en ufak bir şey istemiyorum.” dedi. “Delikanlı adamı severim.” deyip kucakladım... Bıçak gibi iftiralar, kesildi. Kendisine ve eşine bazı ülkelerin millî kıyafetlerini yolladım; aradı, teşekkür etti... Bir daha aleyhte bir haber çıkmadı...

İşte görüyorsunuz Osman amcamı... Benim deli tabirimi doğru anlayın... Yani hiçbir şey düşünmeden doğruyu her yerde haykırabilenler için kullanıyorum bu deli tabirini...

Gerçi babam bazen, “Eh ne yapalım bazı doğruları herkes söylemeye cesaret edemeyince biz de delilere müracaat ediyoruz. Çünkü lâfın doğrusunu, adamın delisine söyletirmiş.” mealinde sözler sarfetse de, ben bu fitratların cesur yürek, deli yürek, gözü-nü budaktan esirgemeyen kahramanlar olduklarına inanıyorum.

HAKSIZLIKLAR KARŞISINDA SUSMAYANLAR

Benim Ankara’da bir amcam var, doğru bildiği yolda yürürken hiçbir fedakârlıktan kaçınmaz. Neticesi nereye varıp dayanacak olursa olsun, asla doğru bildiğinden şaşmaz. Onu biz hep öyle bildik. Fitrî cesaret bazı insanlara Allahü Tealanın bir lütfu olduğu kesin. Bediüzzaman Hazretleri de en büyük gücün ihlâs olduğunu söyler, ondan sonra üç şeyi sayar: Bunlardan birincisi fitrî cesarettir. İkincisi, Müslümanlarla tesanüd ve irtibat içinde bulunmadır. Üçüncü güç ve hazine ise; ihlas, tesanüd ve irtibat-tan doğan şirket-i maneviyedir.

Fedakâr ruhlar ülkemiz ve dünya çapında vefakârca ve cefakârca hizmetler verirken işte bunlara dayanıyorlardı. Ben si-ze bir amcamın bir hatırasını yine kendi kaleminden nakledeyim:

Yakutistan’dan ilk gelen heyetin içinde bulunan Agamali Bey, özel bir üniversitenin rektörü. Azerbaycanlı. Yakut bir hanımefendi ile evli ve iki küçük kız çocuğu var. Ailecek geldi Ankara’ya. Evimizde misafir ettik. Agamali Bey birgün Moskova’dan arayarak, Ankara’ya geleceğini, kendisine yardımcı olmamı istedi. “Memnuniyetle” dedim.

Rektör geldi, havaalanından aldım, gitmek istediği her yere götürdüm. “Akşam, Karaman’da Türkçe kursu gören Yakut çocukları ziyarete gideceğim. Moskova’da tanıştığım bir memuru ziyaret etmek istiyorum.” dedi... Memurun bulunduğu bakanlığa gittik, görevliye sorduk. “Evet, bakanlığımızda böyle birisi

var, bu kapıdan çıkın, arkaya dolanın, orada bir kapımız var, oradan girin, yerini gösterirler.” dedi.

Binadan çıktık. Prof. Dr. Agamali Beyle konuşa konuşa binanın yanından arkaya doğru dolanıyorduk ki, birden neye uğradığımızı şaşırдық. Dört tane bahçe fiskiyesi, öğretmiş gibi bizi araya aldılar... Panikten ileri kaçalım, geri kaçalım derken ayaklarımız çimden kaydı; Rektör Beyle yere düştük. Çapraz ateşe alınmış gibi tepeden tırnağa ıslandık. Agamali Bey’den özür diledim, üstündeki suları çırpıtım, ama atlete kadar geçmiş. Yaz günü olduğu için, biraz sonra kuruyacaktı, fakat ben utancımından yerin dibine geçtim, tekrar tekrar özür diledim. Neyse, binaya arkadan girdik. Bütün insanlar bize bakıyor ve gültüyorlardı. İlk defa gitmiştim o bakanlığa. Gitmez olaydım, kimlik verip üç dört adım attık ki, bir de ne görelim; ilk girdiğimiz kapıyla, dolanarak geldiğimiz kapının arası 15 metre... Agamali Bey, “Ben Âzerîyim herhâlde bu memur Ermeni.” dedi. Hemen memura gittim “Kardeşim, bizi buradan gönderseydin ne olurdu? Beni bırak, şu misafirin haline bak, pantolonu çimen yeşili oldu, rezil olduk.” dedim. “Yasak kardeşim, yasak” dedi alaylı bir ifadeyle. Bizden önce yolladığın şu şahsa yasak değil mi?” dedim. “İstedığimi yollarım istemedığimi yollamam.” dedi. “Türkiye’yi kötüledin sen, şimdi hakkın var mı?” dedim ve yakasına yapıştım memur efendiye silkeledim. Orayı kamerayla seyrediyorlarmış, hemen polisler geldi. “Ne oldu?” dediler. “Görüyorsunuz bu adam yaptı, bu arkadaş rektör, aynı zamanda misafir” dedim. Bizi yakalayıp polis arabasına atıldılar; Balgat Karakoluna gittik. Komisere durumu anlattık, komiser halimize baktı, gülmeye başladı, aramızı buldu ve bıraktı. Benim ömrüm hep böyleleriyle uğraşmakla geçti...

Haksızlıklar karşısında hiç susmadım şükürler olsun...

Ey benim gözünü budaktan sakınmayan ve bu hatırayı anlatan ağabeyim, Allah senden razı olsun. Amin...

UMUMÎ DUALAR, DAHA GÜÇLÜDÜR

Ben doğmadan bir- iki sene önce Ankara'da yaşayan meczup Genç Osman amcam, başörtüsünden dolayı o zaman yasakçılara kızmış ve Konyadaki merhum Dr. Ali Kemal Belviranlı'ya uğramış. Ona, "Ben Lâdikli Ahmed Efendi'ye gidiyorum. Birkaç gün kalıp oradan manevî bombalar göndereceğim." demiş. Dr. Ali Kemal amcam da, "Haydi emeğin yağlı olsun!" diyerek onu uğurlamış. Gerçekten hemen o günlerde en baştaki adamın ayağı kırılmış da bazı gazetelerde, "Başörtülülerin âhı tuttu" nevinden yazılar yazılmış. Genç Osman tek başına bu kadar yapabilmiş...

Babamdan duyduğum bu meseleyi niçin mi hatırladım? Onu bana, yine Ankara'dan aynı isimde bir amcamdan gelen e-mail hatırlattı. Şöyle diyor:

Hep kabahat bizde. İnsanlara işimizi anlatmıyoruz ki. Bize satalınca da kızıyoruz. Biliyorsunuz, Kırçâli Çavuş ortada bir şey yokken saldırıya geçti... İftira, iftira... Yahu ne oluyoruz? Vatani sevmek suç mu? Türkçe öğretmek suç mu? Türkiyemizi sevdirmek suç mu? Bir de kalktı, düğmeye basmaktan söz etti. Uyku-larım kaçtı. Coğrafya öğretmeni bir arkadaş'a gittim. "Ne yapacağız?" dedim. "Bizde sevgi var, muhabbet var. Dua et..." dedi. Bir müddet dua ettim. İcimden, biraz da beddua, etmek geldi. Sonra çoluğu çocuğu vardır; onlara yazık olur diye vazgeçtim...

Bu çavuş yaptıkları ile yetinmedi, arkadan bir iftira daha attı. Bu sefer çok ağrıma gitti. Ağladım. Saat on ikiyi geçti, uyku tut-

muyor. Evin içinde bir o yana bir bu yana dönmeye başladım. Hanım, “Bırak be, Allah bilmiyor mu? Yat yerine!” dedi.

Duramıyorum, gecenin o ilerlemiş saatinde coğrafya öğretmenini aradım. “Yanına bir kaç kişi al, aşağı in, geliyorum!” dedim. “Nereye gidiyoruz?” dedi. “Ben sana soruyor muyum, sen de bana sorma.” dedim. Gittim onları arabaya aldım, yola devam ettim. Kızılcahamam’ı geçince, “Kızma, sinirlisin, ama söyle nereye gidiyoruz?” dedi. “Seni Eyüp Sultan’a götürüyorum. Sancaktar, hep komutanın yanında olur. Eyüp Sultan’a söyleyeceksin, o mübarek de Peygamber Efendimize (Sallallahü aleyhi ve sellem) söylesin... Artık bu iftiralara ne yapacaklarsa yapsınlar.” dedim. Sabah ezanı okunurken Eyüp Sultan’a vardık. Namazı kıldık, dışarıya çıktık. Fatıha okuduk (Tabii, on bir İhlâsın da okunması gerekir, E. Abdurrahman) “Buyur, benim dualarım da bedduam da pek tesirli olmadı. Acele olsun. Bir de seninkilere bakalım,” dedim. O, on beş dakika dua etti. Oradan çok sevdiğimiz bir ağabeye ziyarete gittik. O da bize gözleme yedirdi. “Hayırdır?” diye sordu. “Biz şikâyet geldik!” dedik.

Ertesi gün birilerinin asansör boşluğuna düştüğünü duyduk. Bizim coğrafyacıya, “Çok zalimsin!” dedim.

Şimdi bu e-mail nasıl değerlendirilir, bilmem. “Niye çok zalimsin.” dedi diye düşündüm. Belki de bir felâket yerine uyarıcı, ikaz edici bir şey olabilirdi diye düşünmüş olmalı.

İBADET YAPMAMAK İÇİN BAHANE UYDURMAYIN

Cenâb-ı Hak, Kur’ân-ı Kerîm’de. “Ben cinleri ve insanları sırf Beni tanıyıp yalnız Bana ibadet etsinler diye yarattım. Onlardan bir rızık, bir nafaka istemiyorum; Beni yedirip beslemelerini de istemiyorum. Asıl bütün mahlûkatın rızıklarını veren, kâmil kuvvet ve tam iktidar sahibi olan, Allah’tır.”³ buyuruyor.

Bu âyetleri Bediüzzaman Hazretleri 28. Lema’nın 2. Nükte-sinde şöyle izah ediyor: “İnsan, rızka çok mübtelâ olduğu için, rızka çalışmak bahanesiyle ibadeti terk etmesin, onu kulluğuna engel bir özür gibi göstermesin diye âyet-i kerîme diyor ki: ‘Siz ibadet için yaratıldınız. Yaratılmanızın hikmet ve neticesi kulluktur. Rızka çalışmak da, Allah’ın emri olmak noktasında bir nevi ibadettir. Siz, benim yarattığım mahlukatın rızıklarını; sizin, ailenizin ve hayvanlarınızın rızıklarını tedarik etmek için, âdeta Bana ait rızık ve doyurma işlerini hazırlamak için yaratılmadınız. Çünkü rızkı veren Benim. Sizin aile efradınız olan kullarımın rızkını Ben veriyorum. Siz bunu bahane edip ibadeti terk etmeyiniz!’”

Çalışmak, tek başına ibadet olmaz. Ancak namazını kılanların çalışması ibadettir. Kendimizi aldatmayalım. Cenab-ı Hak, bize verdiği yirmi dört saat zamandan sadece bir saatini ibadete ayırmamızı istiyor. Gerçekten bütün namazların kılındığı dakikaları toptasak bir saat kadar bir vakit alır. Zamana yaratan Allah, bizi

ve bütün organ ve duygularımızı yaratan Allah... Bütün rızık ve nimetleri yaratan Allah... İşte böyle bir Zât, bizden namaza bu kadarlık bir vakit ayırmamızı istiyor. Bu da yine bizim dünya ve âhiret faydamız için. Çünkü ikinci ve ebedî bir hayat geliyor, oraya rızık ve azık hazırlamamız gerekiyor. Meselâ “Elhamdülillah” dediğimizde bu mübarek söz, bir cennet meyvesi, hem de koparıldıkça yerine gelen bir meyve oluyor... Yani buradaki amellerimizle, zikirlerimizle ve ibadetlerimizle cennetimizi hazırlamış oluyoruz.

Kabirde de Müslüman’a ilk sual, namazla ilgili. Namazın he-sabını verene diğer suallerin cevabı kolaylaşıyor. Yoksa iş çok zor...

Bu hususta 21. Söz’de şöyle deniliyor: “Eğer yüz kuruş bir gündelik ile çalışsan, sonra biri gelse, dese ki, ‘Gel on dakika kadar şurayı kaz, yüz lira kıymetinde bir pırlanta ve bir zümrüt bulacaksın.’ Sen ona ‘Yok gelmem. Çünkü on kuruş gündeliğimden kesilecek, nafakam azalacak’ desen, ne kadar divanece bir bahane olduğunu elbette bilirsin. Aynen onun gibi; sen bu bağında, nafakan için işliyorsun. Eğer farz namazı terk etsen, bütün çalışmanın meyvesi yalnız dünyevî ve ehemmiyetsiz ve bereketsiz bir nafakaya münhasır kalır. Eğer sen istirahat ve teneffüs vaktini, ruhun rahatına, kalbin teneffüsüne vesile olan namaza sarf et-sen; o vakit bereketli dünyevî nafaka ile beraber senin uhrevî nafaka ve âhiret azığına ehemmiyetli bir menba olan, manevî iki maden bulursun. Birinci maden: Bütün bağındaki yetiştirdiğin her nebatın, her ağacın tesbihatından, güzel bir niyet ile bir hisse alıyorsun. İkinci maden: Hem bu bağdan çıkan mahsulâtın kim yese – hayvan olsun, insan olsun, inek olsun sinek olsun, hırsız olsun– sana bir sadaka hükmüne geçer.”

İşte insan, hayatını bu hakikatlere göre ayarlarsa, dünyasını ve âhiretini âbâd eder; yoksa her ikisini de berbad eder.

SAMİMİYET VE BEKLENTİSİZLİĞE VURGUN OLANLAR

İhlâs ve beklentisizlik vurgunu bir amcam kendisini yüce ideallere bağlayan şeyleri anlatırken: “Bir âlim hocamız, sohbeti sırasında, ‘Kur’an-ı Kerim’i okuyarak Müslüman olanlar çok azdır. Ama Müslümanların güzel davranışlarına bakarak, o cazibeye kapılarak hidayete erenler pek çoktur.’ demişti ve ben çok şaşırmıştım. Sonra, bir gün Ömür isimli bir eğitim gönüllüsü öğretmenle tanıştım. Onun fedakâr ve cefakâr tavırları benim gözümü açtı. Eskiden, ‘Evet, bir Asr-ı Saadet var ve o ‘Altın Çağda’ bir sahabe nesli yaşamış. Ama onlara yetişilemez ki! Herşeylerini Hak yoluna adayan o ideal müminler gibi olunamaz.’ diyor; onlara sadece hayranlık duyuyordum. İşte, şimdi günümüzde de bu adanmışlık ruhunu taşıyan öğretmeni görüyordum. O bir hizmet eri idi; gecesi ve gündüzü yoktu. Dünyada dünyalık olarak hiçbir beklentisi yoktu. Türkiye’den Orta Asya’ya giderken, evinin eşyalarını öğrencilere bırakmış, ailecek sadece bavul ve çantalarla gitmişti. Sonra ziyaretine gitmek nasip olmuştu. Bir yatak odası ve bir salondan ibaret olan bir evde kalıyorlardı. Evine uğradığımda salonda misafir hanımlar vardı. Namazı mecburen yatak odasında kılmak zorunda kalmıştık. Orada bir karyola yoktu... Birkaç sene sonra da oradan Afganistan’a gitmişti. Yine aynı şekil ve şartlarda yoluna revan olmuştu. Ömür adamdı bu öğretmen işte. Ondan çok büyük ders almıştım. Buna ‘hâl dersi’,

diyorlar, ‘kâl dersi’ demiyorlar. Ama ne müthiş bir dersti bu!. Biz ‘beklentisizlik’ diyoruz; ama aslında en büyük beklenti, yani ebedi saadet onları bekliyor.”

Örneklerini kendi içlerinden çıkaramayanlar ve hep geçmişteki tarihî mefâhir ile övünüp teselli bulanlar, yepyeni bir dünyayı kurmaya namzet olamazlar ve bir varlık da gösteremezler. Arkalarından da, “Üsd ül- ğâbe”ler yazılamayacağı gibi “Fühûd’ül-ğâbe”ler de yazılamaz. Yani, onlardan ne “orman”ın aslanları” ne de “ormanın kaplanları” olur.

Güzellikler yaşanınca, başkalarına da sirayet eder. Çağımızda bir Asr-ı Saadet Müslüman’ı gibi yaşayan Bediüzzaman Hazretleri hakkında, onu takip etmekle vazifeli Komiser Abdurrahman Akgül, şunları söylüyor: “Bakın, size bir hatıramı anlatayım. Çarşıya çıkıp kahvaltı yapmak için peynir ve zeytin aldık. Bir dükkandan da tereyağı aldık. Bakkal tereyağını tartarken, yağı koyduğu kağıt kadar da, terazinin öbür kefesine kağıt koydu. Ben doğrusu bu vaziyeti başka bir yerde görmemiştim. Bediüzzaman, işte Emirdağ’ını bu kadar güzel bir hale getirmişti.”

Dünyanın her tarafında, kendilerini eğitime adanmış olan fedakâr, cefakâr ve vefakâr öğretmenler, saf güzelliğin mayasını taşıyan tertemiz fitratlara hizmet veriyor ve bir gergef gibi işleye işleye onların ruhlarına güzellikleri nakşediyorlar. Şimdi, biz onların yetiştirdikleri gençlerle hiç umulmadık yerlerde karşılaşırız. Onlarda da aynı ruha, aynı derinlik ve inceliğe şâhit oluyoruz...

EVET, KADER ÂDİLDİR

Cenâb-ı Hak çok Adil'dir ayrıca çok da Rahîm'dir. O Erhamürrahîmîn, Kur'an-ı Kerim'de beyan ettiği gibi, "Ve ya'fû an kesîr;" yani yaptığımız günahların çoğunu da affedendir. İşlediğimiz her günahdan dolayı bir ceza vermiş olsaydı, belâlar, musibetler, azaplar, Allah muhafaza başımıza, yağmur gibi dökülebilirdi. Bunda şüphe yok. Babam, köylümüz Hacı Molla Mehmet Hoca'dan nakletmişti: Menkıbeye göre Ramazan imamının birisi, bayramdan sonra hocalık yaptığı köyden aldıklarını heybesine, torbasına doldurup atına binerek köyüne doğru yola çıkar. Yolda yaya giden bir yolcuya rast gelir. Onu, atının arkasına bindirir. Heybeleri dolu görünce yolcunun nefsinı şeytan dırter: "Ne duruyorsun, bunları al, kaç!" Yolcu yine de hocaya sorar. "Hocam, insan bir haksızlık yapıp günah işlese cezasını ne zaman görür?" Hoca nereden bilsin bu sorunun cevabını... Ama laf olsun diye, "Kırk sene sonra görür." der. Yolcu hemen hocayı attan ittirip düşürür ve atı mahmuzladığı gibi kaçır gider. Zavallı hoca yerden kalkar, değneğine dayanarak yürümeye başlar. Fakat bir dönemece gelince bakar ki, atı bütün yükleriyle beklemektedir. Hendeğin içinden bir inilti gelmektedir. Hendehte kendisini attan atan yolcu... Dönemeçte atı onu huysuzca bir savurmuş, hendeğe atıp ayağını kırmıştır. Yolcu, "Sen nasıl hocasın? Bana 40 sene sonra, yapılanların cezasının çekileceğini söyledin. Halbuki hemen neler başıma geldi. Böyle hocalık mı

olur?” Hoca der ki, “Dur bakalım sen... Şu başına gelen 40 sene önce yaptıklarından dolayı. Bu, bana yaptıklarını ise 40 sene sonra ödeyeceksin!..”

Babama, Irak’ta olanların kader açısından durumunu sordum. Bana, Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin bin tane mektubunu İslam âlemine ulaştıran talebesi Ahmet Ramazan amcamın anlattıklarını nakletti. O demiş ki:

“Irak’ta Baasçılar ihtilal yaptıkları zaman ben Bağdat’ta idim. General Arifler, Kasımlar, önce Ehl-i Beyt’ten yani Efendimizin (Sallallahü aleyhi vesellem) sülalesinden olan idarecileri çolukçocuk kurşuna dizdiler. Onlar iyi insanlardı. Türkiye’yi, Menderes’i seviyorlardı. Ama ihtilâlciler çocuklara bile acımadılar. Onlardan bir kızın iki ayağını ayrı ayrı vasıtalarla bağlayıp öylece parçaladılar. Gözlerimle gördüm. Onlardan bir genci bağlayıp sokak sokak gezdirdiler. ‘Sen bu parmağınla mı imza attın?’ deyip parmağını kestiler, sonra kurşuna dizdiler. Buna da bizzat şahit oldum. İnsanlar bu vahşete seyirci oldu. Bazıları alkışladılar. Bunu, Allah kimseye bırakmaz. Sonra Saddam’ın zulmü başladı. Şimdi, başka zulümler sürüyor. Zalim, hadisin işaretiyle, Allah kılıcıdır. Onunla intikam alır. Sonra döner; o zalim kılıçtan da intikam alır. Bunlar 1959 yılında, yani 40 sene önce olmuştu. Şimdi çıkıyor. Peki, şimdi olanlar böyle kalacak mı dersiniz. Hayır ve asla. Zulmedenler cezasını mutlaka görür.

Allahüteala bizi zalimlerden ve zalimliklerden korusun.

BİNLERCE SALÂT Ü SELÂM OLSUN

Peygamber Efendimize (Sallallahü aleyhi vesellem), bilhassa namaz tesbihatında okunan salât ve selâmın ifade ettiği geniş ve derin manayı, Bediüzzaman Hazretleri şöyle ifade ediyor:

“Bu da Güzeldir.”

“Elfü elfi salâtin ve elfü elfi selâmin aleyke yâ Resûlallah (Sana milyonlar salât ve milyonlar selâm olsun yâ Resûlallah) cümlesi, namaz tesbihatında okunurken inkişaf eden lâtif bir nükteyi uzaktan uzağa gördüm. Tamamını tutamadım; fakat işaret nevinden bir iki cümlesini söyleyeceğim.”

“Gördüm ki, gece âlemi, dünyanın yeni açılmış bir menzili gibidir. Yatsı namazından o âleme girdim. Hayalin fevkalâde inbisâtından ve mâhiyet-i insâniyenin bütün dünya ile alâkadarlığından, koca dünyayı o gecede bir menzil gibi gördüm. Canlı varlıklar ve insanlar görünmeyecek derecede küçüldüler. Yalnız o menzili şenlendiren ve ünsiyetlendiren ve nurlandıran tek şahsiyetin Muhammed Aleyhisselâmın manevî şahsiyeti olduğunu hayâlen müşâhede ettim. Bir adam yeni bir yere girdiği zaman, orada bulunan zatlara selâm verdiği gibi, ‘Binler selâm Sana yâ Resûlallah!’ demeye bir arzuyu içimde çoşar buldum. Güya bütün insanların ve cinlerin adedince selâm ediyorum. Yani Sana biatımı yeniliyor, memuriyetini kabul ediyor, getirdiğin kanunlarına itaat ediyor, emirlerine teslim oluyor, taarruzumuzdan selâmet bulacağını selâm ile ifade edip, benim dünyamın şuurlu

mahlûkları olan bütün cinleri ve insanları konuşturup, her birerlerinin namına bir selâmı, söylediğim manalarla takdim ettim. Hem Muhammed Aleyhisselâm o getirdiği nur ve hediye ile benim bu dünyamı nurlandırdığı gibi, herkesin bu dünyadaki dünyalarını da nurlandırıyor, nimetlendiriyor diye, o hediyesine teşekkür ederek bir karşılık verme nevinden, ‘Binler salâvat Sana insin!’ dedim. Yani, ‘Senin bu iyiliğine karşı biz mukabele edemiyoruz, belki Yaradan’ımızın rahmet hazinesinden gelen ve gökler ehlinin adedince rahmetler Sana gelmesini niyaz ile şükranımızı izhar ediyoruz’. manasını hayâlen hissettim. Muhammed Aleyhisselam, ubudiyeti cihetiyle halktan Hakk’a teveccühü hasebiyle rahmet manasındaki salâtı ister. Peygamberliği cihetiyle Hak’tan halka elçiliği haysiyetiyle selâm ister. Nasıl ki, cinler ve insanlar sayısınca selâma lâıyk ve cinler ve insanlar adedince umumî olarak biatımızı yenilemeyi takdim ediyoruz. Öyle de Muhammed Aleyhisselâm semâvat ehli sayısınca, Rahmet hazinesinden herbirinin namına bir salâta lâıyktır. Çünkü Onun getirdiği nur ile her bir şeyin kemâli görünür ve her bir mevcudun kıymeti tezâhür eder ve herbir mahlûkun ilâhî vazifesi müşahede olunur ve Cenab-ı Hakk’ın sanatlı olarak yarattığı her bir şeyde İlahî maksad tecellî eder. Onun için her bir şeyin lisân-ı hâli ile olduğu gibi, eğer bizim gibi dili olsaydı ‘Essalâtü ves-selâmü aleyke yâ Rasûlallah’ diyecekleri olurdu. Onun için biz umum onların nâmına, ‘Elfü elfi salâtin ve elfü elfi selâmin aleyke yâ Rasûlallahi bî adedi’l – cinni ve’l – insi ve bî adedi’l- melek ve’n- nücûm (Cinler ve insanlar sayısınca, melekler ve yıldızlar adedince, sana milyonlar salât ve milyonlar selâm olsun yâ Rasûllallah)’ mânen deriz. Zaten Allah’ın bizzat Hz. Muhammed’e salât etmesi ve meleklerinin de Ona salât ve selâmda bulunması, Onun değerini anlayan için sana yeter...”

İSLÂMİYET'İN İNSANİYET YÖNÜ

Delikanlı bir ağabeyin hikayesini size anlatayım... Babası İspanya'ya gider ve bir İspanyol hanımla evlenir. Kocasının taklidî imanına giren bu hanım efendi, sonra Türk eşyle Türkiye'ye gelir. İspanya konsolosluğunda iş bulup çalışmaya başlar. Katolik teşkilat, organizesi icabı, Katolik dini mensuplarına dini hizmetler verdiği için bu kadını da bulup onunla ilgilenirler. Müslüman olduğunu öğrenince daha fazla üzerine düşerler. Türk kocanın bazı yanlışları ve İslâmiyet'e olan bağlılığı taklidî bir imandan ibaret olduğundan eşine kötü bir örnek teşkil etmektedir. Bu yüzden kadın İslâm'dan döner. Kocasından da ayrılır ve bu evlilikten doğan oğlunu da yanına alır ve İspanya'ya gider. Bu ailenin çocuğu, annesine rağmen tanıştığı güzel Müslümanlar sayesinde çok sağlam bir Müslüman olur. Bu sefer çok sevdiği annesi için göz yaşı dökmeye başlar. Ona her zamanki davrandığından daha güzel daha derin bir sevgi ve saygı ile davranıyor. Çünkü Müslümanlığın anneye verdiği önemi anlaması, ona bu şuurunu vermiştir. Tabii anne içki içmekte, domuz eti yemektir. Delikanlı bunlardan uzak durur. Annesinin onları bırakmayacağını bildiği için ağlayıp sızlayarak

“Anneciğim bir şهادet kelimesi getiriver; asla senin içki ve domuzuna karışmayacağım. Senden sadece bunu istiyorum.” der. O da “Zaten onu söyledikten sonra, geriye ne kalıyor ki” deyip reddeder.

İşte şimdi bu ağabey “Benim gayretlerim ve dualarım yeterli

değil. Ne olur, annem için dua edin” diyerek sevdiği Müslümanlardan destek istiyor. İnşallah sizler de üzerinize düşeni yaparsınız.

Size başka bir gençten bahsedeyim. Yaşıtları olan Türklerle arkadaşlık kuran ve onları çok seven bir Alman gencine, ailesi karşı çıkar. Türklerden ayrılmasını isterler. O da onların samimiyet ve dürüstlüklerinden bahsederek, ailesine rağmen onlardan kopmaz. Bir müddet sonra, babası kansere yakalanır ve vefat eder. Türk arkadaşları onunla çok ciddi ilgilenirler. Cenazenin her safhasında ailenin yanında olurlar ve her türlü manevî desteği verirler. Bundan sonra, gencin annesinin ve kardeşlerinin bakışı Türklere karşı müsbet şekilde değişir. Sonra da acılarını unutmak için Türkiye’ye bir gezi düzenlerler.

Bu iki misalde ibret alacak noktalar var. En mühim iş, insaniyet-i kübrâ; yani büyük ve gerçek insanlık olan İslamiyet’in bu yönünün tezahür ettirilmesidir. Yani, “İslâmiyet şöyle güzeldir, böyle güzeldir.” demek yerine o güzellikleri temsil edip yaşamaktır.

KUTLU DOĞUM İÇİN, NİSAN AYINDA YAPACAKLARIMIZ

Muhterem amcalarım, ablalarım ve kardeşlerim, Nisan ayı Peygamber Efendimizin (Sallallahü aleyhi vesellem) doğumuna rastladığı için bizim bu ayı çok iyi değerlendirmemiz gerekiyor. Bu ayda şunları yapmalıyız:

1- Bütün köyler, kasabalar, hastaneler, hapisaneler, huzurevleri, okullar ve ana okulları elimizde gülleri ile ziyaret edilmeli ve Efendimiz Hz. Muhammed Aleyhisselamdan bahsedilmeli. Mümkünse gidilecek yerlere uygun şekilde, güllerin yanında pasta, kitap ve oyuncaklar götürülmeli.

2- İş sahibi, firma sahibi insanlarımız, Efendimiz (Sallallahü aleyhi vesellem) adına pastalar hazırlayıp çevredekilere, “Bu Mevlid-i Nebvî içindir.” diye dağıtmalıdır.

3- Arkadaş grupları, bilhassa 8. sınıfın üstündekiler Efendimizin (Sallallahü aleyhi vesellem) hayatı ile ilgili kitapları, mesela Sonsuz Nur’u okumalı hatta; aralarında yarışmalar yapmalı.

4-Öğrenciler arasında Efendimizle ilgili şiir ve mektup yarışmaları düzenlenmeli.

5- Ailem dergisinin Kutlu Doğum Özel Sayısı binlerce basılıp dağıtılmalı. İnsanlarımız haberdâr edilmeli.

6- Binlerce hatim okunmalı ve mümkünse duaları umreye gidenlere Medine’de Mescid-i Nebvî’de yaptırılmalı.

7- Yaptırılabilirse, Muhammed ismi yazılı gül rozetleri dağıtılmalı.

8- Efendimizle (Sallallahü aleyhi vesellem) ilgili sesli ve görüntülü programlar yapılmalı.

9- Mümkünse, iş yerlerinde az dahi olsa Efendimizin (Sallallahü aleyhi vesellem) doğumuyla alakalı indirimler yapılmalı.

10- Camilerde mevlüt okutulmalı.

11- Nisan ayında, özel umre programları tertiplenmeli.

12- Herkese Çağrı filmi ve çizgi filmi izlettirilmeli.

13- Büyük salonlar tutularak Sonsuz Nur geceleri tertip edilmeli.

14- Herkes, Efendimizin (Sallallahü aleyhi vesellem) remzi olan güllerden on bir kişiye vermeli ve onların herbirine de, "Siz de on bir kişiye Hz. Muhammed adına gül hediye edin." demeli.

15- Varsa eğitim merkezlerinde Efendimizin (Sallallahü aleyhi vesellem) eğitime ve spora bakışı ile ilgili paneller ve seminerler organize edilmeli.

16- Yerel gazete ve TV kanallarına Hazreti Muhammed Aleyhisselâm'ın doğumu ve tanıtılması ile ilgili bilgiler verilmeli.

17- Belediyelerle de bu hususta diyalog adına programların tertibi sağlanmalı.

18- Kutlu Doğum Haftasıyla ilgili şehrin en mühim 200 insanına yemek verip haftanın önemi belirtilmeli.

19- Her gün bir hadis ezberleme kampanyası başlatılmalıdır.

20- Her gün bir dua ezberleme yarışı yapılmalı.

21- Nisan ayı boyunca, her hafta en azından bir sünnetin hayata geçirilmesi temin edilmeli. (Bu dört sünnete örnek verecek olursak, geceleri yüz rekat namaz, pazartesi perşembe günleri oruç, evine misafir çağırma ve güzel koku kullanma...)

22- Yerel dilde, Er- Risale filmi üniversitelerde ve başka salonlarda gösterilebilir. Bunlar ücretsiz olarak veya düşük ücretle yapılabilir.

Bizim aklımıza gelen bunlar. Sizler, Efendimiz (Sallallahü aleyhi vesellem) için daha tesirli tanıtıcı yollar bulabilirsiniz. Bunları kafamdan yazmıyorum... Bilirsiniz, benim kulağımı çeken olduğu gibi, uyanırken veya rüyada bazılarınızda bu hususta kulakları çekilebilir.

HAZRETİ HAMZA NİÇİN TEMESSÜL ETMİŞ?

Babam duymasın, ona gelen bir bilgiyi, birinci ağızdan sizlere aktarıyorum. Olay aynen olmuştur. Meseleyi konunun kahramanının ağzından aynen aktarıyorum:

Ülkemiz gibi, diğer Orta Asya ülkelerinde 70 yıllık Sovyet Komünizminin tesiriyle din sökülüp atılmaya çalışılmış. Onun için herşeyin yeniden ele alınması gerekiyor. Ben de Peygamberimizin (Sallallahü aleyhi vesellem) hayatı ile ilgili olarak “Sonsuz Nur” kitabını kendi dilimize çevirdim. Ülkemizin en saygın din büyüğü de çok beğenerek ona bir takdim ve takdir yazısı yazdı. Kitabın tanıtımı için bir salon kiralandı. Herkes davet edildi. Ülkemizin saygın zatı da gelecek ve bu şaheseri halka tanıtacaktı. Birkaç arkadaşla bir taksiye binip malûm salonun adresini şoförün eline verdim. Şöyle adrese bir baktıktan sonra, “Siz câmiye mi gidiyorsunuz?” diye sordu. Biz, “Hayır.” dedik. Biraz gittikten sonra, “Camiye gidince bana dua eder misiniz?” dedi. Biz, birşey anlamamıştık. Tam salonun bulunduğu binanın önüne gelince, “Ne olur siz bana dua edin.” dedi. Biz yine birşey anlamamıştık. Şaşkınlığımızın üzerine, “Kusura bakmayın... Ben bugün bir rüya görmüştüm. Bana buranın adresini verdiler. Bura ya gidecekler çok mühim, onlardan dua iste dediler. Siz kimsiniz?” dedi. Meseleyi o zaman idrak ettik...

Salona girdim. Büyüktü, ama arka sıralar boştu. Çok üzül-müştüm. Seneler sonra Peygamber Efendimizle (Sallallahü aley-

hi vesellem) ilgili mühim bir kitap tanıtılacaktı, ama hâlâ arka sıralar boştu. Oysa salon almamalı; halk dışarı taşmalıydı. Ama o da ne! Orada bütün haşmetiyle Hazreti Hamza (Radiyallahu anh) duruyordu! Şaşırp kalmıştım. Kendime geldikten sonra düşündüm. Niçin Hz. Hamza'nın temessülünü görmüştüm? Onun şehit olma sahnelerini tercüme ederken çok ağlamıştım. Demek ki, o şehitlerin efendisinin ruhaniyeti, benim o üzüntümden haberdârdı ve bana teselli için o boş gibi görünen yerde hazır bulunuyordu. Çok sevindim. Biraz sonra da salona bir akın başladı. Meğer bulunduğumuz binanın başka bir salonunda, ülkemizin mühim medya mensuplarının ayrı bir toplantısı varmış. Toplantıları bitince dışarı çıkmışlar ve bizim toplantımızdan haberdâr olmuşlar. Hepsi de ülkemizde ilk defa olan böyle bir tanıtım için salonumuza gelmişlerdi. Elbette meselenin haber değeri vardı. Takdim yazan zâtın takdirkâr konuşmalarını baştan sona kaydettiler... Benimle görüştüler...

Tam bir hafta, ülkemiz televizyon, radyo, gazete ve dergileri Sonsuz Nur haberleriyle halkımızı bilgilendirme yarışına girdiler.

TÜRKİYE’NİN KAZANDIKLARI

Prof. Dr. Şerif Tekalan’ın, “İsviçre’den Moğolistan’a” isimli kitabında, Emekli Amiral Gülemre Baybars izlenimlerini şöylece dile getiriyor:

“Moğolistan’a gezinin maksadı, başkent Ulanbatur ve diğer iki şehirdeki Türk okullarını görmek ve eğitim faaliyetlerini izlemek idi. Başkent Ulanbatur’da muhtelif düzeyde eğitim yapan dört, başkente 400 km uzaklıktaki bir şehirde ve, 1500 km uzaklıktaki Bayan Olgi Şehrinde ise iki Türk okulu bulunuyor. Bu okullarda görev yapan genç Türk yönetici ve öğretmenlerin ve Moğol üniversitelerinde okuyan kızlı erkekli Türk belletmenlerin, Türkiye’nin artık çok geride bıraktığı bir döneme yakın bir mahrumiyet içinde olmalarına ve çok uzak mesafelere rağmen, son derece etkili bir organizasyon gerçekleştirdiklerini ve kısa sürede çok verimli sonuçlar aldıklarını gözledik. Özellikle başkentten 1500 km uzaklıkta, Kazak azınlığın yaşadığı Bayan Olgideki durum çok çarpıcı idi. Bu şehre, ancak Amerikan komedi filmlerinde görülebilecek türde, hurda bir pervaneli uçakla gittik. Yolda yakıt almak için indiğimiz toprak uçuş pisti, gene ancak flimlerde görülebilecek türde, ıssız bir bozkırın ortasındaki birkaç kulübeden oluşan bir havaalanıydı. Uzun bir yolculuktan sonra ulaştığımız Bayan Olgi Şehri ise, yine hava alanındaki toprak uçuş pisti yakınında toplanmış, oldukça yıpranmış binalar ve kulübelerden oluşmuştu. Karın sekiz ay kalkmadığı bu şehir-

de iki aydır elektriğin yoktu ve kışın da elektrik geleceği şüpheliydi. Gece kaldığımız otel, bana, bütün canlılığı ile 1950'lerin başında, Doğu Anadolu'da bir subay çocuğu olarak kaldığım misafirhaneleri hatırlattı. Bayan Olgı'de gördüğümüz en bakımlı, en temiz bina, binbir mahrumiyet içerisinde Türk öğretmen ve belletmenlerin kendi elleriyle onarıp düzenledikleri Türk Lisesi oldu. Moğolistan'da bir azınlık olmaları sebebiyle biraz çekingen görünen Kazaklar; binlerce yıllık kardeşleri olan Türklerin bin yıl sonra geri dönerek karşılık beklemeksizin çocuklarını eğitmelerinden dolayı şaşkın, ancak minnettar ve gururluydular. (...) Meslek sahibi, kültürlü olsun olmasın bütün insanlar, fukaralığa ve muhtemelen diğer devletlerin ve bazı unsurların menfi propagandalarına rağmen, çocuklarının Türk okullarında okuması için çırpınıyor ve şöyle diyorlardı: 'Moğolistan'a Amerikalılar, Almanlar, İngilizler geliyor; bize birşeyler vermek, ama karşılığında da doğal zenginliklerimizi sömürmek istiyorlar. Sadece siz Türkler bizden karşılık beklemeden, öz dokumuzu bozmaya çalışmadan, çocuklarımızı yetiştirmeye çalışıyorsunuz. Bunun karşılığını da alacaksınız.'

Moğolistan gezisi hakkında daha yazılacak çok şey var. Ancak ben, Türkiye'nin Moğolistan'a yatırdıklarından, çok daha fazlasını kazandığına inandığımı belirtmekle yetinmek istiyorum. Çünkü ancak bir dünya devletinin Türkiye'nin özel teşebbüsü, 12000 km uzaklıktaki bin yıl önceki komşusuna böylesine bir eğitim yatırımı gerçekleştirip, bu kadar başarı ve toplum desteği kazanabilir."

Öyle değil mi? Evet...

EĞER VAZİFEMİZ TEFEKKÜR İSE...

Erkam amcama bir kıyak olsun diye, hem de ülkemizin saklı güzelliklerini tanıtmak maksadıyla Tokat- Pazar Ballica Mağarasından bahsetmek istiyorum. Hem de böylece, uzun zamandır Tokat'a davet edildiği hâlde bir türlü gitmeye fırsat bulamayan babama da birşeyler anlatmış olurum.

'Büyülü Merdiven Ballica Mağarası' başlıklı yazısında Fırat Ülgür diyor ki: "Ballica Mağarasının 'Muhteşem Galerisi'nde binlerce yılda oluşan damlataşlarının altında, olağanüstü doğal mimarisinden gözlerimi ayıramıyorum... (...) Uzadıkça uzayan, yeraltına gömülü büyümlü bir merdiven sanki Ballica Mağarası. (...) Pazar ilçesi sınırları içinde kalan Ballica'ya vardığımızda, 'Böyle si yüksek bir yerde mağara ne arar?' diye düşünürüz. İnderesi'nin vadi tabanından 40 metre yukarıdaki mağara, deniz seviyesinden 1085 metre yüksektedir. Mağara ağzından içeri girdiğinizde pek etkilenmezsiniz, çünkü küçük bir galeridir başlayan. Ama neme alışmaya çalışarak; 'Havuzlu Salon'a vardığınızda yavaş yavaş bir yer altı anıtına adım attığınızın farkına varırsınız. Bu bölümde mutlak nem çok düşük, sıcaklık ise mağaranın diğer bölümlerine oranla yüksektir. Damlataşların üzerindeki pul pul soyulmanın sebebi budur. (...) 'Havuzlu Salon'dan sonra karşınıza bir 'Damlataş ormanı' çıkar. Kırmızıdan sütbeyaza uzanan bir renk cümbüşündeki bu oluşumlar, yerde ve tavanda kireçtaşı tabakalarını ve çatlakları yol bilip sıralanmışlardır. Kırmızı rengi demirli mineraller, sarı rengi limonit, mavi ve yeşil de bakır kökenli azurit

ve malakit armağan etmiştir damlataşlara. Yeraltında bir gökkuşağıyla karşılaşmış gibi geçersiniz kuzey galerilerine. ‘Fosil Salon’ bunlardan biridir ve şu sıralar kış uykusundaki binlerce yarasa, salonun tavanında baş aşağı asılı durmaktadır. Bu salonda şekilleri sebebiyle makarnaya benzetilen yavru sarkıtlar, mağara gülleri ve içneleriyle su dolu damlataş havuzları da, farklı bir yer altı coğrafyası meydana getirir. ‘Büyük Damlataşlar Salonu’ ise, mantar kayaların ‘ev’idir. Bu salondaki 20 metre derinliğindeki kuyular, karanlık ağızlar gibi mağaranın alt katlarına açılır. Sizi orada galeriden galeriye yeni bir yolculuk bekler. ‘Çöküntü Salonu’ ve ‘Muhteşem Galeri’ye doğru. (...) Ballica Mağarasını gezip dışarı çıktıktan bir süre sonra, geri dönüp mağarayı yeniden görmek isterseniz, şaşırmayın.”

Cenab-ı Hakk’ın kainatta sergilenmiş sanatları çeşit çeşittir. Denizlerdeki damlalar gibi, feza okyanusunda da damlalar, yıldızlar var. Atom zerresinin yapısına uygun bir güneş sistemi karşımıza çıkıyor. Yeryüzündeki ağaçların meyveleri gibi toprak altında yerelması, patates, yerfıstığı ve havuç gibi renk renk, çeşit çeşit bitki meyveleri var. Ağaçların mücevherlere benzeyen çiçekleri gibi, deniz diplerinde inciler ve mercanlar var. Rengarenk güzelliklerle karşımıza çıkan gökyüzündeki gökkuşağı gibi yer altı mağaralarında da böyle uyumlu boyalarla boyanmışcasına harika bir damlataş görüntüleri gözlerimizi büyüleyebiliyor. Bütün bunlardan anlıyoruz ki, Cenab-ı Hak yerde, gökte, yer altında ve deniz diplerinde hiçbir yeri boş bırakmayarak her yeri sanat harikaları ile süsleyip bezemiş. Vazifesi tefekkür olan insanların bunları idrak edip hamd, tesbih ve tekbirle karşılık vermeleri gerekir...

GAZETE ABONESİ İLE İLGİLİ HATIRALAR

Benim fedakâr ağabey ve ablalarım, sizlerden bir istirhamımız var. Mektup, fax veya e-maillerle abone yaparken kendinizin veya tanıdıklarınızın başından geçen, gördüğünüz ve duyduğunuz olayları, isim, yer, zaman belirterek mutlaka bize ulaştırın. Bu bilgileri toplayıp biriktirelim. Bunları ileride kitap haline getirebiliriz. Bazılarını köşemizde neşredebiliriz.

Sizlere çok öncelerden gönderilmiş bir okuyucu mektubunu arz edeyim: “Ben 36 yaşında, üç çocuk annesi bir bayanım. Bugüne kadar hiç memnun olmadığım bir hayatım vardı. Bir gün düğüne gittik. Düğünde herkes oynuyordu. Ben de oynadım. Oturduktan sonra yiyecek dağıttılar. Bize verdikleri pideleri ZAMAN gazetesine paketlemişler. Gazetede ‘Gözyaşı’ köşesinde “Şarapla (?) Oruç Açımlar” başlıklı yazıyı görünce hemen okudum. Ben de gözü yaşlı biri olduğum için yazıya ilgilendim. Yazıyı sonuna kadar okuyunca gözyaşlarımı tutamadım. Düğün salonundan çıktım. O gece çocuklarıma bakarak sabaha kadar ağladım. Ertesi gün kapandım. Kocam çok sevindi. Sebebini sordu. Ben de yazıyı gösterdim. Önce başlığını okudu; sonra ilgilenmedi; kaldırdı. Dün kocam yazıyı gizlice okumuş. Bana geldi, ‘Hanım, namaza başlayalım mı?’ diye sordu. İkimiz de çok ağladık. Allah sizden râzı olsun. Sizlere hep dua edeceğim.” Fatma S. (Hollanda)

Sonra o yazıyı bulup okudum. Mustafa Adem Turasalı amcam, şunları yazıyordu: “Emekli bir müftü görevli olarak Başkörtöstan’a gitmiş. Oradaki hatıralarının her biri, insanı zangır-zangır titretecek durumda. Dedi ki: ‘Bir gün oruç olduğumu bilen (Baskörtöstanlı) köy imamı, beni iftara çağırdı. Özenerek hazırladığı sofraya oturduk. Bana orucumu açmam için bardağa renkli birşey koydu. Ne olduğunu sorduğumda; Bunu sizin için özel getirdim. Bu helâl şarap... dedi. – ‘Nasıl helâl şarap!’ diye sorduğumda, ‘Ruslar; burada herkese aylık olarak belli bir miktar ücretsiz içki dağıtır. Ama ben onların verdiklerinden değil, alnımın teri ile kazandığım paradan aldım bu şarabı. Çekinme iç bu helâl şarap cevabını verdi. (...) Elimden birşey gelmemesinin ve küçücük aklımla çare üretememenin ezikliğini yaşadım. Onlara hakiki İslamiyet’i anlatmak gerekirdi. Ama nasıl? Bu taşın altına kim elini sokacak? (...) Bunu pek çok dilde neşriyat yapan gazetemiz yapacak. (...) Sizi bilmem; ama ben yeni anladım ki, Zaman sadece bir gazete değil, hakikatları kıtalar, okyanuslar ötesine ve Ben Onun ümmetiyim diyenlere hakikatları taşımaya çalışan dev bir yürek...”

Düşünün öyle yerler var ki, köyünün imamı bile işte böyle... Bu kadar bilgiye sâhip... Ama, oralara kadar onların alfabesiyle ‘Zaman’ gidiyor ve onların ellerinden tutmaya çalışıyor.

Tekrar ediyorum, sizlerden Zaman ile ilgili hatıraları, özel ilgileri ve bilgileri istiyorum.

BİR GÜLÜMSEME YETTİ

Şeyh Sadi Şirazî'nin 700 yıl öncesine ait bir kıssasını sizlere aktarmaya çalışacağım:

Bir hükümdar, çok kötü bir hastalığa yakalanmıştı. Bir grup Yunanlı doktor gelip muayene ettikten sonra dediler ki: “Bu derdin devası, ancak şu şu vasıflara sahip bir insanın ödü olabilir.” Maalesef o zamanlar böyle tedavi şekilleri teklif edilebiliyordu. Hükümdarın emri üzerine, arayıcılar bu evsafa birisini bulabilmek için her tarafa gittiler. Sonunda bir köylü çocuğunu buldular. O sıfatları taşıyan çocuğun anne ve babasını huzuruna çağırtan Hükümdar, bir çok para, mal ve mülk vererek onları razı etti. Ayrıca hâkimlerden de çocuğun öldürülmesi için mahkeme izni istedi. Hâkimler de maalesef, “Hükümdarın vücudu, bütün ülke için lâzımdır. Bu sebeple, onun vücudunun selameti ve tedavisi için ahaliden birisinin kanını dökmek uygundur.” diye bir izin belgesi verdiler. Çocuğu meydana getirdiler. Cellat geldi, çocuğun boynunu vurmak için kılıcını çekti, hazırlandı, işaret bekledi. Tam o sırada çocuk gözlerini göğe dikti, gülerek kendi kendine bir şeyler söyledi. Çocuğun gülmesi hükümdarın dikkatini çekti. “Çocuk! Bu gülecek zaman mıdır?” diye sordu. Çocuk şöyle cevap verdi: “Hükümdarım, çocukların nazı anasına babasına geçer; davayı hâkime götürürler; adaleti hükümdarlardan isterler. Gel gelelim, şimdi benim anam babam dünyanın fani malı için beni ölüme teslim ettiler; hâkim kanımın dökülmesi için fet-

va verdi; hükümdar ise kendi sıhhatini benim ölümümde görüyor. Allah'tan başka dayanağım kalmadı. Onun için göğe baktım; onun adaletini, merhametini istedim ve bana acıyacağını bildiğim için sevindim, güldüm.” Çocuğun bu sözünden Hükümdar müteessir oldu; gözleri dolu, “Benim ölmem, böyle bir günahsızın kanının dökülmesinden evlâdır.” dedi. Çocuğu kucakladı, başını gözünü öptü, ona hadsiz hesapsız mal mülk verdi, onu azat etti. Bu hikâyeyi nakledenler derler ki, hükümdar hemen o hafta dertten şifa buldu. Nil nehrinin kenarında bir filci bir beyit söylüyordu. Henüz hatırımdadır. Diyordu ki, “Ayağının altındaki karıncanın halini bilmezsen, bilmiş olarsın ki, senin halin de filin ayağının altındaki halin gibidir.”

Gülümseme, güle benzeme, gülerek güller gibi açma demektir. Gül, Hz. Muhammed Mustafa Ahmed-i Mahmud-i Müctebânın (Sallallahü aleyhi vesellem) remzidir. Ona biz Gül-i Muhammedî diyoruz. Bazı Hıristiyanlara göre gül, Hazreti Meryem annemizin de remzidir. Zaten bazı hadis-i şeriflere göre, Peygamber Efendimiz (Sallallahü aleyhi vesellem) cennette Hz. Meryem ile evlenecektir... Bu hususta derin sırlar var. Hz. Meryem'e Hz. İsa'nın ruhunu üfleyen Ruh, kimdi? Hz. Cebrail mi? Ruh isminde özel bir melek mi? Yoksa Hz. Muhammed Aleyhisselâmın ruhu mu? Ahir zamanda eğer bedenlen gelecekse, Hz. İsa Aleyhisselâm Muhammed Aleyhisselâmın dini ve getirdiği mesaj üzerine amel edeceğine göre, dünyayı nasıl günlerin beklediğini bir düşünelim.

Benim minnacık, küçük aklım elbette bunları tam anlamaz.

İSM-İ ÂZAM

Adamın birisi, Cafer-i Sâdık Hazretlerine Cenab-ı Hakk'ın isimlerinden hangisinin İsm-i Âzam olduğunu soruyor. Cafer-i Sâdık da yanındaki mensuplarına, “Bu adamı şu derin su havuzuna atın.” diyor. Hava soğuk. Adam yüzme de bilmiyor. Böyle olunca havuza atıldıktan sonra, adam dalıp çıkmaya başlıyor ve oradaki insanlardan ismen yardım istemeye başlıyor. Fakat hiç kimse yardım etmeyince bakıyor boğulmak üzere, hemen var gücüyle ve içinden gele gele, “Yâ Rabbi kurtar beni!” diye bağır-maya başlıyor. O zaman Cafer-i Sâdık kurtarılması için işaret ediyor ve hemen onu kurtarıyorlar. Adama diyor ki: “Senin için ism-i âzam, Rab ismidir.” Çünkü bütün esbab tükenmiş ve O doğrudan Cenab-ı Hakk'a Rab ismiyle niyaz etmiştir.

Bazı amcalar kendilerinde hakim olan esmâ-i ilahî'yi öğrenmek istiyorlar. Onlara büyük dayımın izahatını nakletmek istiyorum:

“Bu husus insana ya rüyasında bildirilir veya bir mürşid-i kâmil bildirir. Yahut insan esma-i hüsnâyı okurken, kalb ve vicdan, hangi isme temayül ediyorsa, işte o, onda hâkim olan isimdir.”

İnsanda diğer isimlerin çoğu tecelli eder. Ama bilhassa o isim onun üzerinde galiptir. Hz. İsa'da Kadir, Hz. Musa'da Mütekel-lim ismi... Hatta o peygamberlerin bulunduğu sema katlarında da o isimler hâkimdir.

Bediüzzaman Hazretleri Re'fet Bey'e yazdığı mektupta diyor ki: “Mektubunda İsm-i azam'ı sual ediyorsun. İsm-i azam gizli-

dir. Ömürde ecel, Ramazan'da Leyle-i Kadir gibi, esmâda İsm-i Azam'ın gizlenmesinin mühim hikmeti vardır. Kendi nokta-i nazarımda hakiki İsm-i Azam gizlidir, havassa bildirilir. Fakat her ismin de bir mertebesi var ki, o mertebe İsm-i Âzam hükmüne geçiyor. Evliyaların İsm-i Âzamları ayrı ayrı olmaları bu sırdandır. Hz. Ali'nin Ercûze namında bir kasidesi Mecmuatü'l- Ahzab'da var. İsm-i Âzamı altı isim olarak zikrediyor. İmam-ı Gazali onu Cünnet'ül- Esmâ namındaki risalesinde, Hz. Ali'nin zikrettiği ve İsm-i Azam'ın muhiti olan o altı ismi şerh ve hassalarını beyan etmiştir. O altı isim de Ferd, Hayy, Kayyûm, Hakem, Adl, Kuddûs'tür." 4

Yine Re'fet Bey'e yazılan bir mektupta şöyle denilmektedir: "İkinci سوال: İbrahim Hakkı, 'Cû, İsm-i Âzamdır' demesinin muradını bilmiyorum. Zâhiren mânâsızdır, belki de yanlışır. Fakat İsm-i Rahman mâdem çoklara nisbeten İsm-i Azam vazifesini görüyor. Maddî ve mânevî cû' yani açlık, o İsm-i Azam'a ulaşmaya vesile olduğuna işareten mecâzî olarak 'Cû', İsm-i Âzamdır, yani bir İsm-i Azama bir vesiledir.' denilebilir." 5

Bizim işte bu ölçülere göre İsm-i Âzam hakikatine bakmamız ve bu yolda terakki etmek için çalışmamız lâzımdır.

---

4) Barla Lâhikası 165. Mektup

5) Barla Lâhikası 182. Mektup

ANADOLU'NUN EN BÜYÜK SADAKASI: RİSALE-İ NUR

Kemâleddin amcamın babası Said Özdemir dedem diyor ki: “Üstad Adnan Menderes’e hakikaten çok önem veriyordu. Üstad’ın parti ile alakası yoktu ama, Menderes’te İslamî bir hüviyet görüyordu. 1958 yılında bizim İzmir’de bir mahkememiz vardı, Risale-i Nurlardan dolayı. Rahmetli Atıf Ural kardeşimizle beraber dönüşte Üstad’a uğradık. O gece Üstad ders yapıyordu ve ders esnasında Üstad Hazretleri dedi ki: ‘Bu gece Menderes’e dua ettim.’ Biz, tabii önce bir şey anlamadık. Ertesi sabah gazetelerde, ‘Menderes kaza geçirdi; fakat kurtuldu.’ diye haberler vardı. Sonradan anlıyoruz ki, o anda Menderes’in uçağı Londra’da düşüyor ve parçalanıyor. Cenab-ı Hak, onun bir ağaca takılıp kurtulmasını sağlıyor. Üstad, Menderes’e Isparta eski Milletvekili Tahsin Tola ağabeyi gönderdi. ‘Risale-i Nurları bu iman hakikatlerini maarif yoluyla bazı kitaplara din bilgisi olarak koy-sunlar ve bu suretle yetişen gençlik imanlı olarak yetişsin diye, Menderes’e git söyle’ diyerek onu gönderdi. ‘Veyahut Diyanet eliyle basımını yapsınlar.’ dedi. Menderes de Tola’yı dinliyor ve ‘Diyanet reisine git, söyle’ diyor. Halbuki kendisi telefon edebilirdi, etmedi. Tahsin Ağabey de Diyanet Reisi Eyüp Sabri Hayırlıoğluna gidiyor. Reis çok çekingen, mübarek bir zattı. Menderes’in söylediğini anlatıyor. Diyanet Reisi de, ‘Ben Celâl Bayar’a bir sorayım.’ diyor. Celâl Bayar’ın arkadaşı idi. O getirmişti onu

reisliğe. Ama soramıyor. Diyanete bakan Menderes'in müsteşarı Ahmet Salih Korur'a soruyor. O da kızıyor. 'Hayır. Katiyen risaleler basılamaz.' diye bağırıyor. Bunu duyunca Üstad üzülüyor ve Menderes'e bir mektup gönderiyor. Mektupta Üstad, 'Menderes, senin başına büyük bir felaket geliyor.' diyor 27 Mayıs'a işaret ediyor. Sonra da, 'Bu felâketten iki büyük sadaka ile kurtulabilirsin. Birinci sadaka: Anadolunun en büyük sadakası Risale-i Nur'dur. Risale-i Nurları neşredin, Cenab-ı Hak, o sadaka hürmetine sizi o büyük felâketten kurtaracaktır. İkinci büyük sadaka: Ayasofya'nın açılmasıdır. Onu da açın. Bu ikisini yaparsanız Cenab-ı Hak, gelecek o büyük felâketi üzerinizden kaldıracaktır. Eğer yapmazsanız, eskilerin hatası da üzerinize yüklenerek size büyük bir musibet gelecek.' diyor. Çünkü malûmunuz Hadis-i Şerifte, 'Sadaka belâyı def eder, ömrü uzatır.' Sene 1959'dur."

Daha sonra Üstad Ankara'ya gidip üç- dört gün kaldı. Bazı milletvekilleri ve mühim zatlarla görüştü. Bir ara İstanbul'a ve tekrar Ankara'ya geldi. İnönü bu gezileri, Demokrat Parti'nin bir seçim propagandası olarak değerlendirince, Adnan Menderes bundan çekinip Üstad'ın Ankara'ya sokulmaması için emir verdi. Üstad tekrar gitmek isteyince de Gölbaşı'ndan döndürülüyorlar. Bunun üzerine, Üstad şöyle diyor: "Kardeşim Menderes bizi anlamadı. Bizim ona olan himmetimizi ve duamızı bilmedi. Benim gözümde elmaştan cam parçasına düşmüştür. Ben yakında gideceğim, onlar da böyle olacak (Ellerini iç içe geçirerek tersyüz yapıyor.) yani ters yüz olacak." Bu sözleri 1960 senesinin ocak veya şubat aylarında söylüyor. Gerçekten 23 Mart'ta kendisi vefat ediyor. 27 Mayıs İhtilali ile de Demokrat Parti ve başındakiler devrilip hapsilere atılıyorlar. Daha sonra Menderes idam ediliyor...

NEYDİ O HÂL? İMAM ONU TAKİP EDİYORDU...

Babama, bir amcam heyecan ve göz yaşlarıyla bir şeyler anlatıyordu. Belki işimize yarayacak birşeyler çıkar diye ben de kulak kabarttım. Şöyle diyordu:

“Bir gün arkadaşlarımla bir büyük zâtın ziyaretine gitmiştik. Çok güzel sohbet ediyordu. Çok içten konuşuyordu. Bütün duygularımla kendimi vermiş; onu dinliyordum. İçimde birşeyler olduğunu; bir incizâbı, bir ihtizazı hissediyordum. Sanki bambaşka bir âlemin içine girmiştim. Vakit girdi, namaza durduk. Kametten sonra, namazı kıldırmağa geçen bu muhteşem zatın önünde de Efendimizin (Sallallahü aleyhi vesellem) bulunduğunu hissettim. Evet bir hayâl gibi hissediyordum. Zaten iftitah tekbirini aldıktan sonra imama bir hal olmuştu. Sesi titriyordu... Ağladığı da belliydi... Fatiha ve zammı sûreyi okuyuşu çok farklıydı... Ben de baştan ayağa titriyordum. Efendimiz (Sallallahü aleyhi vesellem) rükûa gitmeden, secdeye gitmeden ve kıyama kalkmadan imam, asla hareket etmiyordu; hep onu takip ediyordu... Bu nasıl bir namazdı Allah'ım... Acaba bir daha bana öyle bir namaz kılmak nasip olur mu?”

Gözlerinden yaşlar aka aka bunu anlatan amcam, aslında dinî yaşayıştan çok uzak bir ailede yetişmişti. Bir Fransız kolejinde öğrenci iken bazı dindar arkadaşlarına özenip Cuma'ya gitmek istemiş ve böylece din ile alakası başlamıştı. Şimdi bir iş

adamı olmuştu ama, o öğrencilik yıllarında yaşadığı tatlı hatıraları, gönül hazları ile dolu o müthiş atmosferi arzuluyordu.

Düşünüyorum da, “Neden, diyorum, her sohbet ve namazda bu güzellikler tezâhür etmiyor?” Gönül dünyalarını ihtizaza getirip manevi zevkler gark eden güzelliğin sır ve dinamiği nedir? Neticede diğer konuşanlar da aşağı yukarı aynı sözleri söylüyor, aynı ayet ve hadislerden misal veriyorlar. Namaz kıldırırken de Kur’an-ı Kerim’den olan Fatiha’yı ve ona zammetikleri bir sûreyi okuyorlar. Kelimelerde fazla bir farklılık olmadığı hâlde acaba değişen nedir?

Herhâlde, “Yanmayan, yakamaz,” gerçeğinin ifade ettiği gibi, özü ağlamayanların gözleri de ağlamıyor. Böyle bir kıvılcım ve elektriklenme olmayınca da, arzulanan neticeye ulaşamıyor. Gafletle, kaygısız ve tasasız bir yaşayışla, İslâmî hayat ciddiye alınmadan, ihlas sâfiyetiyle arı duru hale gelmeden, her hâlde böyle birşey olması pek mümkün görünmüyor.

KELEBEK TESİRİNİ TETİKLEYİN

Sizlere, hayırdan nasıl hayır doğduğunu bir hikâye ile anlatmaya çalışacağım.

Küçük bir kız çocuğu varmış. Herkese sevgiyle bakar, gözlelerinden sevginin çiçek çiçek olumlu ışıkları saçılırmış. Bir gün kederli ve üzüntülü bir kadın, bu küçük kızla karşılaşmış. Küçük kızın sevgi dolu bakışı, üzüntü dolu kadının içini ısıtmış ve içinde güzel duygular uyandırmış. Kadıncağız bu duyguların tesiriyle, hemen kendisine daha önce hediye vermiş olan bir arkadaşını telefonla arayıp ona teşekkür etmiş. Arkadaşı da böyle sevgiyle hatırlanmaktan mutlu olmuş ve o sırada yemek yediği lokantadaki garsona bolca bahşiş vermiş. Bu garson da yolda giderken fakir bir adama rastlamış ve aldığı bahşiş ile ona yiyecek almış. Fakir insan, kendisine verilen yiyeceğin bir kısmını yolda gördüğü aç, susuz ve soğuktan titreyen bir köpeğe vermiş. Açlığını gideren köpek, gece vakti neşeyle dolaşırken bir apartmanda yangın çıktığını görmüş ve havlamaya başlamış. Köpeğin sesiyle uyanan apartman sâkinleri, henüz yeni başlamış olan yangını söndürerek büyük bir felâketi önlemişler...

Böyle bir şey olur mu demeyin... Kelebek tesiri diye birşey var: Amerika'da yağmur ormanlarında bir kelebeğin kanat çırpmasından bazen öyle uygun ortamlar ve tesirler olur ki, birbirini tetikleyen tesirler, hava akımlarını büyüte büyüte Şikago şehrindeki binaların camlarını kırarlar. Öyleyse, bir kelebeğin kanat

çırpmasından ne olur, demeyelim. Yetimin ve mazlumun ağlayışları Arş-ı Azam'ı ihtizaza getirir. "Küçük Diye Birşey Yoktur" isimli kitabı Kemal Ural yazmıştır. İhlâs ile küçükler büyük olur. Bir mih bir nalı, bir nal bir atı, bir at bir kahramanı, bir kahraman da bir orduyu kurtarıp zafere taşıyabilir.

Sıza sıza göl olur.

Akar akar yol olur.

Rabbim dileyince,

Az, çoklardan bol olur.

Bunları niçin yazıyorum? Mesela bir aboneden ne olur demeyelim. Sizin gazete veya derginize abone olan insan, doğru haber ve doğru bilgiler alır. Dünya olaylarını doğru okur. Doğru yorumlarla bakış açısını düzeltir. Aile içindeki tutum ve davranışı olumlu biçimde geliştirdiği gibi, arkadaşlar, arasında ortaya koyduğu iyi bakış açısı ile temayüz eder. Dünyadaki ümit verici güzel gelişmelerden haberdâr olduğu için ufku genişlerken iyimser duygularla dolar, taşar. Karamsar ve ümit kırıcı durumlardan uzak durduğu içinden kendi kendine faydalı işler yapma için, içinde kuvvetli enerji bulur. Bu olumlu, enerji çevresine de yansır. Çocuklarımızı, gençliğe sahip çıkmak için yapılacak atılımlara içinden bir cesaret gelir ve çevresindekileri de bu kıvılcımla harekete geçirir. Ümit dolu gayretlerin verdiği elektriklenmeyle cıvıl cıvıl kımıldanmalar ortaya çıkar. İğneyle kuyu kazmak misali, ilk başta zor gelen işlerin, birden büyük kepçelerle kuyu ve kanal kazmaya dönüştüğünü herkes görür. İlk başladığında Efendimiz (Sallallahü aleyhi vesellem) tek başına değil miydi? Dünya, kapkaranlık durmuyor muydu? Ama sonra ne oldu?..

BU FAKİR ABDURRAHMAN'A GELENLER

Babama gelenler kadar olmasa da, bu hakir, fakir Abdurrahman'a da gelen mektupları ve e-mailleri gelmesi eksik olmuyor. Bilhassa Kutlu Doğum münasebetiyle, toplu sohbetlere, gün ve gecelere katılanların şahit oldukları olaylarla ilgili gelen bilgileri aktarmaya çalışayım...

“Kur'an tefsiri okuyordum. O esnada kolumun sanki iki parmakla tutulduğunu hissettim. Bu his, okumam devam ettikçe sürdü. Benim hissettiğimi arkadaşım da hissediyordu. Sabah namazı yaklaşmıştı. Ezan okunurken uyumakta olan diğer arkadaşları da uyandırıp beraberce ezanı dinlemek istedik. Ezan okunurken odayı 'Gül Kokusu' sardı. Bu kokuyu arkadaşlarımın hepsi de hissetti...

Tesbihattan sonra, ilahî söyleyip dua ettik. O esnada duvarda gül şeklini ve etrafında da ışıklar gördük. Son akşam, güller almıştık; ama kokmuyorlardı. Ama Efendimize (Sallallahü aleyhi vesellem) salâvat getirince, kokmaya başladılar.

Sohbet esnasında holde bir nur fark ettim. Çok güzel de bir koku duyuyordum. Ama konuşulandan hiçbir şey duymuyordum. Kendimi tutamayıp ağlamaya başladığımda o nur kayboldu... Arkadaşlarımızın çoğu o kokuyu hissetmişti.

Oda arkadaşlarımızdan birisinin ciddi bir problemi vardı. Ben onu teselli ettim ve zamanla herşeyin düzeleceğini söyle-

dim... Rahatlamıştı... O gece rüyamda Peygamber Efendimizi (Sallallahü aleyhi vesellem) gördüm. Bana teveccüh etmişti ve benimle konuşuyordu...”

Bir arkadaşımıza rüyasında siyâhî bir adam gelip kendisine ve bir ağabeye para veriyor. Niye verdiğini sorunca da, “Siz bana zamanında yardım etmişsiniz, ben de size yardım ediyorum.” diyor. Bu arkadaşımız Kurban Bayramında Vietnam’a kurban göndermişti.

Arkadaşlarımla arasına ilk geldiğimde problem yaşamış ve gitmeyi iyice kafama koymuştum. Gece saatlerce ağladım ve bir türlü uyuyamadım. Sabah ezanı okunurken hiç kalkacak durumda değildim. Yeşil cübbeli birisini gördüm ve hemen fırlayıp kalktım ve namazımı kıldım. Sabah uykudan uyandığımda artık gayet sâkindim ve gece düşündüğüm herşey bana çok saçma geliyordu. Ondan sonra da gitmeyi hiç düşünmedim.

* * *

Bir gün lügatı elime alıp tefe’ül ettim. Yakaza âlemi çıktı. Uyanık bir hayat yaşayacağım şeklinde yorumlandı. O gece rüyamda Peygamber Efendimizi (Sallallahü aleyhi vesellem) gördüm.

* * *

Büyüğümüzün bir konuşmasını CD’den izliyordum. Birden bir gül kokusu hissettim. Ama kayboldu. Baktım, bir arkadaşımız o atmosferin edebine uygun olmayan bir durumdaydı; onu uyardım. Tekrar o gül kokusu odamıza yayılmaya başladı.

* * *

Namazlar sırasında Efendimiz (Sallallahü aleyhi vesellem) için de bir seccade seriyorduk. Son gece tesbihat yaparken Efendimiz için koyduğumuz seccadenin parladığını ve odamızın aydınladığını gördük.”

* * *

Efendimiz'in (Sallallahü aleyhi vesellem) Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle, birçok yaşıtlım işte böyle güzelliklere mazhar olmuşlar; Gül-i Muhammedînin kokusunu hissetmişler... Ne güzel!.. İnşallah bir gün gelir; bizler de bu mazhariyetlere nâil oluruz...

YUSUF DEDENİN NASİHATLARI

Yusuf amcam, nam-ı diğer Yusuf Dede (Tabîi bu Dede hikayesini bu köşede anlatamam... Onu Ömer Çınar amcamdan dinlemeniz gerekiyor) diyor ki: “Almanya ve diğer Avrupa ülkelerinde yaşayan kızlarımıza çok şey anlatmamız gerekiyor. Bir eve dünürçülüğe gitmiştik. Biz, iki taraf çok ciddi bir mesele üzerinde dururken evin kızları ile dünürçülüğe gelmiş olanların kızları bir odaya toplanmış yüksek sesle güllüp eğleniyorlardı. Dedim ki, ‘Onları da şuraya çağıralım da ben onlarla bir konuşayım.’ Çağırdık; onlar da gelip salonun bir kenarında toplandılar. Bun evlatlarımız, sekiz kişi idi. Onlara anne- baba hakkı, evlilikte dikkat edilecek hususlar üzerine bir şeyler söyledim. Bir amcaları olarak, onları bazı tehlikelerden korumak istiyordum. Aradan bir sene geçti. Yine böyle bir dünürçülüğe gitmiştik. Ben, ‘Gelin kız ve misafir kızlarla sohbet etmek istiyorum, müsaade eder misiniz?’ dedim. ‘Peki, görüş bakalım.’ dediler. Toplandılar. ‘Söyle bakalım gelin kızımız; bu genç kardeşlerimiz evlenmede nelere dikkat etmelidirler?’ dedim... Dedi ki: ‘Annelerimiz, bizleri dokuz ay on gün karınlarında taşımışlar. Günlerce bizim için uyumamışlar. Yememiş yedirmişler, giymemiş giydirmişler. Babalarımız da öyle. Onların bizim üzerimizde büyük hakları var. Biriyle tanışıp kendi kendimize evliliğe karar veremeyiz. Herşeyden önce tecrübesiziz. Hislerimize uyup makul ve mantık olmayan yanlış bir karar vermiş olabiliriz. Onun için ailemizin haberdâr olması ve onaylaması gerekir. Ayrıca, bu evlilik iki kişi arasında birşey değil...

Ailelerimizin de birbirini tanıması ve geniş bir onayın gerçekleşmesi icap eder. Bunun da üstünde bizim dinimizin prensipleri örflerimiz var. Babamızın rızası olmalıdır. Hatta İmam-ı Şâfiî gibi bazı büyük zatlara göre, onun rızası olmazsa nikah câiz olmaz.’

Ben onun konuştuklarını belki de öbür kızlardan daha dikkatli dinliyordum. Çünkü çok güzel şeyler söylüyordu. Dedim ki: ‘Sen bunları nereden biliyorsun? Nereden okudun bütün bunları?’ Bana dönüp gülerek: ‘Sizden öğrendim. Geçen sene ablamın dünürcülüğü sırasında siz bizleri toplayıp bir nasihatta bulunmuştunuz. Ben, onları çok dikkatli dinledim ve öyle hareket ettim. Şimdi de size zahmet olmasın diye ben aynı şeyleri tekrarladım.’ Çok hoşuma gitti. Demek ki, konuşmalarımız boşa gitmiyor. Mutlaka evlâtlarımıza bazı telkinleri vermemiz gerekiyor. Bunları kulaklarına küpe yaparlarsa bir çok yanlıştan kurtulmuş olurlar. Yoksa bu nasihatlardan yoksun yaşayanlar, tam bir Alman gibi davranarak, ‘Bu benim meselem, aileme niye soracak ve onaylarını alacakmışım ki!..’ diyerek yanlış hareket ediyorlar ve çoğu zaman bir batağa saplanıyorlar. Utançlarından ailelerinden de yardım istemiyorlar.”

Burada Dede’nin bilgeliği konuşuyor. Ölümün tecrübesi olmayacağı gibi bu işin de tecrübesi olmaz...

ÂLEM-İ İSLÂM'IN KAPISI TÜRKİYE'DİR

1953 yılında Said Özdemir, Bediüzzaman Hazretlerine der ki: “Üstad’ım, ben bu memleketten gideceğim.” O da, “Nereye gideceksin?” diye sorar. O “Ya Mekke-i Mükەرreme’ye ya Medine’ye gideceğim.” der. Bu sefer, “Niye Gideceksin?” diye sorar. O, “Benim âcizane kanaatime göre, bu memleket gittikçe bozuluyor.” der. Bediüzzaman, “Kardeşim, ben Mekke-i Mükەرreme’de veya Medine-i Münevvere’de olsaydım Türkiye’ye gelirdim. Çünkü Âlem-i İslam’ın kapısı Türkiye’dir. Bu kapı açılacak, Âlem-i İslam açılacak. Onun için buradan gitmek katiyen câiz değil.” der.

Yine Emirdağ Lâhikası’nda, bu mevzu ile ilgili olarak eski Erzurum Milletvekili Mehmet Salih, Yeşil ile aralarında bir mektuplaşma olur. Önce Mehmet Salih “Muhterem din kardeşim, kırk gündür yatakta sizinle meşgulüm. İşittiğime göre huzurunuzun bozuk olduğu kanaatindeyim. ‘Musibetler ve belâlar müminin imtihan vesilesidir.’ (...) Bu mektubu size yazan, otuz bir sene evvel sizinle Erzurum Es’ad Paşa Medresesinde umumî harpte Kafkas’ın karlı dağlarında ve yirmi dört sene evvel de mebusluğun hengâmında Van Valisi Haydar Bey dostunuzla Millet Meclisi salonunda görüşen Erzurum’un eski mebuslarından Yeşil Oğlu Mehmet Salih” diyerek bir mektup yazar. Ona Bediüzzaman Hazretleri, Hasan isimli bir talebesiyle şöyle bir karşılık verir: “Aziz kardeşim Hasan Efendi, sen benim tarafımdan kıymetli kardeşimiz Salih Efendi’ye yaz ki, ben ölünceye kadar onun bu

insanîyetini unutmayacağım ve ona çok minnettarım ve çok selam ve dua ederim. Fakat ben her sıkıntıya karşı tahammüle karar vermişim. Hem, ben iyiliği o reislerden beklemiyorum. Said Nursi.”

Reislerden söz etmesi, Mehmed Salih Yeşil’in o zamanki İçişleri Bakanı Hilmi Uran’a bir mektup yazarak Bediüzzaman Hazretlerinin savaşta, cephelerde ve daha sonra yazdığı eserlerle ettiği hizmeti anlatarak ona iyi davranılmasını istemesi sebebiyledir. Bu mektup, Emirdağ Lâhikasında mevcuttur.

Yine Emirdağ Lâhikasında mevcut olan uzun bir mektupla Bediüzzaman Hazretleri Mehmet Salih Yeşil’e maddeler halinde kendi durumunu izah etmiş ve dördüncü maddede de şunları söylemiştir: “Senin mektubunda benim istirahatimi ve eğer iktidarım olsa, benim Şam ve Hicaz tarafına gitmeme dair sizin hükümet-i hâzıraya müracaat maddesi ise: Evvela: Biz imanı kurtarmak ve Kur’an’a hizmet için Mekke’de olsam da buraya gelmek lâzımdı. Çünkü en ziyade burada ihtiyaç var. Binler ruhum olsa, binler hastalıklara mübtela olsam ve zahmetler çeksem, yine bu milletin imanına ve saadetine hizmet için burada kalmaya Kur’an’dan aldığım dersle karar verdim ve vermişiz. Sâniyen: Bana karşı hürmet yerine hakaret görmek noktasını mektubunuzda beyan ediyorsunuz. ‘Mısır’da, Amerika’da olsaydınız, tarihlerde hürmetle yâd edilecektiniz.’ dersiniz. Aziz, dikkatli kardeşim, biz insanların hürmet ve ihtirâmından ve şahsımıza ait hüsn-ü zan ve ikram ve tahsinlerinden mesleğimiz itibariyle cidden kaçıyoruz...”

Evet, Anadolu çok mühimdir.

BİR BİLİM ADAMI ÇOK ŞEYDİR

Şerif Ali Tekalan amcam anlattı: “Harward Üniversitesi Tıp Fakültesi Norofizyoloji Bölüm Başkanı Prof. Dr. Nelson Kiang, Çin asıllı meşhur bir bilim adamı. Diplomat olan babası ile beş yaşında Amerika’ya gelmiş. Beş yaşından itibaren günde sadece üç saat uyku ile yetinmiş. Şu anda 75 yaşında, yine de öyle. Sadece günde bir defa yemek yiyor; O da akşamları. Niçin kahvaltı ve öğle yemeği yemediğini sorunca, hiç vaktinin olmadığını söylüyor. İki yıl Tıp Fakültesinde okuduktan sonra fizyoloji ve elektronik de okumuş. Kulak Boğaz Burun dalın da uzman olmuş. Ameliyat ediyor, sonra da laboratuarda araştırma yapıyor ve değerlendirmede bulunuyor. Araştırma için 90 araştırmacı da yanında çalışıyor. Her gece üç kitap okuyup bitiriyor. Düzenli olarak Çin’e gidiyor. Dört üniversitenin fahri rektörü... Çok mütevâzi, kendisine sorulmadıkça konuşmuyor. Her konuda bir uzman gibi izahlarda bulunuyor. Her dediğini, delillerle destekliyor ve o mevzuda yazılan kitap isimlerini aktarıyor. Felsefî mevzularda da çok detaylı konuşmalar yapıyor. Dünya çapında araştırmaya meraklı tıphılarla ciddî irtibat halinde. Diyalogları çok iyi. Konferanslara katılıyor... Ülkesi olan Çin’in kapalılıktan açılmasını arzu ediyor. Ama Çin, 1850’li yıllarda başından geçen bir hadiseden dolayı tâ o zaman içine kapanmaya başlamış. Çünkü o zaman birisi, ‘Ben Allah’ın elçisiyim.’ diye ortaya çıkıp bir çok insanı peşine takmış ve sonra da milyonlarca insanın

ölümüne sebep olmuş. 1900'ların başlarında da benzer bir hadise olmuş ve halk ayaklanması meydana gelmiş... Çin bu ayaklanmayı, ancak başka devletlerin yardımı ile bastırabilmiş. Tabii, bunun bedelini zeki beyinleri vererek ödemiş. Onun için, herhangi bir tehlikeye, refleks hareketle kendisini dışa karşı kapalı tutmakla karşı koyabileceğini düşünen devlet büyüklerinde bu anlayış artık çok katı şekilde yerleşmiş... Ama bir çok dil bilen yeni nesil ve dünyayı tanıyan yetişmiş insanlar artık yavaş yavaş bir açılma istiyor ve bekliyorlar. Ama bu, birden bire olmaz.”

Zaten, ticarî hayat buna zorlayacak. 1992 yılındaki aylık kazancı on seneye varmadan on kat artan işçilerini durumu ve dünya piyasalara hâkim olan Çin malları, ülkeyi mecburen kapalıktan kurtaracaktır.

Bakınız, Prof. Dr. Nelson Kiang bir bilim adamı; ama sık sık ülkesine gidiyor, birçok üniversitede ders veriyor ve birçok üniversitenin de fahri rektörü. Bir yandan Amerika'da Harward Üniversitesi gibi bir ilim yuvasında bütün dünyaya hizmet veriyor, öbür taraftan da ülkesini ihmal etmiyor. Ayrıca, kimbilir bütün dünyada nice bilim adamlarını ve etkili- yetkili insanları tanıyor ve onlarla dostlukları vardır. Tahmin ediyorum ki, bu potansiyeli de yine ilim gibi hayırlı işlerde değerlendiriyordur.

Demek istiyorum ki, eğitilmiş insanlara ve eğitim gönüllülerine çok ihtiyacımız var...

İNANCIN GÖLGESİNDE

Feridun amcamın Türkiye saatiyle sabah 09: 30–10.00 arası “İnancın Gölgesinde” isimli bir programı var. Pek kaçırmamaya dikkat ediyorum. Çok güzel şeyler öğreniyorum. Hüseyin Yağmur, Ahmet Şahin, Yaşar Tunagür, Davut Akyüz, Hüseyin Algül, İrfan Yılmaz gibi kıymetli hocalarımız çok güzel konuşmalar yapıyor, çok güzel bilgiler veriyorlar. Bilhassa, Talha Uğurluel amcamın ec-dat yadigârı tarihi şaheserleri tanıtmayı ayrı bir güzellik...

Bir programında Feridun amcam, aklımdan çıkmayacak güzel örnekler sergiledi. Bilhassa, Fatma Nur ve Büşra isimli küçük kızların örnek durumları çok güzeldi. Çocuklar, boncuklardan bilezikler yapıyor. Önce bunları kendisine yaparken sonra başkalarına hediye olarak vermeye başlıyor. Bu boncuktan yapılan bilezikleri satmak istiyor. Annesi, “Kızım eğer bunları satacaksan, en pahalı şekilde satmaya bak.” diyor. O da, “Bunu ben nasıl yapabilirim ki?” diye soruyor. Annesi: “En çok fiyat vereni bulacaksın.” diyor. Çocuk, “Nasıl bulayım?” deyince, annesi, “Düşün bakalım, bu kim olabilir?” diyor. Çocuk “Herhâlde Allah olabilir” diye. Anne, “Tamam işte kızım” diyor. Kız “Ama ben bunları Allah’a nasıl satabilirim ki?” diye sorunca anne “Bunları Allah için verince, Allah da sana kat kat sevap verir. Kur’an, bunun yedi yüz kat olduğunu ifade ediyor.” diyor.

Şimdi bu küçük kızcağz, bunları boş zamanlarında yapıp kermeslere hayır için veriyor. Gelen gelirler, muhtaç öğrencilere

burs oluyor...

Bu durum, bana asırlar öncesinde Hz. Osman'ın yaptıklarını hatırlattı. Deve katarlarıyla getirttiği gıdaları bir kıtlık zamanında, yüksek fiyat veren tüccarlara satmayıp “700 kat fiyat verene satacağım,” deyip Allah rızası için fakirlere dağıtmıştı.

“Diyaloğun Meyvesi” programında Amerikalı bir profesör hanım, kendisinin doğacak torununa, en sevdiği oyuncağını hiç düşünmeden hediye eden bir çocuğumuza hayran olmuş, kadının gözleri yaşarmıştı.

Hadis-i şerifler, cömertlerin cennete; pinti ve cimrilerin cehenneme yakın olduğunu ifade ediyorlar.

İnancın Gölgesinde programında Talha Uğurluel amcam, bir câminin aleminin hokka ve kalemden olduğunu anlattı. Bazı ec-dat mezarlarının taşlarında divit ve kalemlerin taşlar üzerine nakşedildiğini örnekleri ile anlattı. Bunlar o mezarlarda bulunan kişilerin ulema; yani âlim sınıfından olduğunu ifade ediyormuş.

Bu programı herkese tavsiye ediyorum.

BÜTÜN DÜNYAYA YAYILACAK BİR EZAN

Türkiye’de olsa, beş vakit ezanları dinlemek mümkün; ama buralarda o ulvî, o lâhûtî ve o güzel ezan sesini duyma imkânı yok. Onun için olsa gerek, babam bilhassa sabahları mutlaka sesli ezan okur. Ev, müstakil olduğu için rahatsızlık duyacak kimse yok.

Bir öğle vakti, içimden ezan okumak geldi. Hüzünlü bir edâ ile içimden gele gele bir ezan okumaya başladım. Ama sesimin bütün Avrupa’ya, Amerika’ya, Çin’e, bütün gönüllere nüfûz etmesini arzuluyordum. Bu bir niyet... Cenab-ı Hak, Hazreti İbrahim Aleyhisselâm’a, insanları Kâbe’ye, hacca davet etmesini emir buyurdu. O da bütün insanlara bir çağrıda bulundu. Onun sesi nereye kadar ulaşır demeyin; o ses, mekanları aştığı gibi, bütün zamanlara bile ulaştı. Hâlâ insanlar fevç fevç Kâbe’ye akın ediyor.

Keşke diyorum, herkes evinde, her namaz vakti girdiğinde başkalarını rahatsız etmeden bu büyük niyetle ezan okuyabilse... Müminin niyeti amelinden hayırlıdır. Hem de çocuklar beş vakit ezan dinlemiş olur. Her ev bir mescit olur.

Ayrıca, bizim bu ciddi ezan arzumuz külli bir dua olur. Dünyanın her yerinde, inşaallah bir gün beş vakit ezanın cami ve mescidlerden İslam dünyasında olduğu gibi okunmasına izin verirler. Bu külli arzu ve külli niyet ve külli dualar, bizim böyle birşeye layık olduğumuzu gösterir. Liyakat ibrazı da ilahi; ihsan ve nimetlerin gelmesine vesile olur.

Bizler, hep armut piş; ağzıma düş misali, gayretsiz, zahmet-siz, oturduğumuz yerden çok büyük şeyler istiyoruz. Öyle birşey yok. Hiç uğraşmadan, mesela bize Müslüman mezarlıkları için yer versinler, diyoruz. Ağlamayan çocuğa bile meme vermiyor-lar. Emegiini çekerek liyakat göstermeliyiz.

Şimdi bazılarının, “Bu Abdurrahman yine hayal dünyasına daldı. Bakalım daha nerelere kadar gidecek?” diyor. Ağabeyler, ablalar herşey önce tahayyül ile, yani hayal kurmakla başlar. Sonra tasavvur gelir. Yani, hayalin içinde yapılabilecek şeylerin taslak ve tasarımları tezâhür etmeye başlar... Ama hiç hayal kur-madan bir kâşif, ne kadar dâhi olursa olsun yeni bir şey bulabi-lir mi?. Hepsi de önce hayallerinde düşünüp taşınıp olabilecek, yani gerçekleştirebilecek bir noktayı tesbite çalışıp ürünlerini ortaya koymuşlardır.

Her neyse... Siz şu ezan meselesini en güzel niyetlerle evlerde bir deneyin. Ezan okumadan namaza başlamayın.

RAMAZAN DAKİ İTİKÂFTAN DA MÜHİM

Tâhir amcam sohbet ediyordu. Meseleyi itikâfa getirdi. Öneminden ve dikkat edilecek hususlardan bahsetti. Sonra da, “Peygamberimizin (Sallallahü aleyhi vesellem) amcaoğlu, ümmetin âlimi, daha çocuk yaşta Hazreti Ömer (Radiyallahu anh) tarafından ulema ve umera meclislerine alınan İbn-i Abbas (Radiyallahu anh), mescitte itikâfa girmişti. Birisi, yanına gelip bir meselesini anlattı. İbn-i Abbas (Radiyallahu anh) problemi çözmek için, ‘Haydi gidip meseleyi halledelim!’ dedi. O kişi, ‘Ben sadece problemi arzettim. Dışarı çıkmanız için değil... Çünkü itikâfınız bozulacak. Hem sevaplarınızdan mahrum kalacaksınız, hem de tekrar baştan itikâfa girmek mecburiyeti hâsıl olacak.’ dedi. İbn-i Abbas, ‘İtikâfın ne kadar büyük bir ecir ve sevabı olduğunu, insanı cehennemden kaç hendek uzaklaştırdığını biliyorum. Hendek dedi isem, bir hendeğin mesafesi Doğu ile Batı arası kadardır. Ama buna rağmen bir müminin bir problemini çözmek ise itikaftan çok çok daha mühimdir. Onun için hemen gitmemiz gerekir.’ dedi. Hâlbuki bu gün Müslümanların çok temel problemleri var. (En başta cehalet, zaruret ve tefrika...) Bunların ilâcı eğitim... İşte öğretmeni, esnafı ve halkı ile eğitime adanmış gönüllülerin bu husustaki gayretleri; itikâfın da çok ötesinde bir önem kazanmaktadır. Gençlerimizin yetişmesi için bir burs verebilsek veya teşviklerimizle bunu temin edebilsek ne kadar güzel olur!..” dedi.

Bugün yeni dünya, yeni Türkiye'deki eğitim faaliyetlerinin farkına varmaktadır. Daha beş altı sene önce, “Eğitimi biz biliriz. Teknoloji bizim elimizde... Siz, Türkiye’den buraya gelip de ne eğitimi vereceksiniz ki” diyenler şimdi büyük bir arayışa girmiş ve alternatif eğitim usûllerinin peşine düşmüşlerdir. Çünkü yapılan araştırmalar, “Eğitimimiz SOS işareti veriyor. Nesiller saygısız ve ilgisiz. Biz nereye gidiyoruz?” dedirtmiştir.

Hâlbuki, Türkiye’de saygı ve bir ibadet neşvesi içinde, ilme ilgi duygusu üzerine geliştirilen insan eksenli eğitim devrimi, akıllı başında herkesi kendisine cezbetmektedir. Dünyanın, eğer değişecekse, işte bu türlü güzel bir değişimle kendini bulması temenni edilmektedir. Bu hususta Samanyolu Televizyonun sunduğu “Diyalogun Meyvesi” programı çok ibret vericiydi. Bu programda, Amerika’nın ileri gelen sosyoloji ve din profesörleri, avukatları ve diğer bilim adamları, Türkiye’ye yaptıkları dokuz günlük bir geziden sonra karşılaştıkları eğitim sistemi, öğretmenler, öğrenciler ve onları destekleyen halktan insanların tavır, tutum ve davranışları karşısındaki hayret ve hayranlıklarını heyecanla ve yer yer göz yaşları ile anlatıyor ve iki ay sonrasında bile, “Hâlâ tesirindeyiz. Bu gördüklerimiz bizi değiştirdiği gibi inanıyoruz ki, dünyayı da değiştirecek! Bunun fikir öncüsünü Nobel’e aday göstermeliyiz. Dünya onu tanımalı ve istifade etmelidir.” demekten kendilerini alamıyorlar.

YANINDA O VARDI

Muhterem amcalar ve ablalar, bu sene Kutlu Doğum Haftası, Elhamdülillah şanına yakışır şekilde kutlanılmaya çalışıldı. Hatta hatfayı aştı, aylara ulaştı... Türkiye sınırlarının çok ötesinde kendi ihtişamına uygun şekilde kıtalar dolaştı.

Ben, size altmışı aşkın yaşında eroğlu er, şevk insanı, çok genç ve gerçekten delikanlı bir amcamın başından geçenleri anlatmak istiyorum... İstanbul'da işi gücü olan bu amcamı, Kutlu Doğum münasebetiyle İtalya'ya davet ederler.

Bir kiliseye iki yüz kişi toplanmış; Efendimiz (Sallallahü aleyhi vesellem) ile ilgili konuşmayı dinlemek üzere pür heyecan, dikkat kesilmişlerdi.

O konuşuyor, onlar dinliyorlardı. Asr-ı saadetten, Kur'an-ı Kerim'in canlı tefsirleri sahabelerden ve hemen arkasında saf tutmaya çalışan günümüz yiğitlerinden örnekler vererek, Kutlu Doğum'la meydana gelen cihan çapındaki büyük inkılâbı anlatıyordu. İnsanlığın Efendimize (Sallallahü aleyhi vesellem) bugün ne kadar muhtaç olduğunu, îsâr hasletini ve adanmışlık ruhunu anlatıyor; cihanın beklediği muazzam ve muhteşem değişimin işaretleri üzerinde duruyordu. Batı'nın düşünen beyinlerinin fark edip açıkça ifade ettikleri gerçekleri ortaya koyuyordu. Bütün dinleyiciler de göz yaşlarıyla bu candan, bu samimi konuşmayı takip ediyorlardı. Manevî atmosfer ve ruhanî hava çok yükseklere seyreliyordu.

Konuşma bittikten sonra bu dinamik amcamı, İtalya’da Türkiye’yi en iyi temsil eden itibarlı bir insanımız evine davet etti. O gece orada misafir edildi.

Öbür gün artık Türkiye’ye dönmek üzere hazırlıklarını yaparken eve bir telefon geldi. Bir aile, oraya kadar gelip mutlaka kendisiyle görüşmek istiyordu. Onun için meseleyi telefonda anlamaya çalıştılar.

Hem adam hem hanımı hem de çocukları, akşamki konuşmaları dinlemiş ve sabaha kadar sevinç gözyaşları dökmüşlerdi. Çünkü üçü de müştereken, “O, konuşurken yanında sarığıyla, cübbesiyle Efendimiz (Sallallahü aleyhi vesellem) de oturuyor ve tasdik mânasında başıyla konuşmalarını onaylıyordu.” diyorlardı. Önce çocukları o sarıklı Zâtın kim olduğunu sormuştu. Onlar da “Evlâdım o, bizim Peygamberimiz Hazreti Muhammed aleyhis-selâm” demişlerdi.

Evet, bu yaşanan hâdisede olduğu gibi, adının anıldığında ve salâvat getirildiğinde Efendimiz (Sallallahü aleyhi vesellem) haberdâr olur.

GÜL-İ MUHAMMEDÎ

(Sallallahü aleyhi vesellem)

Bu sene, Türkiye’de ve dünyada Efendimiz Hazreti Muhammed Aleyhisselâmın doğum günü ve haftası, çok farklı şekilde kutlandı...

Kutlamalarda karşılaşılan olaylarla ilgili bana çok güzel ve çeşitli bilgiler geldi... Artık bu mesele câmi ve mescitlerden büyük toplantı salonlarına ve futbol sahalarına taşındı. Bazı yerlerde havaî fişeklerle herkese duyuruldu. 1990 yılında Avustralya’ya giden babam, oradaki Fijili Müslümanlardan, halkın çoğu onun Müslüman olmamasına rağmen Efendimizin (Sallallahü aleyhi vesellem) doğum gününün ülke genelinde resmen tatil olduğunu öğrenmişti. Ashında Fijilerin verdiği değer kadar, halkının yüzde doksanı Müslüman olan İslâm ülkelerinde de bir değer verilmesi gerekir. Halkımız buna açıktır. Çünkü en sosyete bölgelerde bile, ümit edilmedik insanlardan Kutlu Doğum’a çok candan ve samimî iştirakler görülmüştür.

TV kanallarında pop şarkıcılarının Resulullah Efendimizden (Sallallahu aleyhi vesellem) saygıyla bahsetmeleri halkımızın gözlerini yaşartmıştır. Ashında o, hepimizin Habîb ve sevgilisidir. Bazıları onu kasten unutturmaya çalışsalar da boşunadır. Onun sevgisi içimizdedir ve genlerimizde kotlanmıştır. Çatlasalar da böyledir; patlasalar da böyledir. Onu hiç kimse bu milletin gönlünden silemeyecek; silmek isteyenler de kendileri silinip

gideceklerdir. Onlar ebter olmaya namzettirler. Çünkü bu hü-küm, Kur'an-ı Kerim'e aittir: "Gerçekten ebter olan; seni kötülü-yen ve sana düşmanlık yapandır." 6

Bir okuyucumuz diyor ki: "Şehrimizde Kutlu Doğum için stadyumu kiraladık. İçeriye 20 bin kişi girdi. 10 bin kişi dışarıda kaldı. Her taraf, gül bahçesinin açılmış taze güllerinden geliyor-muş gibi gül kokusu ile dolup taşıyordu. Bize, 'Buraya ne kadar gül suyu döktünüz de böyle kokuyor?' dediler. Biz güldük. Çün-kü hiç, öyle birşey yapmamıştık. Anladık ki, Efendimizin (Sallal-lahü aleyhi vesellem) ruhaniyeti teşrif etmiş ve orayı gül kokula-rı sarmıştı. Kur'an okunurken bazılarımız havadaki bulutların kalp v.s. şekiller aldığını müşahede etmiş ve "sekine" indiğine kanaat getirmişlerdi. Bir gün, önce gece mikrofonların kontrolü-nü bir ekip yapıyordu. Gece geç vakit telefonla arayıp, 'Stada lâpa lâpa kar yağıyor, mikrofonları sökeyim mi?' diye sordu. 'Olamaz, onlar berekettir, sekinedir. Sen işine devam et!' dedim. Sonra gidip baktık; yavaş yavaş eriyip gittiler ve bu durum, sa-dece stadyumda gerçekleşmişti. Onun dışında kar falan yoktu. İşin garibi Nisan ayının son günleri üst üste üç gün hep yağmur-lu idi. Ama tam program olacağı günden bir gün önce yağmur kesilmişti. Mayısın girmesiyle de yine yağmurlar başladı. Bunlar asla tesadüf olamaz."

İnşallah, önümüzdeki seneler daha derli toplu ve daha bü-yük alan ve sahalarda bu kutlamalar yapılır da Efendimizin (Sal-lallahü aleyhi vesellem) bereketinden topluca istifade edilir. Haydi bakalım şimdiden bunun planını yapalım.

---

6) Kevser Suresi,108/3

DEMEK ONLAR BUNLARMIŞ

Şimdi İsveç'te bulunan Avukat Ramazan amcam, gerçek bir olayı biraz hikayeleştirerek e-mail ile bize göndermiş. Ben de hiç değişiklik yapmadan aynen sizlere aktarıyorum:

Yıllar önce geldiği bu Kuzey Avrupa şehrinde, dört yaşındaki oğlu ve kocasıyla birlikte adeta münzevi bir hayat yaşamaktaydı.

Yenilerde tanıştığı bayan arkadaşı kendisini çaya davet ettiğinde önce tereddüt ile karşılaşmıştı. Fakat o insanın, güven telkin eden hâli onun içindeki tereddütleri izale ediverdi.

O akşam bir çok insan gelmişti o davet edildiği yere. Hepsinin simasında ışıldayan bir tebessüm vardı. Çaylar içilmiş, uhrevi bahislerle derin bir sohbe geçilmişti. Bu manevi atmosferli akşamda, vakit namazı girmişti.

Yatsı için abdestler alınmış, namaz kılınmıştı. Namaz tesbihatının arkasından Esmâ'ül hüsnâ, Allah'ın birbirinden âlâ doksan dokuz ismi anılmıştı. Bu lahutî nağmeler içinde adeta kendinden geçmişti. Onu, bulunduğu yerlerden çok uzaklara, çocukluğuna götüren şey; aklına düşüveren bir hatırası olmuştu.

Bu fasıl da bittikten sonra, yerine oturunca gayri ihtiyarî; “Bunlar, demek onlarmış!” demişti.

O esnada yanında bulunan ve onu buraya davet etmiş olan arkadaşı irkilivermişti: “Efendim?” “Kimler?”... demişti.

Kendisine böyle hayretle sorulunca; o da içinde bulunduğu büyülenmişe benzer hâlden sıyrılmaya başlamıştı, “Dedemin

bahsettiği kimseler bunlarmış.” demişti, yutkunarak. Arkadaşının konuyu açmasını istercesine soran bakışları karşısında, anlatmasını sürdürmüştü:

“Bizler Antep'teyken, daha çocukken, babamız bize sürekli anlatırdı... Onun, babasının dedesi çok âlim, fâzıl ve Hak dostu bir kimseymiş. Bir müşkülliği olduğunda insanlar ona gelirmiş, hastası olanlar, bir derdi olanlar dua istemek için ona müracaat ederlermiş... O hep dermiş çocuklarına: “İlerde bir topluluk gelecek ki, onlar her namazlarının âhirinde esmaul hüsnâ ile, Allah'ın en güzel isimlerini zikredecekler. Sizler onlara denk geldiğinizde, onları bulduğunuzda, onlara sımsıkı yapışınız ve onlardan ayrılmayınız..!” Bunu nesilden nesile anlatmış büyüklerimiz, atalarımız. Dediğim gibi, babam da bizlere anlatırdı bu öğüdü. Tasvir edilen bu güzel davranış, burada da yapılıncâ, anladım ki bunlar, onlardır; yani sizler... Ve senden ricam, lütfen beni her toplantınıza çağırınız; bir arkadaşınız, bir kardeşiniz olarak..!”

Evet, insanlarımız, İslamiyet'e bin senelik hizmetlerin neticesi genlerine işlemiş İslamî hissiyatla, küllenmiş duygularından sıyrılıp gerçeğe uyanabiliyorlar. Atalarından miras pek çok güzellik, azıcık bir hatırlatma hemen tezâhür edebiliyor. İşte, bu sebeple hepimize düşen çok mühim vazifeler var.

DEĞİŞTİRMEK O KADAR KOLAY MI?

Hekimoğlu İsmail amcam, kaderin değişmediğini ve daha pek çok şeyin de değişmesinin zor olduğunu şöyle anlatıyor:

“Allah, beni bir kaç yerde öldürürdü, öldürmedi. Birincisi, deprem. 40 bin kişinin öldüğü Erzincan depreminde mal mülk hep gitti ve don, gömlek çıktık enkazın altından. Allah beni öldürmedi. Demek ki, bu iş başka. Bizim elimizde, değil. İkincisi: 1958 senesinde New York’tan İstanbul’a geliyoruz. Atlas Okyanusu üzerinde iken dört motorlu uçağın üç motoru stop etti. Yerden on bin metre mesafede idik. Uçak düşmedi. Ama 500 metre mesafeye kadar alçaldı. Hatta, ‘Şu boyayı dökerseniz köpekbalıkları saldırırmaz. Şu boyayı dökerseniz sizi havadan görürler.’ de diyorlar. Atlas Okyanusuna atlayacağız. Bayılanlar oldu. Pilot, ‘Geri dönüyoruz.’ dedi. Bu olay dolayısıyla Sezar’la ilgili bir olayı hatırladım. Sezar da gemiyle mi ne, denizde iken fırtınaya tutulmuş. Herkes telâş içinde. Sezar ayağa fırlıyor ve Korkmayın, bu gemi Sezar’ın talihini taşıyor.’ diyor. Burada da öyle, arkadaşlar telaş içinde. İçimden, ‘Korkmayın.’ dedim. ‘Bu uçak Ömer Okçu’nun (Hekimoğlu İsmail) talihini taşıyor.’ Defter kapandı ise zaten uçağın düşmesine gerek yok. Allah kalbinizin damarını sıkar yine gider-siniz. Allah bana bir program çizmiş. O programı takip edeceğim, kimse o programı bozamaz. Atlas Okyanusu mezarım olsun. Kocaman bir mezar.”

“Nurlu Hayatlar” kitabında Cemal A. Kalyoncu’ya anlattığına göre Hekimoğlu İsmail amcam, yazdığı yazılardan dolayı meş-

hur 163. maddenin mağdurlarından biri olur. Minyeli Abdullah isimli romanından dolayı da yargılanır. Mahkemelerde gericilik ve yobazlıkla suçlanır; devletin temel nizamlarını değiştirmekle itham edilir. Müdafaasında hâkime der ki: “Hâkim bey, ben mesleğimi değiştiremedim, devletin temel nizamlarını nasıl değiştireyim? Sonra hâlâ ibtidaî bir evde oturuyorum. Evimi değiştiremedim, devletin temellerini nasıl değiştireyim? Hem benim gibi bir insandan devletin temellerinin değiştirme hesabı niye sorulur? Ben kimim? Cumhurbaşkanı mıyım? Başbakan mıyım? Bir başbakan bile ‘Bu düzen değişmelidir’ diye kaç sene bağırda da yine değiştiremedi. O zaman Ecevit, İnönü’ye ‘Değişmelidir.’ diyordu. Hem devletin temellerini niye soruyorsunuz, mahkûm edecekseniz, o başka; o zaman mahkûm ediniz.”

Hekimoğlu amcam Hoca Efendi ile ilgili de diyor ki:

“Ne yapacağım diye şaşkın olduğum sıralarda, Fethullah Gülen Hocaefendi çıktı karşıma. Hocaefendiyi 1970’lerde bir dersanede gördüm. O zaman da tanıyordum; ama bu günkü gibi değil... Bu iş, talebe yetiştirmekle yürür. Öyle, ‘Biz toplanacağız, Risâle-i Nur okuyacağız, çay içip yemek yiyeceğiz... İslâm’a hizmet ediyoruz.’ demekle olmaz. Lâf lâf onlar. Baktım, Hocaefendi talebe yetiştiriyor. ‘Tamam’ dedim, şimdi kurtulduk. Haddimi aşarak bunları Hocama söyledim. ‘Ne yapayım? Elimdeki malzeme bu dedi ve ağladı. Onun bu sözü üzerine, ‘Keşke daha fazla bir şey olsaydım. Ama, ben de Hocaefendinin hayırsız bir talebesiyim.’ dedim, kendi kendime.”

Hekimoğlu İsmail amcamdan ve ibretli hayatından ders ve ibret alacağımız çok husus vardır elbette... Zaten gazetemizde yazıları neşrediliyor. Okuyanlara ne mutlu!.

ŞİFAYI YÜREĞİNDE ARAMAK

Amerika’da yaşayan dünyaca meşhur kalp cerrahı Prof. Dr. Mehmet Öz’ü, yaptıkları ve Türkiye’de bazı TV kanallarında güzel konuşmaları ile hepimiz biliyoruz. O, bize şifayı yüreğimizde aramamızı tavsiye ediyor ve diyor ki:

“Babam Amerika’da çalışan bir doktor olduğu için çocukluk yaşlarımda Amerika ile Türkiye arasında gidip gelirken her iki ülke arasındaki kültür farklılıkları dikkatimi çekiyordu. Babamın, eski meslektaşlarıyla İstanbul daki hastanelere yaptığı ziyaretlere katılmış ve hasta yakınlarının gece gündüz hastaya refakat ettiğini görmüştüm. Hatta bazan, bu refakatçiler ve ziyaretçiler hastalarına evde pişmiş yemek bile getiriyorlardı. Babam, hasta yakınlarının bu yardımları sayesinde hastaların kendilerini terk edilmiş ve yalnız hissetmediklerini anlattı. Buna karşı, babamın çalıştığı Amerikan hastanelerinde kesin ziyaret saatleri olduğu için, hemşire ve hasta bakıcılar yardım etmiyorlardı. Yalnızlık ve hasret çeken hasta yüzler, bazen duvarlara bakıyor veya televizyon seyrederek vakit öldürüyorlardı. Çocuk yaşında olmama rağmen bu hastalara acıyor; birilerinin gelip onlara sevgi, merhamet ve şefkat gibi pozitif duygularla neşe vermesini diliyordum. O sıralarda, tek başına yalnızlık duygusunun insan bedenine bir zarar vereceğini düşünemezdim elbette. Ama bunu yıllar sonra anlayacak ve öğrenecektim. Nasıl mı? Anlatayım efendim. Küçükken dedemin İstanbul’un Anadolu yakasın-

daki köşkünde çalışan bir Bekir Efendi vardı. Kırk beş yaşlarında, zayıf ve kemikli bir yapıya sahip olan Bekir efendinin dişleri seyrek ve gülümsemesiyle bu özelliği hemen göze çarpardı. Aynı zamanda sağdırdı. Ama işinde çok yetenekliydi. Hergün şafak sökerken bitkileri sulamaya başlar, neşe ile bir işten diğerine koşardı. Bekir'in hiç arkadaşı yoktu. Tek sevgi kaynağı ise, sokak kedisi ile yavruları idi. Onlara garajın arkasındaki barakada bakıyor, kendi yemeklerinin artıklarını veriyordu. Bazen kediler onun yatağının üzerinde uyuyorlardı. Bekir onlarla oynar, onları besler ve hatta onlarla konuşurdu. Çok otoriter bir kadın olan anneannem kedilerin varlığından şikayet ediyordu. Bir gün Bekir'e defetmesini emretti. Kedilerin hastalık bulaştırabileceklerini söyledi. Bekir kedilerini terk edemezdi. İlk defa kendisine verilen bir emre karşı çıkıyordu. Günün birinde de kediler ortalıktan kayboldular. Anneannem onları zehirlemişti. Bekir, bir ay içinde sanki on yaş birden ihtiyarladı. Artık eski enerjisinden ve neşesinden eser kalmamıştı. Bahçede asık bir suratla ve uyuşuk bir tavırla dolaşıyordu. İstanbul'daki yaz tatilimden eve döndüğümde adamcağızın hastalanıp öldüğünü öğrendim. Annem, Bekir'in ölüm sebebinin kalbinin kırılması olduğunu söyledi. Çocuk yaşımda bunu tam anlayamadığımı itiraf etmeyeliyim. Ama, şimdi bir kalp cerrahisi olduğum için insanların kalplerinin kırılması sebebiyle ölmediklerini bilmem gerekiyorsa da, annemin haklı olduğunu düşünüyorum."

Aman kalp kırmayalım, bilhassa büyüklerimizin... Anne-babanın evlâdına duasının, bir peygamberin ümmetine duası gibi olduğu muhakkak... Onun için, onların kalplerinin kırılması da öyle müthiş neticeler verebilir. Çok dikkatli olmamız lâzım.

ONLARIN LÜGÂTİNDE KIRILMAYA, GÜCENMEYE YER YOK!..

Sağ olsun; Avukat Ramazan amcam tâ İsveç'ten bana bildiği olaylarla ilgili e-mailler çekiyor. Ben de sizlere aktarıyorum:

Yıl 1996. Orta Asya'nın en soğuk şehirlerinden Sterlitamak, beyaz bir kar örtüsü altında... Uzun bir gecenin sabahında çalınan kapı... Normalde üç arkadaşıyla birlikte kalan öğretmen Ergün Bey, o sabah evde tek başına uyumakta...

Derken bir ses: "Tak.. tak.. tak..." O gün çok yorgun olan Ergün Bey, güç bela yatağından doğrulup kapıya yöneliyor ve sesleniyor:

"Kim o?" Ses yok. Kapıyı açıp bakıyor, kimsecikler yok! Tekrar yatağa giriyor, ama uyumak ne mümkün; yine o ses: "Tak.. tak.. tak..."

Ergün Bey, bu sefer koşarak gidiyor kapıya, zira biraz kızgın, "Birisi dalga mı geçiyor ne..?!" düşüncesiyle.

Kapıyı açıyor, yine kimsecikler yok... Ergün Bey, artık iyice işkilleniyor... Yatağa girip oturuyor. Dikkatle dinlediğinde, bu sesin kapıdan değil de odanın penceresinden geldiğini fark ediyor. Perdeyi aralayıp baktığında, bir kuşun pencerenin menteşesini didiklediğini görüyor! Şaşkınlıktan ne yapacağını bilemiyor!

Uykusunu böldüğü için kovmaya çalışıyor; ama minik kuş gitmiyor bir türlü... Onun da uykusu kaçıyor, mutfağa yöneliyor. Ev arkadaşları sabah erkenden kahvaltılarını yapmışlar ve ona masanın üstünde haşlanmış bir yumurta bırakmışlar...

O anda beyininde bir şimşek çakıyor: “Eyvah! Bugün okulda nöbetçiyim.” deyiveriyor bir anda. Sonra dönüp o kuşa doğru bakıyor minnet dolu bakışlarla:

“Hey Allah’ım, ne büyüksün; bir kuşla uyandırırıyorsun gafil kulunu..!” diye içinden geçiriyor

Şöyle bir de bir tevafuk görüyor:

“Biyoloji öğretmenim olduğumdan herhâlde bana bir kuş gönderilmiş...”

Alel acele giyiniyor, meşhur kalın paltosunu da sırtına geçiriyor... Tam evden çıkarken, hayatta hiç sevmediği ve yapmadığı bir fikir geliyor aklına. O açıklkla, haşlanmış yumurtayı alıp paltosunun cebine atıyor, “Belki yolda yerim.” diyerek...

Okulun kapısından içeriye giriyor, birinci teneffüs... Sınıfları dolaşmaya başlıyor, palto da üzerinde, çıkarmaya zaman bile bulamadığından. Hem önce vazife, nöbetçilik ihmale gelmez!..

Derken 9-A sınıfına giriyor ve sesleniyor sınıfa:

“Arkadaşlar, nasılsınız?”

“İyiiz” diyorlar hep bir ağızdan.

Çok zeki bir sınıf... Sınıfın en zekisi, onun yüzündeki açlığı hemen farkediyor; öğretmenleri daha önce hiç kahvaltı yapmadan okula gelmediğinden hâlimden şıp diye anlıyor!

“Hocam,” diyor o muzip, zeki ve ele avuca sığmaz talebe: “Siz galiba açsınız, az önce biz arkadaşlarla peynir yemiştik; kırıntıları çöp kovaşında duruyor, isterseniz onları yiyin!”

Ergün Bey, bunu kesinlikle öğrencisinin saygısızlığına vermiyor. Zira, o daha önce onlara peşinen şöyle demişti:

“Beni asla ve asla kızdıramazsınız, ne yaparsanız yapın asla size sinirlenmeyeceğim, çünkü ben sizler için geldim, herşeyden de geçtim!”

Sonra, gayet sakin bir şekilde cevap veriyor Ergün Bey:

“Teşekkür ederim genç dostum, ama benim daha güzel bir fikrim var.” Sonra elini cebine götürüyor ve haşlanmış yumurtayı çıkarıyor:

“Bak! Bu ne güzel bir yumurta, protein deposu, hem de pişmiş, ben bunu yiyeceğim. Hoşçakalın!”

Ergün Bey gülerek sınıftan çıkarken, arkadan sesler geliyor; bütün sınıf soruyu soran gence “Ablom” yani “Morardın mı?” diyor ve kahkahayla ona gülüyorlar.

O günden sonra, bir daha öyle bir soruyla karşılaşmıyor Ergün Bey. O çocuk da sonradan çok seviyor Ergün Beyi, Onun en muti talebelerinden birisi oluyor. Çocukta ona karşı hep bir saygı, “Neme lâzım, bir şey yaparım da, ummadığım bir anda karşılama olmadık bir şey çıkarıverir!” düşüncesiyle..!

Diyor ki, bir yerde Ergün Bey:

“Çok şükrettim sonra dostum, çok... Anlıyor musun, düşen bir ağaç yaprağından haberdâr olan Zat'ın büyüklüğünü?..

Anlıyoruz hocam, hem de çok iyi anlıyoruz! Ayrıca Hak düşüncesiyle hareket eden, bu yolda onurdan, gururdan, dünyadan geçmiş olan, lügâtında kırılmaya, gücenmeye yeri olmayan siz civanmertlerin Cenab-ı Mevlâ'mın, “Gören gözü, işiten kulağı...” olduğunu da görüyor ve biliyoruz..!

Cenâb-ı Hak, bu güzellikler kervanını her gün biraz daha büyütsün...

KİBİRLİ OLMAYANLARA HİDAYET YOLU AÇIK

Koca Hamza amcam Kolombiya'dan döndü; babama güzel şeyler anlattı. Ben, bana yarayanları not edip size aktarmaya çalışacağım:

Kolombiya, koyu Hristiyanlığın yaşandığı bir ülke... Ama insanlarda bir arayışta mevcut... Ayrıca, oradaki insanlar Batı dediğimiz Avrupa ve Amerikadaki insanlardan farklılar... İslâmiyet hakkında kafalarında bir şablon yerleşmiş olan Batılılar, ayrıca teknik gelişmelerin kendilerine verdiği gurur ile İslâm'a ve Müslümanlara yukarıdan bakıyorlar. Yani, "Biz herşeyin en iyisini biliriz ve en doğruyu, en faydalıyı seçeriz. Diğer insanlar bizim seviyemizde olamazlar. Dolayısıyla, bizim başkalarından alacağımız ve öğreneceğimiz birşey olamaz. Biz müstağniyiz." diyorlar. Açıkca demeseler bile lisan-ı halleri bunu haykırıyor. Dolayısı ile bunların bu istiğna halleri, hakkı bulmalarına engel oluyor. Ama Kolombiya gibi Güney Amerika ülkelerinde böyle bir kibir ve gurur yok. Onun için, meselelere tepeden bakma yok.

İrene Murizzo Reyes Kolombiyalı... Önce eşinin hatırı için Müslüman olmuş; sonra gerçekten kalbine hidayet güneşi doğmuş... Çünkü baştan kilisenin ve misyonerlerin telkini neticesi, İslâm'ın tanrısı ile inandıkları tanrının aynı olmadığını; Müslümanların da Afrikalılar ve Hintliler gibi bir putu tanrı edindiklerini zannediyormuş... O Bakara Suresinin başındaki, "Bu öyle

bir kitaptır ki, onun hakkında hiçbir şüphe yoktur.” 7 âyetini okuyunca kalbi birden ısınıvermiş. Diyor ki: “Bu kitap gerçekten haktır. İçime bir anda öyle bir duygu ve güven doldu ki.”

İrene, ismine uygun şekilde İrem ismini almış. Aslında İslamiyet evrensel bir din olduğu için ismini değiştirmesi gerekmezdi.

İrem Hanımın bazı problemler kafasını karıştırmış. Bunlardan birisi de Hazreti İsa Aleyhisselâmın durumu...

O diyor ki: “Kolombiya, eğlenceler diyarı olduğu için gençliğimde ciddi bir dini hayatın içinde değildim. Zaten papazlar da her ölenin doğrudan cennete gittiğini; çünkü Hazreti İsa’nın sırf insanları kurtarmak için kendini feda ettiğini telkin ediyorlardı. Bu sebeple, toplumun hiçbir günah korkusu yoktu. Eşim daha ben Müslüman olmadan önce, bana Hazreti İsa’nın çarmıhta olmadığını gökyüzüne çekildiğini söyleyince dünyam yıkılmıştı. Çünkü bu Hristiyanlığa göre büyük inkârdır. Onun için çok ağladım. Böyle birşeyi eşim nasıl söyleyebilirdi! O bizim için, bizim günahlarımızı affettirmek için ölmüştü. Eşimin bu sözü Hristiyanlığı temelinden yıkıyordu! Benim üzüldüğümü görünce, ‘Eğer sen ciddi mânâda düşünürsen, gerçeğin ne olduğunu öğreneceksin... Başka birşey söylemiyorum.’ dedi. Daha sonra Kur’an’dan Hazreti İsa’nın gerçek mahiyetini öğrendim. Gerçek tevhid dini nasıl olur, onu gördüm. (...) Annem ‘Rabbim bana öyle bir kız çocuğu ver ki, mukaddes bir hayatı olsun’. diye dua edermiş. Çok ciddi bir çevrede büyüdüm. Hep yaşlılarımdan daha olgun, daha sâkindim. Evleneceğim kişi için daha o zamanlardan, ‘Rabbim, hayırlı, maneviyatlı olan, beni sadece bu dünya için sevmeyecek bir insan nasip et!’ diye dua ederdim. Sonra eşimle tanışınca, ‘Yâ Rabbi, bu din, Senin katında doğru bir din ise evlenmemi nasip et, yok değilse, nasip etme,’ diye devamlı dua ederdim. O sıralarda, o duları ettikten sonra, gördüğüm bir rüyada eşimi karanlık bir gökyüzünde bir ışığın içinde gördüm. Bu, benim için iyi bir işaretti.”

7) Bakara Suresi, 2/2-3

Koca Hamza amcam, İrem Hanımın babasının Müslüman olduğunu söylüyor. Zaten İrem Hanım şöyle demiş: “Dedem de aynen İslâm’ın emirlerine uygun şekilde yaşardı. Hiçbir zaman bizim eve domuz eti girmemiştir, evde içki içilmemiştir. Böyle bir evde yetişmemiz de büyük bir kısmet!”

Allah mübarek etsin.

TEK SEÇENEK “DEVEYİ GÜTMEK..”

Allah râzı olsun, Kerpeten amcam, bu âciz, cılız Abdurrahman’ı sahip olduğu bilgilerle destekliyor. İşte yeni bir e-maili...

Rusya’nın Çilebinski eyaletine –nihayet- biyoloji öğretmeni olarak gelmişti. ‘Nihayet’ diyorum, çünkü buraya gelmek için ön şart olarak ‘İngilizce bilmek’ vardı; ama o pek bilmemesine rağmen o kadar ısrar etmiş, o kadar yalvarmıştı ki, artık onu kıramamışlardı. İhtiyaç da fazla olunca onu da kabul etmişlerdi. Evet, artık o da hicret kervanındaydı, o da bu yükü- azığı büyük konvoyun fertlerinden birisiydi! Bunları düşündükçe hâlâ içi kıpır kıpır idi.

İlk yıl derslerini Türkçe olarak anlattı minik Rus talebelerine. Gerçi okulda İngilizce ders kitapları vardı; ama o İngilizce bilmediği için mecburen Türkçe anlatıyordu ve de birazcık da olsa İngilizceyle...

Gerçi onun samimi gayreti ve çabası, çocukları öğrenmeye kamçılıyor, açığı kapatıyordu... Evet, çocukların dili Rusca, öğretmenin dili Türkçe, kitaplarınsı ise İngilizceydi; ama kervan yürümeliydi..!

Ertesi yıl. tayini başka bir eyalete çıkmıştı. Orada da bir iki hafta dersleri Türkçe anlatmıştı. Sonra bir gün genel müdürü aramıştı onu, biraz utana sıkıla: “Canım kardeşim, ya İngilizce anlat ya da Türkiye’ye geri dön...” demişti. Bunu demek ona da zor olmuştu ; zira bu arkadaşın samimiyet ve gayretlerini takdir ediyor, onu çok seviyordu... Ama şartlar bunu gerektiriyordu ve

öğrencilerin en iyi eğitimi alabilmesi için de şartların en iyisi oluşturulmaya çalışılıyordu.

Sözünün devamında ,ona bir hafta süre tanımişti genel müdürü. O da hak veriyordu müdürlerine, şartlar bunu gerektiriyordu; ama bu hayır yarışında geri kalmak da istemiyordu!

Bir hafta boyunca sürekli düşündü... “Madem öyle, dönmeliyim.” diyordu sonunda. Arkadaşlar da öyle düşünüyordu. Ama onun için çok önemli birşey vardı: Bütün öğrencilik hayatı boyunca tuttuğu bir işi hiç yarım bırakmamıştı, uğraştığı her saha da hep başarılı olmuştu. Kulağında asrın garibinin sözü: “Talebelerim hep sınıflarının en iyisidir.”

Bu mizaç özelliğinin gereğinin çok daha ötesinde, gözü yaşlı o zât gelmişti gözlerini önünde. İlk tayin yeri belli olduğunda, duasını almak için gittiği o nurani zât, onun gözlerinin içine bakarak:

“Durmuşluğun olgunluğuna işaret olsa gerek, Ali zaten belli. Dedeliğin de kemale ermene vesile olur inşaallah.” diye ismen dua etmişti.

Bu dua, bir cuma namazından sonraydı... O da zaten bir cuma günü doğmuştu ve işte yine bir cuma günü karar vermişti: “Derslerimi bundan böyle İngilizce olarak anlatacağım inşaallah..!”

Evet, karar vermişti; ne yapıp edip bu dili öğrenecek; ama geri dönmeyecekti. Bu konu da biraz tereddüt etse, gözünün önüne o nurâni zât geliyordu ve “Dur bakalım, nereye böyle?” der gibiydi.

Her gün saatlerce çalışıyordu, konuları su gibi içiriyordu adeta beyninin kıvrımlarına. Çalışırken yanibaşında hep Allah (Celle celâlühû)’ın varlığını ve siyanetini hissediyordu.

Neticede, Allah’ın izniyle başarmıştı. Ve orada öğretmenliğinin sekizinci yılını da doldurmuştu şimdi..! Derslere kitapsız, deftersiz girdiği günlerde bile yine hep O’nun (Celle celâlühû) izniyle başarılı oluyordu! O yıl olimpiyatlara hazırladığı altı öğren-

cisinin altısının da derece alması, onu ziyadesiyle mutlu etmişti. Nereden dolaşıysa, ağzında hep aynı nakarat:

“İşte gül, işte bülbül;

İster ağla, istersen gül”

DERDİN VE ÇİLEN KADAR ADAMSIN

Kulağım yine, Sovyetler dağılmadan önce Orta Asya'ya gidenlerden Mehmet Şevki amcamın ağzından çıkanlarda...

Çile çekmeyen, derde giriftar olmayan, adam sayılmaz. Efendimiz (Sallallahü aleyhi vesellem) insanlar iman etmiyorlar diye o kadar üzülüyordu ki, Kur'an-ı Kerim bir yandan, "İnsanlar iman etmiyorlar diye kendini mi öldüreceksin? İntihara mı gideceksin?" diye uyarırken, bir taraftan da onun böyle ulvî bir dertle kıvrım kıvrım kıvrınmasını takdir ve tebci ediyordu. Tâ Hâ Suresinde ise, "Biz Kur'an'ı sana, meşakkat çekesin, bedbaht olasın diye indirmedik."⁸ buyuruluyordu. Efendimizin (Sallallahü aleyhi vesellem) duyduğu üzüntü ve tasa Arş-ı Azam'ı ihtiza-za getiriyordu. Gamsızlar, çilesizler, dertsizler, nimetlerin değerini bilemez ve şükrünü edâ edemezler.

Orta Asya'ya gittiğimizde, yaşlı bir ninenin evinde misafir olmuşum. İslâmiyet adına iki şey hatırlıyordu: Mehemmet ve ona gelen kitap... Yetmiş yıllık bir dinsizlik döneminden sonra aklında kalanlar bu idi. Benim kıldığım namaz ilk defa dikkatini çekince ne yaptığımı sordu. Abdesti ve beş vakit namazı anlattım. "Bana da öğret," dedi. Abdesti öğrettim; bir- iki sure bellettim.

Biliyorsunuz namaz için ilk önce Fatiha Suresi öğretilmelidir. Çünkü Fâtıhasız namaz olmaz. İslamiyet ilk defa İran'a girerken, insanların dilleri Fâtıha okumaya dönmeyince aslını ezberleyip okuyuncaya kadar, bazı Hanefî imamlar, yine Arapça gibi bir

---

8) Tâhâ suresi,20/2

cennet lisanı olduğuna dair rivayetler bulunan Farsça olarak Fâtiha'nın meâline cevaz vermişlerdir; tâ ki, namazdan mahrum kalmasınlar diye...

Bir gün bu yaşlı nine bana dedi ki: “Ben sana darılıyorum.” “Niçin? diye sordum. “Sen, bana beş vakit namazdan söz ettin. Halbuki sen, gece herkes uyuyup el-ayak kesildikten sonra kalıyor, abdest alıyor ve ayrı bir namaz kılıyorsun.” Ben “Beş vakitte farz namaz var. Ama benim o gece kıldığımıza teheccüd namazı denir. Farz değildir. Onun altıncı bir namaz vakti olduğunu söyleyemeyiz. Ama çok mühimdir.” deyince “Öyleyse, ne diye bana öğretmiyorsun, Allah beni o vakitte huzuruna kabul etmez mi?” diye sordu. “Elbette eder. Onun kapısı herkese açık.” dedim. Artık her gece teheccüde beni nine kaldırıyordu ve beraber namaz kılıyorduk...

Ben Türkiye'ye döndükten sonra, aradan bir vakit geçti. Tekrar oralara gittim. Nineye de uğradım... Bana dedi ki, “Sen gittikten sonra yine teheccüde kalktım. Abdest alıp namaza durdum. Ama aklıma hiçbir sure gelmiyordu. Yeniden tekbir getirip durdum, yine hatırlayamadım. Gidip bir abdest daha aldım ve namaza durdum ama; hiç bir sure aklıma gelmiyordu. Şu direğe dayanıp ağlamaya ve bana öğretmesi için Allah'a yalvarmaya başladım. Avludan bir ses duydum. Ayak sesleriydi bunlar. Sonra “cıyy!” diye salonun kapısı açıldı, bembeyaz elbiseler içinde nur yumağı bir zat geldi ve önce içeriyi bir gül kokusu doldurdu. O mübarek kişi bana, “Sen çağırdın... Allah beni gönderdi. Ben Muhammed!. Bunlar da şehid sahabelerim!.. Bir kitap getir.” dedi. Getirdim. “Aç oku!” dedi. Okumaya başladım. Şimdi Kur'an-ı Kerim'i de, herşeyi de okuyorum. Altı aydır birçok kızıma, kadınıma Kur'an öğrettim. Bu, bana Allah'ın bir lütfu,” dedi. Şaşırıp kalmıştım. Dert edinene, ızdırıp duyana, Cenab-ı Hak sırlı şifrelerin anahtarlarını ihsan eder ukdesi olan dilleri çözer.

İLK EZAN VE İLKLERDEN OLMAK

Sovyetler dağılmadan önce Sarp Kapısından Sovyetler Birliğine ilk girenlerin macerasını Sadettin amcamdan dinlemiştim. Şimdi de o ilk ezanı okuyan Mehmet Şevki amcamdan, olayı bütün tazeliğiyle dinlemiş bulunuyorum:

“Girmesine girdik de Sarp Kapısından içeri; ama acımasız KGB ajanları peşimizde... Ayaklarına tekme yiyen, saçları çekilenler var aramızda. Bizim de – herkese sabır tavsiye etmemize rağmen – artık sabrımız bitme raddesinde... Neyse, geniş alanlı bir yerdeyiz. İçimden ezan okumak geldi. Bir arkadaşımız bu niyetimi sezince, yanıma gelip, “Ağabey ayaklarımın haline bak. Eğer şimdi sen burada ezan okursan, KGB bu sefer kafamıza kurşun sıkar, ne olur vazgeç...” diye yalvarıyor. Ama ben vaz geçecek değilim. Ne olursa olsun deyip, ‘Allahü Ekber! Allahü Ekber!.. diyerek ezana başladım. Tam ikinci vaktinde... Mahallenin bütün çoluk çocuğu sokağa döküldü. Hepsi de şaşkın bir vaziyette bizi seyrediyorlar!.. Ezanın sonlarına doğru, heyecan hat safhaya geldi. Artık duyan meydana koşuyordu... Bende ki heyecan bir başka. Çünkü daha Allahü Ekber diye ilk tekbiri aldığımda Kabe deki Hacer’ül- Esved, hem de kokusu ile birlikte, karşımda temessül ediverdi!.. Anladım ki, inayet altındayız. Allah bizi, koruyor... Etrafımız, gelen kalabalıkla sarılmıştı. Yaşlı bir anne, “Niye on iki gün önce gelmediniz?” diyordu. On iki gün önce ölen kocası, evlerinin penceresine oturup Türkiye tarafına dönerek

“Türk kardeşlerimiz gelecekler!” der; saatlerce ufuklara bakar ve dalar gidermiş. On iki gün önce eğer gelebilmiş olsaymışız bizleri görecek ve hasretini giderecekmiş... Onun için, bu yaşlı nine gidip bir Ezan okumamızı istiyordu.

Hatırını kıramadık, eve gittik. Kocasının oturup baktığı pencereden biz de, ‘Türkiye’ye doğru baktık... ‘Onun ruhu şad olsun’ diye ezan okumaya başladım. Fakat baktım, kalabalığın peşinden gelen iki KGB ajanı da bir ağacın yanında boyunlarını bükmüş gözyaşlarıyla ezanı dinliyorlardı. Ezandan sonra yanıma geldiler. ‘Hayrola yine ne var?’ diye sordum. Onlar, ‘Bundan sonra nereye giderseniz gidin, sizinle beraberiz. Size yardımcı olmaya çalışacağız; ama bir şartımız var: Bir ezan da bizim için okuyacaksınız.’ dediler. Cana minnetti. Hemen şartlarını kabul edip, istedikleri ezanı okudum... Ama birşey söyleyeyim mi? O bir zamandı... Geçti. Artık şimdi gidip bir daha ilk ezanı okuyamayız. Hiç kimse, insanlığın peygamberlerden sonra en büyük makamına sahip olan sahabelik makamını artık kazanamaz. O bir dönemdi; geldi ve geçti. Şimdi şu anın ve günün ilkleri, tarih tarafından tesbit ediliyor. Surlara bayrak çekerken şehit olan ve o an temessülen Efendimizin (Sallallahü aleyhi vesellem) iltifatına mazhar bulunan Ulubatlı Hasan olmak mümkün değil; ama insanlığın uyanışı, insanî evrensel değerlerin dirilişi adına, fedakârca ve cefakârca koşturma fırsatı elimizde olduğu için yine bir ilke imza atmak mümkün... Kur’an, müsbet mânada ilkleri hep alkışlamış... İnşallah biz de o Kur’anî takdirin içinde oluruz.

KUR'ÂN-I KERÎM ÖĞRENMEK

Kur'ân-ı Kerîm'i, fem-i muhsinden okumasını öğrenmek; yani onun kelime ve harflerini tecvid üzere düzgün bir şekilde okuyan bir ağızdan talim almak çok mühim. Bir o kadar; hatta daha fazla mühim olan husus da, Rabbimizden bize gelen o kutsî nâğmenin bize ne demek istediğini anlamaya çalışmaktır.

Efendimiz (Sallallahü aleyhi vesellem) buyuruyor ki:

“Muhakkak ki, ileride karanlık gece parçaları gibi fitneler olacak. – ‘Ey Allah’ın Resûlü ondan kurtuluş nasıl olur?’ denildi. O buyurdu ki: Yüce Allah’ın Kitabı. Onda sizden öncekilerin haberleri, sizden sonrakilerin haberleri ve sizinle ilgili hükümler vardır. O bir eğlence vasıtası değildir. Hak ile bâtılı ayıran ilahî bir Kelâm’dır. Onu kibirlenerek terk edenin Allah belini kırar. Kim doğru yolu ondan başkasında ararsa Allah onu sapıklığa düşürür. O Allah’ın sağlam ipidir. Ve apaçık nurudur. Hikmet dolu Kur’an’dır. Doğru yoldur. Nefsânî arzuların sapıtmasına, görüşlerin dağılmasına yegane sebep odur. Âlimler ona doymaz, Allah’tan korkarak günah işlemekten çekinenler, ondan usanmazlar. Onun ilmini bilen ileri gider, onunla amel eden sevap kazanır. Onunla hükmeden adalet eder. Ona sımsıkı sarılan doğru yolu bulur.”⁹

Yine Efendimiz (Sallallahü aleyhi vesellem), “Kim önce yaşamış insanların ve sonrakilerin ilmini öğrenmek isterse, Kur’an’ı deşelesin.”¹⁰

---

9) Ahmed b. Hanbel, Müsned, 1. 91

10) Kenzü'l- Ummâle, No: 1982

Ayrıca Efendimiz (Sallallahü aleyhi vesellem) Veda Hutbesinde, “Kur’ân’a sımsıkı sarılın.” tavsiyesinde bulundu.

0-7 yaşı, hem öğrenme hem de şuur altı beslenme açısından çok önemlidir. O yaşlardaki çocukların Kur’ân-ı Kerîm okuyan büyüklerini görmeleri; hatta kendilerinin Kur’an okuyup bazı sûre ve âyetleri ezberlemeleri onların şahsiyetinin teşekkülünde ve ileri hayatlarında onları yönlendiren en mühim dinamikler olacaktır. Zâten hadis-i şeriflerde beyan edildiği gibi, çocuklara farz olmadığı hâlde yedi yaşlarına girince namaz kılmalarını emretmek ve gerekli ortamı sağlamak aileler üzerine bir borçtur. Çünkü bu yaşlarda öğrenmezlerse, daha sonra gayr-i müslim insanlar gibi, Kur’an’a, namaza ve diğer İslâmî meselelere karşı çok yabanî kalırlar.

Âhirette de mesuliyeti çok büyüktür.

Ayrıca, yedi yaşından küçükler veya yedi yaşından sonra sünnet kabilinden olsun hiç namaz kılmadan ölen bulûğa ermemiş çocuklar cennette “Ebedî cennet çocukları” olarak kalacaklar. Ama, yedi yaşından itibaren ibadet edenler daha bulûğa ermeden ölürlerse, büyükler gibi cennetin her türlü nimetlerinden istifade edebilmek için büyükler gibi haşredilecekler... Bu bakımdan, dünya ve âhîret saadeti için bu meseleye çok önem vermemiz gerekmektedir.

VAN VAN

35 dil bilen Belçikalı Türkolog Prof. Dr. Johan Vandawalle, İngilizce, Fransızca'da değişik telaffuzları bulunan kendi ismi için, ifadesini kullanmaktadır.“Ashı, Yahya Peygamberin isminden geliyor. Juhanna, Con, Can, Jan şeklinde tellaffuz edenlerin yanında, Ruslar da İvan diyorlar.” diyor.

“Van” kelimesini soruyoruz. “Yer belirten bir isim” diyor. Meselâ Konevî'nin Konyalı demek olduğu gibi. “Van Konya, derse-niz, Konyalı olur. İsterseniz Vanlı demek için Van Van deyiniz.” diyor.

“İnsan, konuşmalar sırasında harf ve kelimelerin % 70'ini fark eder, yüzde otuzunu da eğer kelimeleri iyi biliyorsa kendisi tamamlar. Ama iyi bilmiyorsa şaşırır kalır ve yanlış yakıştırma-lar yapar. Yabancı öğretmenler, Türk çocuklarına çoğulları an-latmakta zorlanıyorlar. Meselâ bir armut resmi gösteriyor. Kar-şısına karşılığını yazıyor. Yedi armut gösterince çoğul ekini de armuda ekliyor. Halbuki Türkçe de yedi armut da deseniz tek ar-mut da deseniz armudun sonuna veya önüne çok takısı konul-maz. ‘Üç aylar’ gibi bazı özel istisnalar vardır ve çok çok azdır.

Türkçe’de zarflar sonradan gelir. Diğerlerinde önce geliyor. ‘Ağacın altında’ ifadesinde olduğu gibi... Ayrıca Türkçe’de nes-nelere gelen durum ekleri; yani - i, - a, - e, halleri diğer dillerden çok farklıdır. Başka milletlerden insanların Türkçe öğrenmeleri için ‘Zambak- Dilset Yayınları, Adım Adım Türkçe’ kitapları çok

faydalı.” diyen Prof. Dr. Johan Vandawalle, aşırı öztürkçeciliğin pek iyi olmadığını da ifade ediyor. “Halk elbette Tevfik Fikret’in kullandığı ‘marsus’ kelimesini anlamaz. Ama imkan ve ihtimali yerine olanak ve olasılık kelimesini kullanmak da güzel değil. Bu durum, her dilde makul ölçüde vardır. İnce hissiyatı ifade eden hem de halkın anladığı güzel kelimeleri, dışarıdan girmiştir diye, Türkçe’den atmak kayıp ve kıyımdır. Kitap ve dergilerden İlyas Göz Bey, bir milyon kelime toplamış. Bunları bir havuza koymuş. Türk Dil Kurumunda var. Bunlardan en çok kullanılan kelimeler seçilecek ve yaşayan Türkçe söz varlığı olarak bunlarla edebî eserler yazılıp Türkçe bilmeyenlere öğretilecektir. Her millet aslında böyle çalışmalar yapıp en çok kullanılan kelimeleri ile yazılan kitapları, kendi dillerini öğrenmek isteyenlere takdim ediyorlar.” diyor.

Bu yazıyı okuduktan sonra her hâlde benim Ali Baba’ya niçin “Ali Vandan baba” dediğimi de anlamışsınızdır...

Keşke Türkçe âşığı, diller uzmanı bu değerli ilim adamından dil öğretme ve öğrenme konusunda gereği gibi istifade edebilsek. Çok şükür ki, o daha genç ve dinç... Hem de aralık vermeden çalışmalarına devam ediyor... Görüşmelere de çok açık... Sağolsun, var olsun...

“ZATEN IŞIK ARIYORDUM!”

Bugün de Avukat Ramazan amcamın e-mailine yer verip Mattias Falk’ın serüvenini aktaracağım.

Mattias Falk, yeni adıyla İbrahim Falk, İsveç’in Mondal şehrinde doğmuş, şu an 34 yaşında. 10 yıllık evli ve iki çocuğu var. 8 yaşlarındaki oğlunun ismi Yakup ve 6 yaşlarındaki kızının ismi Selma. Eşi Fadime Hanım Ankaralı.

Falk, dört yıllık teknik bölümde okumuş. Şimdi Volvo Otomotiv fabrikasında metod mühendisliği yapıyor. Daha önce 2 yıllık askerî yüksek okulda okumuş ve askeriyede üstteğmen rütbesiyle teknik mühendis olarak çalışmış. Askerken Müslüman olmuş... Bu teknik kısım kapandığı için o da askeriyeden ayrırlıp özel sektöre geçmiş.

Asker kökenli olduğu için dikkatimizi çekiyor ve soruyoruz:

“Siz Müslüman olunca askeriye’nin tavrı nasıl oldu?”

“Ben Müslüman olunca, açıkçası önce şaşırdılar,” “Neden böyle bir şeye girdin, diye... diyor ve devam ediyor sözlerine: ‘Ama kimse olumsuz yaklaşmadı. Hatta sonradan merak ve ilgi duyduklar.’”

Müslüman olduğumda 22-23 yaşlarındaydım. Önce çekinmedim değil, namaz kılmak istediğimde. Sonradan; namaz kılmak için bir yer istediğimde bana özel bir oda bile tahsis ettiler.”

Türkiye şartlarını bilen birisi olarak bu anlattıklarını, şaşkınlığımızı gizleyemeyen yüz ifadesiyle ve hayretle dinliyoruz. Bizim bu hâlimizi görünce, diyor ki:

“Niye şaşıırıyorsunuz ki? Sizin oralarda bu, nasıl bilemem; ama –hangi dinden olursa olsun- ibadet hakkı ve özgürlüğü normal, insanî bir haktır. Hangi kurum içinde olursa olsun, bu geçerli bir haktır.”

İbrahim’in anlattığına göre, o, devlet kurumlarında bir sıkıntı yaşamamasına rağmen, aile çevresinden çok sıkıntı yaşamış. Çünkü ailesinin Müslümanlığa yaklaşımı şöyleymiş: Müslüman demek, yabancı demek... Ancak yabancılar Müslüman olur, diye bir düşünceleri varmış. Hatta bunun toplum genelinde de olduğunu ekliyor. Çünkü yabancıların imajı çok zedelenmiş; yabancılar deyince işsizlik, uyumsuzluk akla gelir olmuş... Hatta ekliyor:

“Maalesef, bu toplumun ekser bir kısmı için Müslüman ve yabancı demek ikinci sınıf insan demek... Bu bakış açısına göre; buraya gelen yabancı da genelde kaçarak, sığınarak, ya da sırf para kazanmak için gelmiş ya da ‘Sosyal’den geçinen işsiz demek.. Sosyal konum olarak da bir yerlere gelmiş yabancı/ Müslüman da pek yok... Gerçi - maalesef - İsveç sistemi de buna pek müsaade etmiyor.”

“Nasıl Müslüman oldun?” noktasına geliyoruz, “Zaten bir ışık arıyordum.” diyor ve devam ediyor: “Arayıştaydım, dünyanın, hayatın nasıl kurulduğunu ve devam etmekte olduğunu çok merak etmekteydim. Bulduğum din içerisinde bu soruların tam cevabını bulamıyordum. İslâm tam karşıladı, hatta hayatıma tam oturdu diyebilirim.”

Orada söze, onun Türk kökenli bir lise arkadaşı karışıyor: “Mattias, zaten İslâm fıtratı üzerine yaşıyordu. Müslüman kökenli arkadaşlardan bile içki içenler, disko vb. yerlere gidenler vardı; ama o hep uzak kaldı böyle şeylerden. Sessiz ve efendi bir arkadaşı.”

Bunun üzerine, eskinin Mattias’ı İbrahim diyor ki:

“Galiba İslâm fıtratı üzerindeymişiz, bir inâyet eli bizi koruyormuş. İslâm’la birlikte gerçek kimliğimi, ismimi buldum.”

İslâm’ı detaylı olarak ilk, sonradan eşi olan Fadime Hanım’dan duymuş. Lise yıllarında aynı okuldalarmış; onun yaşayışını, dinini merak etmiş. “İslâm bir anda içine aldı ikimizi de” diyor, sonra da evliliklerine giden bir yol açılıyor.

Bu noktada liseden Türk arkadaşları diyor ki: “Mattias Türk öğrencilerin olduğu grubun içine dahil olmaya çalışırdı, arkadaşlardan onu dışlamak isteyenler vardı, ama Fadime Hanım bu tavra karşı çıkardı.”

Sözün bu kısmında diyoruz ki: “Peki değişik dinler arasındaki kimseler arasında diyalog nasıl olmalı?” İbrahim’in cevabı şöyle oluyor:

“Eğer, şuan eşim olan Fadime Hanım bir Hristiyan olduğum için bana düşman olsaydı, tavır koysaydı ne olurdu? Ben nasıl Müslümanlığa adım atabilirdim ki? Sonuçta hepimiz insanız ve bir insan olarak o bana bu açılıma fırsat vermeseydi ben nasıl yaklaşabilirdim, nasıl vâkıf olabilirdim bu dine? İnsanlara yaklaşmalı, toleransla... Etkileşim, karşıya ilgi ve merakla başlar.”

“Peki bu düzlemde, Avrupadaki Türklerin/ Müslümanların, genel olarak yabancıların duruşu ve tavrı nasıl olmalı sizce?” diye soruyoruz. Cevabı şöyle:

“Sanki bir Müslüman’la görüşüyormuş gibi, onun da bir insan olduğunu bilerek yaklaşmalıyız. O Müslüman’da insanlığı iyi niyetimizi görmeliler. Bu, birçok şeyi değiştirecek. Ama ona yaklaşıırken, ‘Bak, benim dinim seninkinden daha üstün!’ tavrıyla yanaşmamalı, bu yanlış bir tavır olur ve ters teper. Bunun adına da diyalog denmez zaten.”

Bu derin ve tatlı sohbet, yenen Türk tatlılarla birlikte artık bir nihayete erdiriliyor. Kalkarken biz, müsaade istiyoruz, İbrahim: “Nasıl yani, nasıl bir müsaade? Kalkmak isterseniz kalkabilirsiniz tabii,” diyor...

Biz de gülerek: “Bizim Türk adetlerimizde –biliyoursundur-misafir, bir eve gelince artık o ev sahibine tâbi olur, ayrılırken de onun rızası ve desturu ile kalkar.” diyoruz. Bu; İbrahim’in çok hoşuna gidiyor.

Türk kültürünün “Müslümanlıktan aldığı güzelliklerle ayrı bir renkliliği ve nezaketi var. Hayranlık duymamak elde değil.” diye taktirlerini ifade ediyor...

BENİ DERİNDEN ETKİLEYEN...

Avukat Ramazan amcam, İsveç'ten hakikate uyanan iki kişinin durumlarını anlattı. Ben önce Max Dahlstrand ile başladım:

Max Dahlstrand, yeni ismiyle Abdüsselâm 1969 doğumlu bu genç İsveçli, şu an bir Müslüman bayanla evli ve biri 7 yaşlarında, diğeri 6 aylık iki çocuk babası...

Bundan yaklaşık on iki yıl önce, Suriyeli bir Müslüman ile tanışmasıyla başlıyor herşey. O günleri şöyle anlatıyor:

“O zamanlar bir din aramıyordum açıkçası... Allah’a inanıyordum, onu da bile bilmiyordum. O dönemki dini inanışım beni Allah’a bir türlü yakınlaştıramamıştı. Evet, bir Müslüman’la tanıştım; bana İslâm diye bir dinin hususiyetlerinden Allah’ın varlığından ve birliğinden bahseden bir insan...”

Onun anlattıkları bana çok ilginç gelmişti, beni İslâm’a yakınlaştırmıştı. O dönemden sonra, artık Allah’a inanmaya da başlamıştım. Akabinde, Müslüman olmam iki yıllık bir süreç aldı.”

Konuşmalarının devamında, Abdüsselâm (Max), İslâm hakkında öğrenebileceği ne varsa bulup okumaya başladığını söylüyor. Gerçi İsveç’te o dönemde kendi dilinde bir eser bulması çok zormuş. O yüzden de İngilizce eserlerden bilgiler toplamaya çalışmış.

Derken bir gün bir TV programına rast geliyor; kanalları gezinirken; bir camiîyi tanıtan program... Hemen o caminin adresini alıp gidiyor oraya... Orada, ilk defa toplu hâlde Müslüman-

larla karşılaşılıyor. Daha da etkili olanı, kendisi gibi aslen İsveçli olan ve sonradan Müslüman olmuş kimselerle tanışıyor. İşte o iki yıllık yoğun arayışına manidâr bir nokta koyuyor ve orada Müslüman oluyor! Diyor ki, buraya geldiğinde:

“Gerçi artık ben hazırdım, sadece bir araya gelebileceğim, yeri arıyordum. Kendi milletimden müslüman olmuş birilerini görmüş olmak da çok etkili olmuştu benim için. Çünkü, ben artık yabancı Müslümanlarla konuşmak istemiyordum; yoksa hemen kitaplar verip birşeyler empoze etmeye çalışıyorlardı. Halbuki ne de olsa ben Hristiyan kültüründen geliyordum ve bizde misyonerlik diye bir olgu vardı ve bundan iyice dolmuştuk. En azından ben!

Beni derinden etkileyen asıl şey; yaşayan, yaşadıklarını konuşan insanların fitrî hâlleri olmuştu. Gerçi bunların hepsi de vesileydi, hidayetin olmuş olması nihayetinde Allah’ın takdiri idi.” diye ekliyor... Sonra çocukluk yıllarına gidiyor. Müslümanlık ve İslâm deyince aklına gelen ilk imajlardan bahsediyor. 11 yaşlarında iken, İslâm deyince TV ve gazetelere yansıyan bir İslâm devleti lideri portresinden bahsediyor, onu ürküten, terör ve şiddeti çağrıştırdığını vurgulayan bir portre!

Sözün burasında şu soruyu sormadan edemiyoruz:

“Bir Müslüman fert olarak, şu an çevreye çizilecek islâm portresi nasıl olmalı sizce?” Cevabı çok içten ve samimi oluyor:

“Müslümanlar ille de grup olarak değil, bir fert olarak da İslâmiyeti temsil edip güzellikleri tebâruz ettirmeli. Örnek insanî duruşuyla. Bunda kıyafetin de bir önemi yok. İyi ve güzel bir insan olmak, esas olanı. Hani, meselâ seyahat ediyorsun, bilmediğin bir yere geliyorsun; yardım isteyeceksin, bir yol, bir adres soracaksın... İşte o an da yardım isteyeceğin kişinin gözünden anlarsın ya; işte o türden bir insan olmalı!

Mühim olan insanî tarafı yakalamak. Sonra insanlar, güzel olduğunu, bir insan olarak sizi merak edeceklerdir, sonrasında sorular gelecektir... Gelince cevaplamalı. İlgi duyana anlatınca hüsnü kabul görür. Yoksa, benim kültürümde misyonerlik tarzı bir tebliğe karşı bir alerji vardır.

Cami, dernek gibi kurumlara ziyaretler yapılsa yanlı bakış açılar değişir kanaatindeyim. Ama İslâm'ı yüzeyselleştirmeden, sığalttırmadan. Sadece siyah, ya da beyaz şeklinde değil, nüanslı- detaylı bir şekilde göstermeli İslâmı. Afişe etmekten, slogan kalıplarına sokmadan! İslâm o kadar büyük ki! Ama dışardan Müslümanları çok sığ görüyorlar. Aslında çok derin olduğu, onun kaynaklarının çok eski ve çok köklü olduğu gösterilmeli. Ta ilk insandan, Hz. Âdem'den günümüze gelen köklü, tarihi, esrarlı. İnsanlar da köklü ve eski bir şeyler arıyor zaten. Bazıları ise günümüzde İslâm'ı modernize etmeye, modern yeni bir din gibi göstermeye çalışıyorlar, belki de iyi niyetlerinden... Sanki yeni bir buluşmuş gibi... Aslında hiç öyle değil, insanlığın aradığı da böyle bir şey değil zaten..!"

Bu derin ve samimi sohbet koyulaşiyor... Söz, değişik dinlere mensup olanların birbirleriyle münasebetlerine geliyor. Abdüsselâm (Max), bu yönde bir diyalogun iki açıdan çok iyi olduğunu belirtiyor: önyargıları yıkmak ve insanların karşısındakinin dinini de öğrenme hakkı tanımak... Bu hususta, şunları ekliyor:

Hristiyanların da hakkıdır İslâm'ı öğrenmek. Bana tavrı almış olsaydı bütün Müslümanlar, ben İslâmı öğrenemezdim. Bu da Peygamberin hayatına, sünnete uymayan bir davranış olurdu."

Müslüman olduktan sonra, önceki dini hakkındaki düşüncelerinde oluşan değişiklikler noktasında ise şunları ifade ediyor:

"Müslüman oldum, o zaman Hazreti İsa'nın (Aleyhisselâm) gerçek bir insan olduğunu anladım. Eski inanışımda, buna yaklaşamıyordun bile! Yerleşik inanışların, bir sosyal hayatın bir anda değişmesi beklenemez."

Evet, on iki yıldır Müslüman olan ve şu an 36 yaşında olan Abdüsselâm (Max), bu sözlerle anlatıyor Müslüman oluşunu ve İslâm hakkındaki görüşlerini... Eşiyle birlikte bize ikram yarışında bulunurken, o samimi ve içten bakışlarıyla içindekileri yansıtırken, sözlerden çok daha ötesini anlatıyor bir çırpıda. Yani, onun tespitiyle, “Yolunuzu kaybetmeniz, ilk görüşte adres sorabileceğiniz.” bir güvenirlik ve samimiyette bir duruşla..!

KÖR VE KÖTÜRÜMÜN FARK ETTİĞİ NİMETLER

Bir gün Hz. İsa Aleyhisselâm, birisinin “Bana, zenginlere vermediğin nimetleri veren Allahım! Sana sonsuz şükürler olsun.” diye hamdettiğini işitiyor. Ama bakmış ki, adam âmâ, yani gözleri görmüyor. Ayakları içine dönük yani kötürüm. “Ey kişi, sen Allah’a hamdediyorsun, ama gözlerin görmüyor; ayakların tutmuyor, yürüyemiyorsun?” diyor. O da, “Evet. Ama benim imanlı bir kalbim var. Yaradanımı tanıyor, Ona şükrediyorum. Bundan büyük nimet mi olur?” diye cevap veriyor. Bunun üzerine Hazreti İsa Aleyhisselâm onun gözlerinden öpüyor. Öpünce gözleri şifa bulup açılıyor. Adam, “Sen kimsin? Şu şifa mucizelerine mazhar İsa olmayasın?” diyor. O da, “Tanımadın mı?” diyor. Adam, “Gözlerim tanıdı, ama henüz ayaklarım tanımadı.” deyince Allah’ın izniyle ayakları da şifa bulup düzeliyor. Bunun üzerine adam derin bir saygı ile secdeye kapanıyor. Oradaki insanlar hemen etrafına toplanıyorlar ve Hz. İsa Aleyhisselama “Biz hayatımız boyunca göz ve ayak nimetlerine sahibiz; ama hiç böyle şükretmiyoruz. Ne kadar gafletteyiz!..” diyorlar.

Demek ki, en büyük nimet iman ve bu imanla Allah’ın nimetlerinin kıymetini idrak edip takdir ederek hamdetmek. Evet tefekkür yani derin düşünce çok mühimdir. Allahın nimetleri ve icraatı üzerine bir saat tefekkür, bir sene nafile ibadetten hayırlıdır.

Bu tefekkür neticesi Bediüzzaman Hazretleri diyor ki:

“Nefsime baktım, gördüm ki; Allahü Teâlâ hayvanat içinde beni dahi menşeim olan bir katre sudan yaratmış, mucizâne yapmış, kulağımı açıp gözümü takmış. Kafama öyle bir beyin, sine-me öyle bir kalp, ağzıma öyle bir dil koymuş ki, o beyin, kalp ve dilde rahmetin umum hazinelerinde depolanan bütün Rahmânî hediyeleri, armağanları tartacak, mizancıklar, ölçücükleri ve Cenab-ı Hakkın Güzel İsimlerinin nihayetsiz tecellilerinin definele-rini açacak, anlayacak binler âletler yaratmış, yapmış, yazmış; kokuların tadların, renklerin adedince tarifeleri o âletlere yar-dımcı vermiş. Hem, tam bir intizam ile bu kadar hassas duygula-rı ve manevî lâtifeleri cismimde yerleştirmekle beraber gayet sa-nathî cihazları ve insan hayatı için gayet lüzumlu ve mükemmel bu kadar âzâ ve âletleri bu vücudumda hikmetle yaratmış. Tâ ki, her çeşit nimetini tattırsın, tanıttırsın... Hem insanlığı verdi. O insaniyet ile, o vücud nimeti, manevî ve maddî âlemde inkişâf ederek, insana mahsus duygularla o geniş sofralardan istifade yo-lunu açtı. Hem İslamiyet’i bana ihsan etti. O İslamiyet ile o vücud nimeti, gayb ve şehadet âlemi kadar genişledi. Hem, tahkîkî imanı verdi. O iman ile o vücud nimeti dünya ve âhireti içine aldı. Hem, o imanda, marifet ve muhabbetini verdi. Marifetullah ve muhabbetullahla, o vücut nimeti içinde, yaratılmışlar dairesin-den vücub âlemi ve ilâhî isimler dairesine kadar hamd ve senâ ile istifa için ellerini uzatabilir bir mertebe ihsan etti.”

Tefekkür kahramanının gözüyle bakarsak ne kadar çok geniş bir nimetler dairesi olduğunu işte böyle görürüz. Elbette, bu ni-metlere göre de hamd ve şükür gerekmektedir.

BİR NEFES SİHHAT GİBİ

Bilge amcalar toplanmış, nefes alma üzerinde konuşmalar yapıyorlardı. Meğer neler varmış da biz bilmiyormuşuz. Ağızdan alınan nefes ile burundan alınan nefes farklıymış. Burundan nefes alırken hem bir ayıklama işi hem de havanın nemlendirilme ameliyesi yapılmış. Ayrıca burnun iki deliğinden alınan havanın da aralarında dağlar kadar fark varmış. Artık o teferruatları Sızıntı dergisinden takip edersiniz...

Bir öğretim üyesi amcam dedi ki: “Bizim çocuğun boğazına para kaçtı. Ama bir yerde durdu. Doktor 45 dakika uğraşarak çıkarabildi. Halbuki birkaç gün sonra bir gazete yemek borusuna yemek kaçan bir çocuğun beş dakika içinde öldüğünün haberini veriyordu.”

Bir amcamız, “Kızıl İcaz” isimli bir kitaptan yaptığı aktarmayla havanın âlem-i şehadetten, âlem-i gayba benzeyen insan vücuduna girişini; orada oksijenin aşk-ı kimyevî özelliğinden dolayı karbonla vuslata ermesi neticesi, hem kanı temizleyip hem vücut ateşini temin ettiğini, âlem-i gayb hükmündeki yerinden âlem-i şehadete çıkarken boğazdaki telleri titreştirip konuşmayı sağladığını enteresan ve orijinal bir biçimde anlattı...

Bir bilge amcam, eski Şark düşünürlerinden yaptığı bir nakil ile nefesle havanın insanın içine girmesinin çok büyük bir lütuf ve mucize olduğunu, aksi takdirde havasız kalan insanın ölmesi gerektiğini, aynı şekilde havanın vücuttan çıkmaması halinde de

insanı bir ölümün beklediğini; bu sebeple her insanın her nefes alışında Cenab-ı Hakk’a iki defa şükretmesi gerektiğini anlattı.

Ben, bunları duyunca Cenab-ı Hakkın sayılamayacak kadar çok olan nimetlerinden sadece bir nefes alış veriş karşısındaki durumumuza baktım; bir de “Ne kadar da az şükrediyorsunuz!” ve “Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?” ayetlerini düşündüm, encâmımızı iyi görmedim ve “Ne yapmak lazımdır?” diye babama sordum. Gözlüklerinin altından şöyle bir bakıp, “Şu kalın olan kırmızı kaplı kitabı getir; buraya bakalım.” dedi. Getirdim. Bir sayfa açıp önüme koydu. Şunlar yazılı idi: “Eğer desen: ‘Şu küllî hadsiz nimetlere karşı, nasıl şu mahdut ve cüzî şükürümle mukabele edebilirim?’ Elcevap: ‘Küllî bir niyetle, hadsiz bir itikat ile Meselâ: Nasıl ki, bir adam beş kuruş kıymetinde bir hediye ile, bir padişah huzuruna girer ve görür ki, herbiri milyonlara değer hediyeler makbul adamlardan gelmiş, orada dizilmiş. Onun kalbine gelir: ‘Benim hediyem hiçtir, ne yapayım?’ Birden der: ‘Ey Seyyidim! Bütün şu kıymettar hediyeleri kendi nâmıma sana takdim ediyorum. Çünkü, sen onlara lâyıksın. Eğer benim iktidârım olsaydı, bunların bir mislini sana hediye ederdim.’ İşte hiç ihtiyacı olmayan ve kendine bağlı halkın sadakat ve hürmet derecelerine alâmet olarak hediyelerini kabul eden o padişah, o biçârenin o büyük ve küllî niyetini ve arzusunu ve o güzel ve yüksek liyakat itikat liyakatını, en büyük bir hediye gibi kabul eder.”¹¹

Efendimiz (Sallallahü aleyhi vesellem) Mîraç’da Ettehiyyatü okuyarak bütün mahlûkatın tesbihlerini, ibadetlerini ve hayat hediyelerini Cenab-ı Hakk’a takdim etmiştir. Namaz müminin miracıdır. Onun için her mümine bütün dünyası ile ibadet etmiş gibi dünya genişliğinde bir cennet verilecektir...

11) Bediüzzaman Said Nursî, Sözlür, 24. Söz, 5. Dal, 2. Meyve, s.469-471, Işık Yayınları, İstanbul-2004

KELEPÇELERİ ÇÖZEN DUA

Emirdağ'da Bediüzzaman Hazretlerini ziyaret eden Mustafa Sevilen diyor ki: "Sebîlürreşâd mecmuasında, Üstad'ın gençlik senelerinde jandarmalarla sürgün edilmesinin tafsilatını okumuştum. Yazıda, namaz vakti girince Üstad, namaz için kelepçelerin çözülmesini istiyor, fakat jandarmalar kelepçeleri açmıyorlar. Bunun üzerine genç Said, kelepçeleri bir mendil gibi açarak yere atıp, abdest almak için çeşmeye yöneliyor. Jandarmalar, 'Aman efendimiz, bizi affedin, biz şimdiye kadar sizin muhafızınız idik, bundan sonra hizmetkârınız.' diyerek tekrar tekrar af ve özür diliyorlar. Ben bu hadiseyi kendilerine sordum. Bana şu cevabı lûtfettiler: 'Ben, Hz. Kur'ân'ı kendime rehber etmiş, Allah'a teveccüh etmiş bir kimseyim. Hakikaten böyle bir hâdisе başımdan geçmişti. Kibleye dönüp dua ettim. Sonra bir de baktım, kelepçeler açılmış. Kelepçeleri jandarmaya verdiğim zaman jandarma korktu.'

"Üstad'la uzun sohbetlerimiz oldu. O gözler... O gözler... Proje-tör gibi parlıyordu. Yıldırım gibi... Belağat, fesahat, talâkat... Zekâ okları fışkırıyordu. Yaşı yetmişten fazlaydı, fakat zindeydi, mantık silsilesi tam mükemmeldi... Arz-ı vedâ etmek için ayağa kalktım. Eline sarıldım. Karyoladan indi, takunyalarını giydi. Oda kapısına kadar bizi getirdi. Oğlum Fecriâlem'e derinden derine şöyle bir nazar etti. Sonra bana dönerek: 'Bu çocuk ileride büyük bir adam olacak, yalnız sen buna dinini de öğret.' diye bu-yurdu. Elini öptük, çocuğuma dua etti. Seneler sonra oğlum, Üs-

tad'ın dua ve himmetiyle 541 tıp uzmanı arasında yapılan imtihanında birincilik kazandı. Oğlumun bu muvaffakiyetini Tercüman gazetesi şöyle haber vermişti: "Türkiye'nin en genç doçentlerinden Çapa Tıp Fakültesi öğretim üyesi Dr. Fecriâlem Sevilen, 36 devlete mensup 541 tıp uzmanının katıldığı imtihanında, en yüksek puanı alarak New York Hastanesi öğretim üyeliğine 300 bin Türk lirası aylıkla tayin edildi. Kadın Hastalıkları konusunda uzmanlığa ulaşan Dr. Fecriâlem Sevilen, 1974 yılında Tıp Fakültesini birincilikle bitirip ihtisasını 1978 yılında 13 kişilik profesörler kurulu önünde vermiş ve doçentliğe yükselmiştir. Üstad'ın duasıyla ve yüce himmetiyle bugünleri gösteren Allah'a hamd ü senâlar olsun."

Burada hem büyüklerin kerametine hem de dua ve himmetlerinin ehemmiyetine şahit olmuş oluyoruz...

Duaların kıymetini akıldan çıkarmayalım. Cenab-ı Hak, "Duanız olmazsa, Rabbim size ne diye değer versin ki."¹² buyuruyor. Hem insanlara ismen dua edelim, hem de insanlardan bilhassa ağzı dualılardan dua isteyelim. Bilelim ve tekrar edelim ki, ismen dua taahhütlü mektup gibidir.

---

12) Furkan Suresi, 25/77

ONLARIN İŞİ TOHUM SAÇIP GİTMEK...

Avukat Ramazan amcamın e-mail ile gönderdiği yazıyı sizlere takdim ediyorum.

“Altı yıldır kalmakta olduğu bu şehirden İsa öğretmeninin ayrılma vakti gelmişti artık...

Çok üzgündü. Bu şehirde acı ve tatlı, belki de hayatının en güzel yıllarını geçirmişti. Buradan ayrılmak çok zor geliyordu ona. Memleketinden, ailesinden ayrılmak bile bu kadar zor gelmemişti ona!

Nihayet terminaldeydi... Gözlerine inanamadı; yaklaşık 30 kişi onu uğurlamak için orada bekliyorlardı, çok duygulanmıştı...! Herkesle teker teker –tekrar- vedalaşmıştı. Bir talebenin babası boynuma sarılıp hüngür hüngür ağlamaya başlamıştı. Yıllarca kulaklarında yankılanacak hıçkırıklarla şöyle demişti:

“Hayırlı yul, bezler kup nerseler öğrendik!” (Hayırlı yolculuklar, bizler çok şeyler öğrendik.) Bu arada hem gözyaşlarını siliyor hem de konuşmasına devam ediyordu. Bu kadar duygu yoğunluğuna artık dayanamayan İsa öğretmen, trene attı kendisini... Oturacağı yeri bulup, koltuğa yığılrcasına oturuverdi. Tren yavaş yavaş yol alıyordu ve arkada kalan dostları el sallıyorlardı. Yarım saat kadar kendisine gelememi. Bu ayrılık, onu buralara ilk geliş günlerine götürüvermişti.

Evet, tam altı yıl kadar önce, hicret kervanına katılacağını öğrenmek, ne de çok sevindirmişti onu! Trabzon'dan bir gemiyle

Rusya'nın Soçi şehrine gelmiş, oradan da bir uçakla Tataristan'a ve sonra da Başkırdistan'a geçmişti.

İlk gördüğünde, yemyeşil tabiatı ve büyük nehriyle buralar onu çok etkilemişti. İsmi telaffuz etmekte bile zorlandığı bu memlekette, birkaç gün sonra diğer öğretmen arkadaşlarının samimiyetleriyle de unutuvermişti gurbette olduğunu.

İlk geldiği yılın Ekim ayında bir arkadaşıyla beraber Rusya'nın Penza şehri'nin bir köyüne gitmişlerdi. Çok heyecanlıydılar, çünkü yeni insanlar görecekti, yeni simalar tanıyacaktı ve yüreklerindeki birşeyleri vermeye çalışacaklardı onlara...

O zamanlar daha on sekiz yaşındaydı ve ilk kez başka bir ülkede bulunuyordu. Bazen sabah kalkıp, o köyün camisine, karanlıkta namaza gidiyordu. Dillerini bile bilmiyordu. Tatarca konuşuyorlardı. Bu dili öğrenebilmesi için en az altı ay veya bir yıl gerekiyordu. Bu köyde yaklaşık bir ay kalmıştı. Bir ayda çat pat Tatarca anlamaya ve konuşmaya başlamıştı.

Bir ayın sonunda, tekrar Penza şehrine dönmüştü. Çok yalnızdı. Bu şehirdeki insanlarla tanışıp ders vermek istiyordu. Şehrin sadece yüzde üçü Müslüman'dı. Burada konuşulan dil Rusça'ydı. Tatarlar kendi dillerini bile konuşamıyorlardı. Biraz Tatarca öğrenmişti; ama ona fazla bir faydası olmuyordu. İnsanlara bir şey anlatabilmesi için Rusça öğrenmesi gerekiyordu. Buralardaki yalnızlığı bazen onu rüyalarında bile yakalıyordu.

Dil bilmiyordu, yol bilmiyordu... Ama sonsuz bir şekilde, insanların gönlüne ulaşma azmi vardı yüreğinde... Bir gün, gazete-ye, Türkçe ve Arapça ders vermek için ilân vermeyi düşündü. Bildiği Rusça iki kelime vardı: "Da" (evet) ve "niyet" (hayır).

Türkçe bilen ve nazının geçtiği bir doktor vardı ve gidip derdini ona anlattı. Doktor Bey de sağolsun, ilan için ona bir gazetenin adresini yazıp vermişti. Bu adresi, insanlara göstere göstere sonunda buldu. Durdurdu anlatmaya çalışıyordu ama onu anlamıyorlardı. El kol hareketleriyle ilan vermek istediğini anlattı.

Çalıştı çalışmasına; ama anladıklarından ve ilanın çıkacağından hiçbir ümidi yoktu. İçinden, “Para da boşuna gitti!” diyordu.

Bir hafta sonra bir de öğrendi ki o ilan çıkmış..! Ders vereceği adres şehrin camisiydi. Öğrenciler camiye gelmeye başlamışlardı. Ciddi bir sıkıntı vardı ki, caminin imamı kimbilir hangi mülahazalardan, ona karşı soğuk davranıyor ve yer yer zorluklar çıkarıyordu...

Kendisini daralmış hissediyordu. Bu psikoloji içindeyken, camiye gelen birkaç cemaatla tanıştı. Ona ders vermesi için başka bir yer buldular ve böylece rahatlamış oldu.

İlk bir yılı; yediden yetmişe, kaybettikleri değerleri yeniden arayan insanlara, Kur'an dersi vermekle geçmişti. İnsanlar akın akın Din-i mübini öğrenmeye geliyorlardı. Buralarda daha uzun soluklu olabilmesi için de, olabildiğince uzun süreli kalması gerekiyordu; henüz ekim işi bitmemiş, başaklar daha boy göstermemişti. Bu mülahazalarla, üniversitede okuması gerekiyordu; ama üniversitenin ücreti çok fazlaydı. İşte o zor anında el uzatmıştı Şâmil abisi... Yaptığı maddi manevi destekleriyle bu şehirde 5 yıl kalmasına, hizmet etmesine ve üniversiteyi bitirmesine vesile olmuştu. Camiye yeni devam etmekte olan bu zâta derdini açtığında: “Hele tasalanma, bir yolu bulunur.” demişti... Kısa bir süre sonra da onu bulmuş ve eline bir anda bir memurun on beş aylık maaşı kadar bir para bırakmıştı. Ağır ekonomik şartların olduğu bu yerlerde kimsenin kimseye kolay kolay böyle bir girişimde bulunması mümkün değildi... Ama Şâmil Bey ve eşi Feride Hanım ona inanmış ve güvenmişler; tanıdıklarından borç paralar alarak bu parayı denkleştirip vermişlerdi o an... İhtiyacını görüp, üniversiteye kaydını yaptırmış, bilahare de onların bu emanetini onlara iade etmişti...

Ne zaman o günler aklına gelse gözleri yaşarır, tüyleri diken diken olurdu:

“Allah sana selâmet ve ebedî saadet nasip etsin Şâmil ağabey!” dedi, buğulanan gözlerini silerken.

Yeni yerine iyice yaklaşmışken, iki öğrencisi geldi şimdi de aklına... Bunlar 10. sınıfta okuyorlardı. Dinî bilgileri adeta susamışçasına kana kana içmek istiyorlardı... Kendi gayretleriyle sureleri hemencecik öğrenmişlerdi. Sıra namazdaydı. Çok ısrarlıydılar. Ama o, hemen başlamalarını istemiyordu. Ama onlar kararlıydı, bir gün yine gelip:

“Hocam ne olur bize namaz kılmayı öğret!” diye yalvarmışlardı. Ama o, yine:

"Hemen namaza başlamak kolay değil, önce bir rüya görün de ondan sonra." demişti onlara.

Aradan birkaç gün geçmişti ki, birtanesi ona gelmişti, heyecandan titreyerek:

“Hocam, ben rüya gördüm” demiş ve İsa Bey’in gözlerini yarıp o sâdik rüyasını anlatmıştı:

“Bize nur yüzlü, beyaz sakallı bir amca geldi, elinde de bir ibrik vardı, bize, "Buraya gelin; size su dökeyim de abdest alın; sonra da namaz kılın. diyordu."

Bunu duyunca İsa Bey, ne çok sevinmişti! Şunu anlamıştı ki o vakit; bu küçük yürekler çok ızdıraplıydılar ve sonunda istediklerine ulaşmışlardı. Onların bu misâl âlemi tasdikli sözlerinden sonra, onlara namaz kılmasını öğretmiş, onlar da böylelikle ilk namazlarını kılmaya başlamışlardı... Ve sonra da hamdolsun o çocuklar bir daha hiç aksatmamışlardı..!

Evet, ekilen tohumlar sümbüllenmeye başlamıştı bu şekilde... Tasasını yüreğinde duyduğu ekinler başağa durmuştu nihayet. Geride başka nice yerler, insanlar vardı. Bu, belki de, geldiği son duraktı... Birkaç arkadaşı onu almaya tren garına gelmişlerdi. Çantalarını taşımaya yardım ederlerken o da içten içe Rabine niyâz makamındaydı:

“Allah’ım ne olur; burada da senin adını duyurabileceğim âşina gönüller nasip et..!”

KAFADAR AMCAM

Benim inancı sağlam, fakat kafadar bir amcam var. Arasına sohbet ederiz. Geçenlerde dedi ki:

Bugünlerde kafama göre, türbelere takılıyor ve oralara gelen çeşitli kişilerle yeni arkadaşlıklar kuruyorum. Bir gün birisi, “Ben de bir sır, bir emanet var; ama ne yapacağımı bilmiyorum!” dedi. “Hayrola... Sen bana anlat bir çare buluruz.” dedim. Dedi ki: “Bende sekiz tane sakal-ı şerif var! Bunlar bir emanet... Tarihten geliyor bizlere... Ama şimdi ehli kimdir? Kime takdim edip de bu mükellefiyetten kurtulabilirim, diye düşünüyor ve işin içinden çıkamıyorum.” Dedim ki, “Ben onların sahibini biliyorum. Sana da hemen bir uçak bileti alayım, beraber yanına gidelim. Bir saat sürmez...” Aklıma gelen soruların cevabını da verdikten sonra, “Zaten sen gözünle göreceksin. Eğer gözün tutmazsa vermezsin.” dedi.

İkna olunca, Aker’e gittim 40 çeşit ipekten parça parça bohçalar yaptırdım. Sağ olsun, meseleyi anlayınca, “Benden olsun dedi, hatta ilave etti: “Bütün mağazalar senin!..” Açıl ağabeyime gidip anlatınca; “Bütün Paşabahçe’ler senin!” dedi. Oradan da çok güzel bir mahfaza yaptırdım. Önce gidip sakladığı yerden sakalları aldık. Fakat ben sayınca dokuz tane olduklarını fark ettim. Tekrar tekrar saydım, dokuz çıktı. Bir tanesini cebime indirdim. Diğerlerini bohçalayıp yerlerine yerleştirdikten sonra, Büyüğümüzün yanına gittik. Arkadaşım onu görünce, “Tamam... Ben bu zata itimat ederim.” dedi. Meseleyi anlatıp tak-

dim ettik. O da göz yaşlarıyla ve bize dualar ederek onları kabul etti. Ben geri düşünce, odama kapanıp o tek sakalı namazlar kılp tekrar tekrar öpüp durdum. Annem, babam benim odamda böyle uzun uzun kalışıma bir mânâ veremediler. Sonra teker teker arkadaşlarıma haber verdim. Duyan geldi, duyan geldi. Ailem buna da bir mânâ veremedi... Yetişme tarzları itibariyle belki gerekli saygıyı gösteremezler, diye onlara hiç söylemedim. Ama bir müddet sonra işlerim ters gitmeye başladı. Ticaretim tamamen bozuldu. Bir gün Büyüğümüze bir gidip duasını alayım, dedim. Salonda birkaç kişi ile sohbet ediyordu. Kalktı; odasına gitti. Biraz sonra da beni çağırttı. Yanına varınca, “Sende, senin yanında olmaması gereken birşey var mı?” diye sordu. Önce şaşırdım... Sonra “Evet var.” deyip durumu anlattım. Cebinden bir kutu çıkardı “Onu bunun içine koy ve getir.” dedi. Yanıma da iki arkadaş verdi. Gittik ve getirdik. O da yerini buldu.

Ben, bu amcam meseleyi anlatırken “Bu sakalların Efendimize (Sallallahü aleyhi vesellem) ait olduğunu nereden biliyoruz.” diye düşünüyordum. Gerçi altını bakırdan ayıran Büyüğümüzün tavrı bir kanaat vermişti; ama amcamın son anlattıkları bende hiçbir şüphe bırakmadı.

Bir sırrını daha anlattı; ama artık onu sizlere ifşa edemem... O da şimdilik bende kalsın...

Sizlerin de böyle sırlarınız varsa, bu fakir Abdurrahman’a açabilirsiniz

BURYAT CUMHURBAŞKANI NİYE GÜLDÜ?

Sadettin Başer ve Dr. Şerif Ali amcalarım bir grupla Buryat'ta açılan kolejleri ziyarete giderler. Şerif Ali amcam diyor ki: "Cumhurbaşkan'ından da randevu alınmış. Bizi kabulünde, çok sert bir çehreyle karşılaştık. Bu asık yüze bir şey anlatmak çok zordu. Sadettin Bey bütün gayretini toplayıp birşey söylemeye çalışıyor; ama o hâla bir duvar gibi karşımızda duruyor. Sadettin Bey bir ara 'İnşallah öğrencilerde öyle bir eğitim ve öğretim havası meydana gelecek ki, damarlarında kan yerine, sanki mürekkep dolaşacak!' dedi. Ben hemen müdâhale edip, 'Ben doktorum, asla öyle bir şey olamaz. Vücut zehirlenir!' dedim. Bu sözüme canı sıkılan Sadettin Bey, 'Evet bu eğitim anlayışı ile dünyada silahlar susacak!' dedi. Ben yine, 'Yani silahlara susturucu mu takılacak?' diye sordum. Sadettin Bey, bunun üzerine konuşmasını kesip, 'Artık ben konuşmayacağım!' dedi. Ama Cumhurbaşkan'ı gülmeye başladı. Sonra da, 'Ben dışa kapalı bir adamım; ama sizin haliniz hoşuma gitti.' diyerek suskunluğunu bozup bizimle uzun süre sohbet etti."

Aslında her yerde insan insandır. Mühim olan, onunla ortak bir nokta bulmaktır. Yine o doktor amcamdan bir fıkra: "Adamın birisi işsiz kalınca bir sirk gitmiş. Sirk sahibi, 'Sen yaparsın? Burası sirk, burada hüner göstermek gerekir.' demiş. Adam, 'Benim hünerim falan yok.' diye sızlanınca sirk sâhibi acımış ve onu işe almış. Sonra demiş ki: 'Bizim dört tane aslanımız vardı. Birisi öldü, seyirciler bilmiyor. Yerine bir aslan bulamadık. Seni

aslan postuna koyalım, aslanların gösterisinden önce ağaca çık. Onlar gelir, programlarını bitirir, sonra da sen iner gelirsin.’ demiş. Adam çok korkmuş; ama kabul etmek zorunda kalmış. Biraz sonra gösteriden önce, posta bürünüp ağaca çıkmış. Aslanlar kükreyerek gelmişler ve sanatlarını icra etmeye başlamışlar. Ağaçtaki adam korkudan titremeye başlamış, sonra da aslanların ortasına düşmüş. Tam, ‘Ben insanım, beni bu aslanlardan kurtarın!’ diye bağırırken, bir aslan pençesiyle adamı kendine doğru çekmiş ve kulağına sessizce, ‘Kes sesini, burada zaten hepimiz insanız!’ demiş...

Anlatılan bu fıkrada, her ne kadar başka mânalar varsa bile, ifade etmek istediğimiz husus şu: Bu dünyada dilimiz, dinimiz, kültürümüz, psikolojik yapımız, coğrafyamız farklı da olsa, hepimiz insanız... Evrensel insânî değerler dünyanın her tarafında bütün insanlık tarafından kabul edilmiştir. Çözülmesi gereken ve herkesi ilgilendiren problemler hepimizin meselesi. Öyleyse el ele vermek mecburiyetindeyiz.

KADERİN TEVAFUK DÜĞÜMLERİ...

Marry ablam, Atlanta Georgia'nın Smyrna isimli küçük bir yerleşim merkezinde doğar. Aslında Smyrna, Ege'mizin güzel incisi İzmir'imizin eski ismidir. Sonunda Marry ablam İzmirli bir ağabeyimle evlenir...

Kendisini dinleyelim: "Texas'a 1996 yılında lisansüstü eğitim almak için geldim. Okulda bir proje vardı. Herkes kendi doğduğu yerin isminin ne mânaya geldiğini araştıracaktı. İşte o sırada Türkiye hakkında ilk bilgilerimi edindim. Türk ve Osmanlı isimleri, bu ödevi hazırlamaya başladığım tarihten sonra benim için farklı bir mânâ ifade eder oldu. Tanıdığım bu yeni olgularla ilgili yeni kitaplar okumaya başladım. 1998 yazında Üniversitedeki danışmanım Müslüman bir bayandı. Onunla bayanların bir toplantısına gittik. Kur'an-ı Kerim okuyorlardı. Onlar okurken dinliyordum. Anlamadığım hâlde kendimi bir hoş hissettim. Çok duygulanmıştım. Ne söylediğini anlamadığım elimdeki kitabı okudukça temizlendiğimi hissediyordum."

Marry, bir eğitim bursuyla oradan Fas'a gider. Faslı bir ailenin yanında kalır. Onların kültürleri, birbirleriyle yardımlaşmaları onu çok etkiler. Onlarla oruç tutar. 2000 yılında Türkiye'ye gelir. Mevlâna'nın Mesnevisini tanır.

Marry bir sürprizi şöyle anlatır: "Yazın İstanbul'daydım. Mevlâna'nın birçok sûfi şiirlerini okuyordum. Küçük bir Kur'an-ı Kerim'im de vardı. İstanbul, bana yıllar önce henüz küçük bir ço-

cukken gördüğüm bir rüyayı hatırlattı. 29 yaşında, doğum günümde öleceğimi görmüştüm. 2000'in Ağustos ayında 29 yaşına basacaktım. 'Belki de rüyam gerçekleşir.' diye düşünmeye başladım. Artık kelime-i şehadet getirdim. İslam hakkında birşeyler okumaya başladığımda en çok ilgimi çeken hususların başında, Kur'ân-ı Kerim'in tek ve insanlar tarafından değiştirilmemiş olması geliyordu. Biliyordum ki, Kur'ân, Cebrail Aleyhisselâm vasıtası ile Allah tarafından Hazreti Muhammed'e (Sallallahu aleyhi vesellem) gönderilen Hak Kelâmıdır. Bu bilgi içimi rahatlatıyor, bana daha önce tatmadığım bir güven hissi veriyordu. Kur'ân benim için özel bir şey. Fas'ta iken, Kur'ân-ı Kerîm'i ilk defa gördüğümde, etrafıma bakmıştım. Herkes birlikte okuyordu. Kur'ân'ı okumayanlar bile gösterdikleri hassasiyetle okuma faaliyetine dinleyerek katılıyorlardı. Yani Kur'ân okunan yerde ne yaptıklarının farkında olarak bulunuyorlardı. Türkiye ise çok ilginç bir ülke. Türkiyedeki insanlar maneviyat konusunda pek çok ülke insanına göre daha şuurlu. Birçok ülke görmüş bir insan olarak söylüyorum, Türkiye'de herkes din konusunda tartışma yapacak bilgiye sahip. Türkler çok hoş insanlar. Misafirperverliklerini bu seviyede hiç görmemiştım. Arkadaşlık konusunda da çok sıcaklar."

İşte Marry teyzem şu konuşmaları STV'de "Yeni Hayatlar" programında yaparken, İzmirli bir büyük teyzemiz de seyretmekte ve "Ah şu Marry gibi bir gelinim olsa!" diye temennilerde bulunmaktadır. Marry ile anlaşılan oğlu da, "Acaba annem Amerikalı bir gelini kabul eder mi ki? Ne Yapsam?" diye düşünmektedir. Endişe ve tereddütler içinde meselesini açınca annesi, "Dualarım kabul oldu! Çok iyi olur evladım!" diye karşılık verir.

Aslında Bediüzzaman dedem, kainatta gelişi güzel bir şey olmadığını isbat edip, tesadüfü de idam etmiştir... Herşey kaderin takdiri iledir.

KIBLEYE KARŞI KIBLE EVLER

Prof. Dr. İbrahim Canan Hoca amcam, “Aile İçi Eğitim” isimli çalışmasında Cenâb-ı Hakkın Hazreti Musa ve Hazreti Harun’a ev yapma emrini bildiren “Biz, Musa ve Kardeşi Harun’a, kavminiz için evler hazırlayın; evlerinizi kible kılın, ibadetlerinizi tam yapın. (Ey Musa, bu emri yerine getiren) müminlere (mazhar olacakları kurtuluşu) müjdele! Diye vahyettik.”¹³ âyetini ele alarak pek çok hususa dikkati çekiyor. (Özetle):

Bu evler, mektep ve mabet gibi yapılardır. O zaman Firavun rejiminin baskısına karşı, belki tedbiren mevcut evlerden bazılarını; gizlice, içinde bulundukları şartların gereği olarak, insanlara verecekleri hizmete uygun hale getirmişlerdi. Bu ayetten anladığımız kadarıyla, bu evlerin iki çeşit olması mümkündür: a) Bazı yeni evlerin hazırlanması, b) İkamet etmekte oldukları bütün evlerin kible kılınmasıdır.

Bu emirle, evlerin kible yapılması ve ibadetlerin tam yapılması kastedilmektedir. Yani, Cenab-ı Hak, Firavun’un baskısının arttığı bir dönemde evlerin mescit, mektep kılınmasını ve ardından aynı inancı paylaşanların dayanışma içine girmelerini ve çokça namaz kılmalarını emrediyor.

Bu emirle işaret edilen ibadetlerin tam yapılması meselesi, aslında açılan bu evlerin insanlara zararlı olan anarşistlerin hücre evine benzememesi içindir. Çünkü, ibadetlerin tam yapılması

---

13) Yunus Suresi, 12/87

ile, insanların vicdanlarında her an Allah korkusu canlı tutulur. Öyle olmazsa, meşru olmayan zararlı metodlara yer verilebilir.

Evlerin kible yapılması tabirinden “mütekabilen,” yani “karşılıklı” olmaları mânâsı da anlaşılmıştır. Buradan da birbirini destekleyen bir cemaatin meydana gelmesi kastedilmiştir. İşte, böylece Hazreti Musa ve Kardeşi Hazreti Davud’un tedbiriyle mahalleler ve faaliyet merkezleri hazırlanmış ve güzel bir organize ile cemaat Firavun’un zulmünden kurtulacak hale gelmiştir.

Bu “evlerin kible yapılması” tabirinden, evlere bir mescit hüviyeti kazandırılıp ev merkezli bir eğitim faaliyetine geçilmesi mânâsı da anlaşılmaktadır. Yani, Hazreti Musa’ya (Aleyhis-selâm) iman eden müminler ibadet ve zikir için evlerde bir araya geleceklerdir. Aynı şekilde dini bilgilerini tazelemek, nesilleri eğitmek, dini ve içtimaî merasimler yapmak için bu evlerde toplanılacaktır.

Bu evlerin çok kalabalık olmaması da gerekmektedir.

Bu evler gösteriş yeri değildir. Onun için sade olmalıdır.

İhlas, sadakat ve tesanüt eğitiminin alınacağı bu evlerin kible gibi, yani herkesin severek ve isteyerek yöneleceği bir matmah-ı nazar olmaları da gerekmektedir. Bunun için içindekilerin; muhlis, samimi, fedakâr, vefakâr ve cefakâr ruhlu, gani gönüllü cesur yürekli olmaları da gerekmektedir.

Allah râzı olsun, İbrahim Canan hocamız bütün tafsilâtıyla bunları anlatmış. Ben, sadece özetini aktarmaya çalıştım.

HER TÜRLÜ FÜTUHÂT İÇİN

Babama, kalplerin ve kapıların açılması ve kendi iç dünya-mızdaki ince duyguların da birer çiçek gibi açması için Cenab-ı Hakk'ın 'Fettâh' ismini 889 defa her gün çekmenin iyi olacağını söylediniz. Sonra, onu 'Bismillâhîl- Fettah' şeklinde çekmeye başladık. Onu da yine 889 defa tekrarlamamızı söylediniz. Hal-buki hepsi beraber olunca daha fazla tekrarlamak gerekmez mi?" diye biraz da bilgiçlik taslayarak sordum. Gözlüklerinin altından bana kızgınca bir bakış fırlattıktan sonra, "Bana akıl mı öğretiyorsun?" dedi. Bildiğimiz doğruları, gördüğümüz eksiklik-leri söylemeyelim mi? dedim ukalaca... "Şu bcre bak, hele de-yince, "Artık ne bcr. Boyum neredeyse boyunu geçmek ze-re. Ev danası bir türlü öküz olmuyor." dedim ve bir hışma uğra-mamak için de kaçtım. Tabii benimki biraz patavatsızca oluyor; ama çok iyi biliyorum ki, kızgınlığı geçince benim bu dedikleri-mi tekrar ele alacaktır...

Birkaç gün sonra, aynen düşündüğüm gibi beni karşısına alıp "Tamam, tamam şimdi hepsini hesapladım; 1090 ediyor. Madem hepsini beraber çekiyoruz, 'Bismillâhîl-Fettâh' okuyunca bundan böyle artık 889 defa değil, 1090 defa tekrarlayalım." dedi.

Cenab-ı Hak, "Fettah isminin tecellisiyle, basit bir maddeden ayrı ayrı, çeşit çeşit, hadsiz, muntazam suretleri beraber, her ta-rafa, bir anda bir fiil ile açmaktadır. Evet, nasıl ki, umum kâina-tın bağıştanında ayrı ayrı hadsiz mevcudâtı, çiçekler misilli, Fettâh ismiyle her birisine münasip bir tarz-ı muntazam ve

mümtaz bir şahsiyet vererek Yaratıcı Kudret açmış. Aynen öyle de, fakat daha mucizeli olarak, zemin bahçesinde dört yüz bin çeşit canlıya dahi, herbirisine, gayet sanatlı ve hikmetli, ölçülü, ziyetli ve seçkin birer suret vermiştir.”¹⁴

İşte, Fettâh isminin böyle tecellilerinden başka, Nasr Sure-sinde ifade edildiği gibi fetihlere ve fütuhata bakan yönleri de vardır. Evet, “Allahın yardım ve fethi (zaferi) geldiği zaman ve insanların kabile kabile Allah’ın dinine girdiklerini gördüğün zaman, Rabbine hamd ile tesbih et ve Ondan af dile. Çünkü O Tevâptır, tövbeleri çok kabul eder.”¹⁵ buyurulduğu gibi Pey-gamber Efendimiz de (Sallallahü aleyhi vesellem) başta İstanbul olarak, Kıbrıs, Kudüs v.s. yerlerin fetihlerini müjdelemiştir.

Biz de, önce iç dünyamızda lâtifeler denilen sır, hafı, ahfa gibi ince duygularımızın fethedilip gönül gözümüzün açılması için; sonra da bütün kalplerin İslâmî güzelliklere açılması ve biz de buna vesile olabilmesi için, “Bismillâhil-Fettâh” hergün 1090 defa oku.

---

14) Yedinci Şua, Âyet’ül- Kübra Risalesi

15) Nasr suresi, 110/1-3

KABUL OLMUŞ DUA

Dualar tohum gibidir. Vakti gelince fidan olur, ağaç olur, meyve verir. Mevsimini bekler. Yüz yılda bir, çiçek açıp meyve veren ağaçlar gibi olan dualar vardır. Bu duaların tahakkuk zamanını tesbit etmek bizim elimizde değildir. Sizlere bu husus ile ilgili Ramazan amcamın bir yazısını nakledeceğim.

“Orta Asya daki hizmet erlerinden Ergün Bey ve birkaç öğretmen arkadaşı, mutat aile ziyaretlerinden birindeydiler. Okullarındaki zeki ve çalışkan öğrencilerinden birisinin evindeydiler.

O eve vardıklarında, oldukça yaşlı bir nineyle karşılaştılar. Seksen, doksan yaşlarında bir nine... Uzaklardan, Sibiryaya tarafından gelmişti. Bu öğretmenleri sıcak bir gülümsemeyle karşılamıştı. Bu pırıl pırıl gençlerin bir de Türk olduklarını ve Türkiye’den geldiklerini öğrendiğinde, sevinci bir kat daha artmış; oldukça heyecanlanmıştı. Yüz hatlarından ızdırap dolu yıllar geçirdiği okunabilen bu ninenin konuşmalarından, dindar ve inancısı sağlam birisi olduğu anlaşıyordu.

O genç öğretmenlerle konuştuğunda açılıyor, bir yürek ürpertiyle anlatıyor, anlatıyordu...! Öğretmenler de ilgiyle dinliyorlardı; ondan, geçmişten bahsetmesini istediler... O da çocukluk yıllarından bahsetmeye başladı. Varlıklı bir ailenin altı çocuğundan birisiydi. Fakat kaderin cilvesi, çocukluk döneminde devrim olmuş ve Stalin başa geçmişti. Rusya çapında, özellikle Tatarlara karşı büyük bir soykırım başlamıştı. Onlar da bu acımasız

soykırımdan nasiplerini almışlardı. Devlet ellerindeki bütün mallarını almış, üstüne üslük babalarını da katletmişti. Yıllarca dostça, kardeşçe birlikte yaşadıkları komşuları ve diğer köylüler bir anda onlara düşman kesilmişlerdi. Anne ve altı çocuk, yapayalnız kalmışlardı. Çok çile çekmişler, çok gözyaşı dökmüşlerdi.

Yıllar geçmiş ve o eski yurtlarından, vatanlarından haber almışlardı. Hastalıktan ve kıtlıktan o köyde bulunan insanların hepsi ölmüştü. Yürekerinin bir köşesinde hep Anayurttaki soydaşları ve dindaşları vardı. Bir gün onların gelip imdatlarına yetişmeleri, hiç olmazsa onları teselli etmeleri ümidini taşıyorlardı. Bunun için çok dua etmişler, âdeta arşa kadar ulaşmak ve oradaki rahmet sağanaklarını çekip almak istercesine çok el kaldırmışlardı semaya..!

Sözün burasında, gözyaşlarını tülbindinin kenarıyla silen o yaşlı nine, o civanmert gençlerin gözbebeklerinin taa içine baskarken, sözlerini şöyle bitirmişti:

‘Allah, o döktüğümüz gözyaşlarını cevapsız bırakmadı, hamd olsun O’na!..’

Evet, hamdolsun, gözyaşlarıyla bu fideleri büyüten ve dua dua onların yollarını gözleyenlerin yanına/ yardımlarına yetiştiren, o gözyaşı sultanını millete bahşeden o Yüce Allah’a... Hamd olsun..!

Evet, sebepler de bir duadır. Yaşlı ninenin duasının gerçekleşmesi için oralara gitmek bir sebep ve aslında hâli bir duadır. Yani, “Yâ Rabbi, bu ninelerimizin duasını bizimle gerçekleştir.” demektir.

BİR HAYRA OMUZ VEREN...

Ramazan amcam yine bir mektup göndermiş. Onu da sizinle paylaşmak istiyorum:

İçinde dört güzel insanı taşıyan bir araba, bir ikinci vakti, bozuk köy yollarında yol almakta.

Şehre doğru giderlerken, bir köyü daha geçmekteler... Şehirde kendilerini bekleyenleri daha fazla meraklandırmamak için biraz aceleciler.

Geçip gitmekte oldukları köyün çıkışına geldiklerinde, bir adam dikkatlerini çeker; bir söğüt ağacının dibine çömelmiş ihtiyar bir adam.

Onu ilk fark eden, arabayı sürenin yanında oturan... Diğerlerinden yaşça daha büyük olduğundan, yol arkadaşlarının ona “abi” dedikleri zât.

Gözlerini kısarak daha bir dikkatle bakar o ihtiyara; ihtiyar yere çömelmiş, bir eline kasketini almış, diğer elini, bembeyaz kesilmiş sakallarla çevrili çenesine dayamış, sarsıla sarsıla ağlamakta!

Merakını celbeder bu manzara, rikkatine dokunur. Tam o ihtiyarı geçmişlerdir ki, sorar o:

“Arkadaşlar, az önce bir adamı geçtik... Dikkat ettiniz mi?”

“Evet, abi.” der, yanındaki şoför arkadaşı: “Acaba ne derdi var ki, bu kadar ağlıyor..?”

“Dursak da bir sorsak hele, neymiş bu kadar derdi.” der, merhametle kısılmış bir sesle ‘Abi’.

Arkada oturanlardan biri karışır söze:

“Ama abi, biliyorsunuz; bizi bekleyenler var yurttan..”

Abi kararlıdır:

“Durdur sen arabayı kardeşim, durdur! Bu gözü yaşlı zâtın derdini dinlemeden, bir hâl çaresine bakmadan... Gideceğimiz yoldan, yapacağımız işten bir hayır çıkmaz!”

Dediği gibi olur... Durur araba ve geri geri gelinir. Arabadan inilir ve varılır bu gözü yaşlının yanına.

“Selâmün aleyküm dedeciğim.” der o abi. İhtiyar, yaşa boğulmuş gözlerini kaldırır; bakar bu gelenlere. Hıçkırıklar boğazına düğümlendiğinden, sesi çıkmaz; ancak bir baş işaretiyle alır onların selâmını...

Bir şey demeden oturuverirler sessizce, öyle bir müddet. Nihayet kendisini toparlayıp sorar o ‘abi’:

“Hayırdır dedem, nedir seni bu kadar üzen mesele? Söyle hele, belki elimizden birşeyler gelir... Kim bilir?”

Onların dedesi yaşındaki o zat, elinin tersiyle gözyaşlarını siler... Yutkunur ve soluğunu toparlayıp:

“Sormayın be evladım.” der, “Oğlum olacak hayırsız, karısının fitlemesiyle, üstüne yaptırdı bütün mallarımı... Sonra da beni sokağa attı. Aç ilaçsız kaldım böyle ortada! Bu yaşlı başlı hâlimle ne yaparım, ne ederim, nerelere giderim şimdi..?”

Bu zavallı ihtiyarı kedere boğan mesele anlaşılmıştır...

Yolcular bakışlırlar... Sözsüz bir mutâbakata varılmıştır bu bakışlarda:

“Hadi kalk dede.” der o abi ve ekler: “Bizimle gel, sana elimizden geldiğince yardımcı olmaya çalışırız Allah’ın izniyle!”

Nihayet yurda gelinir, o dedeyle birlikte yemekler yenilir, çay-

lar içilir ve yurttaki o bekleyenlerle koyu bir sohbeta dalınır. Bu sohbet ki, diğerlerinden bir başka güzellikte ve samimiyettedir..!

Gece ilerler... Vakit geç olur. O “abi” yurt müdürüne der ki:

“Bak kardeşim, bu dedemiz size emanet. Bütün ihtiyaçları, her hâli bizden sorulur. Bir durum olduğunda da hemen bize haber verirsiniz.”

Bunun üzerine Müdür Bey de:

“Başımızın üstüne... Başımızın üstünde de yeri vardır dedemizin!” diye karşılık verir.

“Evlâdım” der, ihtiyar biraz da çekinerek: “Sizler Bediüzzaman Hazretlerini biliyorsunuz, değil mi?”

“Evet,” der ‘abi’ ve devam eder sözüne: “Biliriz o mübarek insanı.”

Bu sözleri yürekten dinlemektedir dede... Gözleri iyiden iyiye buğulanmış ve dudağını ısırp durmakta olan o dede, bir anda hüüngür hüüngür ağlamaya başlar. Afallayıp kalmışlardır yine yanındakiler. Bu anı ağlayış şaşırtmıştır onları. Sormak yine o ‘abi’ye düşer:

“Hayırdır dede, bu seferki ağlamanın hikmeti ne ki?”

“O ne mübarek bir zâtmış, duası da ne isabetliymiş evladım.” der dede ve sözünü devam ettirir:

“Ben o zamanlar askerdim, on sekiz yaşlarında bir delikanlı. Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri de Emirdağ’a sürgün getirilmişti. Bir emir neferi olarak da onu sevk etmemiz gerekiyordu... Duymuştuk onun büyük bir İslâm âlimi olduğunu. Ona karşı içten içe hürmet etsek de, ne edersin ki, emir kuluyduk ve eli kelepçeli olarak götürmeliydik.

Trene bindiriyorduk; merdivenlerin iki basamağını çıkmıştı ki, dengesini kaybeder gibi oldu, elleri kelepçeli olduğundan ve kenara tutunamadığından. O sendeleyince ben de düşmesin, ra-

hat binsin diye elimle sırtını tuttum ve ileriye doğru şöööyle hafifçe iteleyiverdim.

O zaman bana doğru döndü. Gözleri insanı ürkütecek kadar çakmak çakmak idi, çok heybetliydi... Ama sımsıcak bir tebesümle bakıyordu bana.

“Evladım, ismin ne senin?” dedi.

“Adım Hasan, efendim.” dedim.

“Hasan! Hasan, evladım; Allah da senin ömrünün âhirini güzel ve bahtiyar etsin inşallah.” diye dua etti.

Aradan yıllar geçti ve ben bu hâdiseyi unutmuştum... Ama sizler ömrümün bu son demlerinde bana sahip çıkınca, o duayı hatırladım. Sonra onun kitaplarını gördüm, onun adının geçtiği sohbet... O günlere gittim geldim! O zatın bahsettiği ömr-ü ahirindeki bahtiyarlık da bu olsa gerek..!”

YÜREKTE SAPLI KALAN ANA HASRETİ

Ramazan amcam, yine e-mail ile yurt dışında hizmet veren eğitim gönüllüsü bir adanmışın hikâyesini göndermiş. Ülkemizin yüz akı bu öğretmenlerin destanı ne kadar çok yazılırsa ve örnek hayatları bilinirse o kadar faydalı olur kanaatindeyim:

Bahtiyar; duvarları taşlarla örülü, üstü ağaçlarla kaplı ve ki-reçle boyalı bir evde dünyaya gelmişti. Kışın yağan yağmur ay-nen evin içine dolardı. Suların damladığı yerlere konan leğenler kaplamıştı evin içini... Bu tek odalı ev, hep tüterdi. Yarı tezek, yarı saman yakarak kahvaltı hazırlardı annesi. Okula yollarken, oğlunun arkasından:

“Bu zor şartları göğüslüyorum; ama bu çocuk bari okusa...” der dururdu. Büyük çocukları okumamıştı, bir ümidi küçük Bahtiyar’ı idi. Hastalıklarla geçen günlerinden dolayı kocasın-dan da bir gün yüzü görememişti...

Zaman su gibi akıp geçmişti. Bahtiyar, köy ilkokulunu bitir-miş; ortaokul için şehre gelmişti. Annesinin sözleri hep kulağına küpe olmuştu. Hele bir defasında annesi:

“Keşke okusan da adam olsan, bu emeklerim boşa gitmese!” demişti. Bu söz ona çok dokunmuş, onu sonradan hep okumaya kamçılarmıştı. Bu azimle kütüphanenin yolunu aşındırmıştı. Al-dığı her kitabı okuyor, ertesi gün bir başkasını alıyordu. Özelli-kle tarih romanları onun tarihe karşı ilgisini artırıyordu. Tarih öğretmenine durmadan sorular yağırdırıyordu. Tarih öğretmeni

Asım Bey bunca soruyla baş edememiş ve ona kucak dolusu kitaplar getirmiş, “Bunlardan okur, cevabını bulursun.” demişti.

Türklerin, özellikle Orta Asya Türklerinin tarihi, yaşadıkları yerler, konuştukları diller, lehçeler; örf- adetleri hep merak konusuydu onun için. Rüyalarına giriyordu artık. Keşke bir imkân olsa da oralara gidebilseydi. Bir kez olsun onlarla konuşup özlemini giderebilseydi! Ama bu imkansızdı. Çünkü onlar Sovyetler Birliği’nde esaret altındaydılar. Lise yılları, hep bu hayal ve düşüncelerle geçti Bahtiyar’ın.

Lise son sınıfta babasını kaybetmiş; onun ölümüyle gelen yıkım, kendisinin ve ailesinin zor dönemler geçirmesine yol açmıştı.

Haftalar ayları, aylar yılları kovalamıştı. Sovyetler Birliği dağılmış, soydaş milletler de bir bir bağımsızlıklarına kavuşmuşlardı. Bahtiyar da liseyi bitirmiş; üniversite için imtihanlara hazırlanıyordu.

Bir arkadaşının tavsiyesi üzerine üniversite okumak için Orta Asya’ya gitmeye karar verdi. Oradaki insanlarla tanışacak, dostluk kuracaktı... Yani eski hayalleri artık gerçek olacaktı. Gel gör ki, bütün bunları annesine nasıl anlatacak ve ondan nasıl izin koparacaktı!?

Ağustos ayı; Bahtiyar için çok hummalı geçmişti. Ekinler biçilmiş, mahsulün büyük bir kısmı satılmış, arta kalanları ambalara konmuştu. Bütün kış boyu hayvanlara yetecek kadar da yem depolamışlardı... Artık kendisini gitmeye hazır hissediyordu. Annesinden habersiz pasaport ve vize işlemlerini halletti. Geriye, annesine açıklamak ve bir izin yolu bulmak kalıyordu. Annesinin yanına usulca yaklaştı:

“Anne, sana söyleyeceklerim var; hem üniversite okuyacağım, hem de Türkçe dersleri okutacağım. Bunun için de yurt dışına gitmem gerekiyor.” dedi. Bu beklenmedik sözler karşısında annesi afallamış ve sonra:

“Yok, oğlum.” demişti; “Ben seni ne şartlarla büyüttüm. Derdi-me merhem olacağın bir zamanda gidiyorsun. Burada üniversite yok mu? İmtihana gir, burada kazanmanın bir yoluna bak..!”

Bahtiyar, gitmeye kendini o kadar hazırlamışken, annesinin bu itirazı onu sarsmıştı. Halbuki o sadece bir “tamam” sözünü bekliyordu. Oğlunun bu kadar istekli olduğunu gören annesi onu ikna etmek için önce uğraşmış; ama olmayacağını anlayınca, bir şartla isteğini kabul etmişti:

“Tamam git, ama okulunu bitirince mutlaka dön!”

“Tabii ki.” dedi Bahtiyar, sevinçten açılmış gözlerle... Hiç zaman kaybetmeden yollara düştü. Doğduğu yeri, çocukluğunu geçirdiği bu mekanları geride bırakıyordu işte...

Tez elden uçup gitmişti hayal ettiği yerlere. O uzak diyardaki soydaşlarıyla bir bir tanıyor, konuştukları şiveleri öğreniyordu. Kendi de onlara Türkiye Türkçesini öğretiyordu. Onlara misafiriğe gidiyor, onları kendi evine davet ediyordu. Bütün bunları büyük bir zevkle yapıyordu. Yıllar, böyle tatlı bir telaşla geçip gitmişti... Geleli üç yıla yaklaşmıştı; ama bu koşturmacadan bir fırsat bulup da Türkiye’ye bir gidememişti.

Annesi durmadan telefon açıyor, artık gelmesini söylüyordu. Birşeyler söylemek istiyordu. Nedense bir türlü içini dökemiyordu telefonda. Belli ki bir rahatsızlığı vardı. Bunu yavrusuna yüz yüze anlatmak istiyordu. Bahtiyar sorduğunda: “Yok oğlum önemli değil, gelince söylerim.” diyor, onun üzülmesini istemiyordu. Hâlbuki –kardeşinden öğrendiğine göre- rüyalarında hep onu sayıklıyor, uykularından “Bahtiyarım!” diye uyanıyordu.

Gel gör ki, Şubat ayına yeni girmişlerdi ve sıra-i rahime daha dört ayı vardı... O vakte kadar da o -mutat olduğu üzere- gündüzleri derslerine girecek, gece yarılarında kadar da misafirlerini uğırlayacak, onlarla ‘sohbet-i canan’dan dem tutacaktı....!

Okulda, bir anonsta adı geçiyordu:

“Bahtiyar Aslanı telefonunuz var.” Koşarak geldi telefonun başına, telefonun öbür ucunda kardeşi vardı. Kısa sorularla karşılıklı hâl- hatır sormuşlardı. Ama ister istemez içine kurt düşmüştü; uzun süredir hiç aramayan kardeşi neden aramıştı ki?

Bahtiyar, annesinin nasıl olduğunu sordu. Cevap, ömrünün en acı günlerinden birinin çağrısı olmuştu... Koşarak indiği o merdivenlerden bir uyur gezer gibi çıkıyordu şimdi. Yüreğinde bir ateş tutuşmuş; bütün vücudunu sarıyordu. Beşinci kattaki mütevazi odasına geldiğinde artık boğazına düğümlenen hıçkırıklarını tutamamış; hüngür hüngür ağlamaya başlamıştı.

Görüşmek mahşere kalmıştı...

Çok küçük yaşlarda evden ayrılıp bir daha annesini hiç görmeyen Bediüzzaman gibi kısa bir ayrılık, eğer ebedi bir saadete vesile ise elbette değerd...

DAVETLERİ SÜMBÜL VERENLER

Sağ olsun, Avukat Kerpeten amcam bizleri boş bırakmıyor. İşte, sizlere ondan taze bir yazı:

Yıllar önce gelmişti bu soğuk Kuzey Avrupa ülkesine Hayatî Bey. İş bulmuş, ailesinin geçimini sağlamaya başlamıştı...

Anadolu aşığı ve oralarının insanlığının, sıcaklığının hayranı olan Hayatî Bey; havasıyla, insanıyla soğuk olan bu diyarlarda, geçiminden öte bir aradığını bulamamıştı.

Sonra; hâllerleriyle, sözleriyle sınımsıcak, kendisi gibi samimi bazı gençlerle tanışmıştı. Eğitim gönüllüsü bu gençler, daha sonradan onu evlerine davet etmiş ve aradığı o sıcaklıkta eriyip gitmişti Hayatî Bey... Sonra bütün ailesi de dahil olmuştu bu kaynaşmaya.

Artık o, onların 'Hayatî abisi; eşi de onların 'Sultan ablası' olmuştu. Şirin ve içten İç Anadolu şivesiyle, bütün yüzüne yayılan gülümsemesiyle; o gençlerin mutluluk kaynağı olmuştu o. Hayatî ağabeyleri onlarla, onlar Hayatî ağabeyleriyle memleket hasretlerini gideriyor; birbirleriyle avunuyorlardı.

Gençler ne zaman sıkışsa Hayatî ağabeylerinin kapısını çalıyorlardı; o da hiç yüksünmeden ve zevkle koşturuyordu onların hizmetlerine.

Bir gün, on kişilik bir talebe grubu Türkiye'den gezmeye buralara çıkıp gelmişti. Anî olmuştu ve bu çocuklara hemen bir akşam yemeği vermek gerekiyordu. Bu anî durumda, oradaki eğitim gönüllülerin aklına; yine Hayatî ağabeyleri gelmişti:

“Hayatî Abi; Türkiye’den on kadar misafir var, gelelim mi abi?.. Olur o zaman abi, hemen geliyoruz.”

Misafirler eve gelmişti, içeride on kişiden fazla kimse vardı. Salonda o kadar kimse vardı ama, mutfakta yiyecek namına pek bir şey de yoktu. Bu sefer hazırlıksız yakalanmıştı Hayatî ağabeyleri ve Sultan ablaları...

“Hanım, evde un filan da mı yok; çörek gibi bir şeyler yapıver bari. Hem çocuklar için değişik bir tat olur.” dedi Hayatî Bey eşi-ne. Evet, evde biraz olsun un vardı... Ve hemen işe koyuldu Sultan ablaları.

Eldeki unla yapılan hamurdan en fazla yirmi top beze çıkmıştı. Bununla misafirlerin doyabileceğinden çok endişeleniyorlardı.

Çabucak ocağı yakmış ve çörekleri yapmaya başlamıştı Sultan Hanım. Bir bezin altına sıraladığı hamur bezelerini seri bir şekilde çıkarıyor, ocağa koyuyor, pişer pişmez de başında diki-len kocasına veriyordu. O da koşturarak içeriye yetiştiriyordu.

Sultan Hanım arada başını kaldırıp kocasına baktı ve gülmekten kendisini alamadı:

“Bir misafir olunca, işin içinde bir de koşturmaca olunca, ne de çocukça neşelenirsin öyle!” dedi içinden.

Akşam bir hayli geç olmuştu. Ocağın başındaki Sultan Hanım ve mutfak ile salon arasında koşturarak mekik dokuyan Hayatî Bey, ter içinde kalmışlardı. İçerde tatlı bir sohbet vardı ve gençler de doya doya çöreklerden yiyorlardı.

Gençler gidince eşinin yanına adeta yığılırcasına oturuverdi Hayatî Bey, “Hanım” dedi, “Allah razı olsun, bugünümüzü de ihya ettin.”

Sonra durdu:

“Sahi, biz daha yemek yememiştik değil mi?” dedi. Eşi Sultan Hanım üzgün bir şekilde:

“Evet yemedik; ama kusura bakma, hamurdan bizim payımıza ayırmamıştım. Kaldı ki, çocuklara bile yetmez diye düşünmüştüm.” dedi... Sonra, hamur bezelerinin üstündeki bezi kaldırıncı gözlerine inanamadı Sultan Hanım! Çünkü hazırladıkları hamurun tamamına yakını hâlâ duruyordu orada.

“Bu ne bitmez hazine ya Rabbi!.. Zaten belliydi; değil on küsür insan, yüzlerce gelse bitmeyecek gibiydi.” dedi Sultan Hanım.

Hâlâ tesirinde olduğu bu olayı bir tanıdığına anlattı Hayatî Bey. Onun şaşırmış hâlini gören tanıdığı şöyle dedi:

“Niye şaşıırıyorsun ki? Benim de başıma gelmişti böyle bir şey. Demek, niyeti samimi olunca, böyle şeyler geliyor, başa... Bir gün evime topluca arkadaşlar gelmişti. Annem de bizim evdeydi o gün. Rica ettim, onlara yetecek kadar yemek hazırladı. Tam yemek yiyecektik ki, baktık zil çaldı. Kapıyı açtık, Kon-ya’dan arkadaşlarımız misafirliğe gelmişler. Buralara gelmişken bana da uğramayı ihmal etmemişler, sağ olsunlar.

Sofra kurulmuştu; ama beni de bir endişe almıştı. Çünkü, ilk misafirlere yetecek kadar hazırlamıştık. Şimdi ise, herkese birer kaşık yiyecek kadar bir ziyafet olacaktı.

Ama elden bir şey gelmiyordu. Gerçi annemin elinden, dilinden birşeyler geliyordu; yemek tencerelerinin kapağını kaldırmış birşeyler okuyordu üzerine. Anlaşılan, şaşkına dönen oğlunun davet yemeğinin bereketlenmesi için dua ediyordu.

Yemekler yenildi; hem de herkes doyuncaya kadar... Hatta başta ben çekiniyordum, millete yetmez diye az az yiyordum ama içerden sürekli kap kap yemekler geldikçe ben de iştahımın; musluğunu açmıştım!

Sofrayı kaldırıp, mutfağa, annemin yanına gittim. Annemi ihmal etmiştim. ‘Kusura bakma anacığım, ben de içerde öyle hupur hupur yerken, seni unuttum... Bu telaş arasında sen yiyeme-

din değil mi?’ dedim. O da: ‘Ne demek oğlum, ben de yedim çok şükür!’ dedi ve sonra tencerelerin kapaklarını kaldırdı. Baktık, hâlâ yemek vardı..!”

Gönüllerini, evlerini bu eğitim gönüllülerine açanların ahiretleri olduğu kadar dünyaları da bereketleniyordu böyle...

SABIRLA KORUK, HELVA OLUR

Geçen gün Necati Muvaffak amcam babama dedi ki: “Hasan Harakânî Hazretleriyle ilgili yazdığın menkıbeyi okudum. Hanımının cevrine tahammül ettiği için Allah ona aslanları musahhar etmiş, onların sırtına odun sarıp evine taşımış. Bu güzel; ama benim anlattığım bir menkıbe daha var ve bana göre daha enteresan!” O da, “Peki, bir de senden onu dinleyelim.” dedi. Bunun üzerine o da anlatmaya başladı:

“Herkesin saygı duyduğu bir zat varmış. Bir gün onun hayranlarından duyduğu güzel şeyler münasebetiyle bir adam onu ziyaret etmek için evine gelmiş. Kapıyı çalınca, bir kadın kapıyı açıp ne istediğini sormuş. O da, “Efendi Hazretlerinin namını duydum; ondan feyiz almak, nasihatlarından istifade etmek için ziyaretine gelmiştim. Acaba neredeler?” diye sormuş. Kadın, gayet sert ve kötü bir şekilde, “Ne bileyim, ben her hâlde cehennem dibindedir. O sahtekârı, siz bir adam mı sayıyorsunuz... Böyle yanlış sözlere kanarak, sakın onu birşey sanmayın ve bırakın onu da, kendi işinize gidin!..” demiş.

Adam bu beklemediği cevap karşısında şaşırıp iki arada bir dereye kalmış. Sonra kapıdan dönüp kendi köyüne gitmek üzere hareket etmiş. Ama bir de bakmış o zat, orman tarafından gelmekte... Hem de odunları bir arslanın sırtına yükletip kendisi de arslanın üzerine binmiş vaziyette... Selâm kelâmdan sonra bu zât evine girerken bizimki de yoluna devam etmiş. Tâbii böyle

büyük ve keramet sahibi bir zatın böyle bir kadının gadir ve zulüm altında inlemesine canı sıkılmış. Sonra da, “Allah’ım bu mübarek zatı, hanımının zulmünden kurtar... Bir an önce selamete çıkar,” diye dua etmeye başlamış. Müminlerin bi zahrilgayb şeklinde (yani insanların haberi olmadan, arkasından) yapılan dualardı, makbul olduğundan, bu samimi ve ihlâşlı dua da kabule karîn olmuş ve o kötü kadın vefat etmiş.

Aradan epey bir müddet geçtikten sonra, bu adam tekrar köyünden çıkıp bu zatın ziyaretine gelmiş... Kapıyı çalınca, bir hanım çıkmış. Ona Efendi Hazretlerinin nerede olduğunu sormuş; o da, ‘Yoluna kurban olduğum, bastığı toprakları yüzüme, gözüme sürme diye sürdüğüm o mübarek efendim, şu anda evimizde odun kalmadığı için, odun toplamak üzere ormana gitmişti, neredeyse gelir.’ diye cevap vermiş. Adam kapıdan biraz ayrılınca, sırtına sardığı odunları zar zor taşıyarak gelmekte olan mübarek zatı görmüş. Selâm kelimadan sonra o zat der ki: ‘Ah evlâdım, niye beddua edip o birinci hanımından benim ayrılmama sebep oldun. Ben ona tahammül etmekle, maddî-manevî, dünyevî-uhravî imkânlar ve makamlar kazanıyordum. Şimdi ise hâlimi görüyorsun işte!’ demiş...”

Bu amcamı dinledikten sonra, çok yakın tanıdıklarımın niçin keramet sâhibi olamadıklarını bir de bu açıdan bakarak anlamaya çalıştım. Her neyse, kıssa hisse içinmiş. Bu menkıbeler niçin anlatılıyor? Şunun için, amcalarımız; insanlar ufak tefek hataları için evde hır gür çıkarmasınlar... Sabretsinler... Aile hayatını bozmasınlar... Hayatın bir imtihan olduğunu fark edip bazı sıkıntılara katlanarak dünya ve âhiretlerini mamur hale getirsinler.

Yoksa, olur olmaz şeylerden ayrılmak için mahkeme kapılarına koşmak, Müslüman ailelere yakışmaz. Biz insanlığa iyi örnek olmalıyız. Parçalanan aile çekirdeği insanlığı helâke götürüyor. Bu işe çareyi de biz bulmak zorundayız.

“GEL, SENİNLE DERTLEŞELİM”

İspanya’da lokantası bulunan bir amcama, geç vakitte bir İspanyol gelir ve içki ister. Bizimki ona, “ İçki yok ama, seninle istediğin kadar dertleşebiliriz.” diye bir yakınlık gösterir. O da bizimkinin bu samimi teklifini kabul eder ve sohbeta başlarlar. İspanyol, aile hayatından başlayıp hanımından ayrılışını, yaşadığı sıkıntı ve hayal kırıklıklarını anlatır. Bizimki de, derdine ortak olarak, hayatın gerçek mânâsını bildiği kadar anlatmaya çalışır. Bu görüşme dostluğa dönüşür. Daha sonra onu kendi arkadaşları olan Türklerle tanıştır. İspanyol, onları da çok sever; onlarla beraber namaz kılmaya çalışır.

Annesi de oğlundaki değişikliği fark eder. Sonra, “Sana neler oldu? Çok güzel bir gelişme görüyorum. Anlat bakalım.” der. O da annesine Türk arkadaşlarından, bahsederek onların sıkıntılarını gidermek, dertlerini unutmak için bile olsa içki içmediklerini, hatta sigara bile kullanmadıkların söyleyince annesi çok merak eder. “Bir gün evimize davet et de şu güzel insanları bir de ben göreyim!” der.

Evlerine giden, bizim pırıl pırıl, tertemiz insanlarımızı gören İspanyol anne, onların yaşayışlarını çok takdir etmiş ve “ Ben bir Hristiyan’ım ve inanç olarak size çok yakınlım. Hazreti İsa’yı (Aleyhisselâm) bir oğul ve bir tanrı olarak değil; bir insan ve bir peygamber olarak kabul ediyorum.” demiş . Oğlunun problem ve sıkıntılarından kurtulmasın yardımcı oldukları ve güzel alışkanlıklar kazanmasına vesile oldukları için de teşekkür etmiş ..

Bunları niye anlatıp aktarıyorum? Şunun için: İslâmiyet'in bir de insaniyet yönü vardır ki, biz ona insaniyet-i kübra; yani büyük ve gerçek insanlık diyoruz. İşte biz bu yönünü, imanlı, faziletli insanlar olarak bütün dünyaya göstermek mecburiyetindeyiz. Zaten biz, İslâmi ahlâk ve fazileti tam temsil ettiğimiz zaman, dini inançları ve güzellikleri ihtiyaç olarak hissetmeye başlayan tüm dünyadaki insanlar, ışığa koşan kelebekler gibi o cazibedâr hakikatlere doğru uçuşmaya başlayacaklardır. Mühim olan, o ışığın ortaya çıkmasıdır. Bunun için para pula ve büyük büyük propaganda vasıtaları ile misyonerlik yapmaya ihtiyaç yoktur.

BUNU, ANCAK GERÇEK DİNİN TEMSİLCİLERİ YAPABİLİR

Nuh amcam bana bir hatırasını anlattı. Ben de onu sizlere onun ağzından aktarmaya çalışacağım:

Yıl, 2002, Dört arkadaşla İstanbul Eminönü'ndeyiz. Bir Alman ailesinin şaşkın bakışlarla Eminönü Camiini süzdüğünü gördüm. Ben de Almanya'dan geldiğim için onlara bir yakınlık hissettim. "Size yardımcı olabilir miyim?" diye sordum. "Hayır" diye cevap verdiler. Biraz ürktüklerini fark ettim. Acaba muhatap olmasa mıydım diye düşünürken, "Belki yardım edebilirsiniz." dediler. "Şu camiye (Eminönü Camisi) girmemize müsaade ederler mi?" diye sordular. Ben de camiye gitmek istediğimi, beraber gidebileceğimizi söyledim. Memnun oldular ve beraberce camiye girdik. Camiye girdikten sonra, camiden hoşlandıkları yüz ifadelerinden okunabiliyordu. O kuşkulu bakışlar kaybolmuştu. Yerine tebessümlü bakışlar hâkimdi... Hoşuma gitti. "Almanya'da hiç camiye gitmiş miydiniz?" diye sordum. "Hayır" diye cevap verdiler. İstanbul'a ilk defa o gün geldiklerini, Akdeniz seyahati yaptıklarını ve ertesi gün seyahatlerine devam edeceklerini söylediler. Camiyi çok beğendiklerini ve camiye hayran kaldıklarını da gizlemediler. Fakat gerek camiye girmeden önce ve gerekse camiye girdikten sonra, "Biz çok dindar Hristiyan'ız." deme lüzumunu hissettiler. "Eğer arzu ediyorsanız bu camiden daha büyük ve daha güzel bir camiye götürebilirim." diye teklif

ettim. “Buradan daha güzel olabileceğine inanmak zor.” diye cevap verdiler.

“Müsadenizle sizi Sultanahmed’e götürmek istiyorum. Daha büyük ve daha güzel olup olmadığına siz karar verin” dedim. Biri erkek, biri kız olan çocukları da, “Bir görelim.” diye ısrar edince, “Olur” dediler. Beraberce taksiye binip Sultanahmet’e doğru yol aldık. Sultanahmet’te inip camiye doğru yürümeye başlayınca tekrar kendilerinin ne kadar dindar Hristiyan olduklarını dile getirdiler. Camiye girdik. Dikkatlerini dağıtmamak için sükût etmeye karar verdim. Hiç konuşmuyordum. Yatsı namazı yaklaşıyordu. Birkaç dakika, çocuklar da dahil, camiye seyretiler. Bir ara hanımefendi, sessizliği şu cümlelerle bozdu: “Ben bu camiye görünce İslam dininin diğer dinlerden niye daha üstün olduğunu anladım. Estetik ile ihtişamı bu şekilde bir araya getirenler, ancak hak dinin müntesipleri olabilir.” dedi.

Şaşırmıştım. Sultanahmet’e çok gelmiştim. Fakat duygu ve düşüncelerime bu Alman bayanın söylediği gibi tercüman olamazdım. Beyi hanımına baktı. Hanımı, “Doğru değil mi?” diye sorduğunda, beyi tebessüm ederek, “Katılıyorum.” diye cevap verdi. Yaklaşık iki saat beraber sohbet ettik. Sanki uzun senelerden beri tanışıyor muyuz gibi bir hava oluştu. Normal şartlarda böyle bir samimiyetin oluşması için seneler gerekirdi. Hayret ettim... Ayrılırken Almanya’da Heinsberg şehrinde kaldıklarını ve Almanya’da mutlaka kendilerini ziyaret etmemi beklediklerini birkaç defa ısrarla tekrarladılar. Maalesef ertesi gün gemilerinin Akdeniz turuna devam edeceğini bildirdiler. Yoksa, birkaç gün daha onlara gönüllü yol rehberi olmak isterdim...

Ah bir kendi hazinelerimizin farkına varabilsek!.

İSLÂM, YERYÜZÜNÜ BİR MESCİT YAPIYOR

Felsefe doktoru Timothy Gianotti, Pensilvanya Eyalet Üniversitesi, Liberal Sanatlar Fakültesi, Tarihî ve Dinî Araştırmalar Bölümünde hoca... Dindar bir ailenin çocuğu... Ciddî ve felsefî konulara ilgi duyuyordu. Klasik Yunanca, İbranîce ve Arapça dersleri aldı. 16 yaşındayken, dünya dinleri ile ilgili bir kurs aldı. Kurs tarafsızdı. Dersi veren hoca Hristiyan bir râhipti. Arapça hocası ise bir Yahudi idi.

Dr. Timothy diyor ki: “İslâm’ı kendime zıt bir inanış olarak görmemiştim. Kahire’ye gittiğimde namaz vakitlerinde insanlar câmilere sığmıyordu. Yol kenarlarına gazetelerini serip namazlarını kılıyorlardı. Bu görüntü bana, bu dinin Hak bir inanış olabileceği mesajını verdi.

Ben, İslâm’ı kendim seçtiğimi düşünmüyorum. Bu dini seçmiş olmam tamamen Allah’ın lütfu aslında. Çevremden gelen baskılara karşı, içimdeki ‘Müslüman olmalısın’ diyen sese karşı koya madım. Okuduğum herşey ilgimi çekiyordu. Bir süre Filistin’de bulundum. Orada bulunan yazılı kaynakları inceledim. Müslümanlığı kabul ettiğim, ancak gereklerini yeterince yerine getiremediğim dönemlerden biriydi. Batı Şeria’da küçük bir köy vardı. ‘Asila Şeria’ denen bir bölgede kalıyordum. Orada zaman zaman tanıdığım aileleri ziyaret ediyordum. Ramazan ayı idi. Onlardan bazıları benim Müslüman olduğumu; ama dinimi gerektiği gibi yaşayamadığımı biliyorlardı. Hepsî oruçluydular, yaşlılardan çocuklara kadar. Onlara, ‘Ben de oruç tutuyorum.’ dediğimde, on-

lar bana benim seferî konumunda olduğumu ve seyahatimi oruç tutmadan da devam ettirebileceğimi söylediler. Oruçlu oldukları zamanlarda bile bana bütün fakirliklerine rağmen yemek hazırlayıp, karnımı doyurdular. İşte, İslâm'ın insanları ne denli güzel leştirdiğinin etkileyici bir örneği...

Ben, dinimi, problemleri olarak gördüğüm noktalarına bir tepki olarak değiştirmedim. Birçok yönden eski dinim, beni İslâm'a hazırlayıcı bir rol oynadı. Hâlâ da eski dinimle ilgili düşüncelerim olumsuz değil. Çocukken hafta sonları manastırlara, din merkezli yerlere giderdim. İslâm'ı seçtiğimde ben şunun farkına vardım ki, bu din, yeryüzünün her bir yanını ibadet mekânı hâline getirmeyi hedefliyor. Yani günlük meşgaleleri bir kenara bırakarak, Allah'ı hatırlamak adına, manastıra kapanmak gerekmiyor. Namaz her zaman ve herkes için Allah'ı hatırlamanın en kolay, en gerçekleştirilebilir yolu.

İslâm, ayrıca sadece bir grubu değil, bütün toplumu Allah katında makbul insanlar hâline getirmeyi hedeflemekte. Sanki secdeye gittiğimde barışı yakalıyorum. Sanki daha bir güvende hissediyorum kendimi. Bir selâm ikliminde gibi. Secdeye gitiğimde sanki, uzaklardan evime dönmüş gibi oluyorum. Belki de Allah'a varmış gibi... Tarif edebileceğim ancak bu kadar... Bir rahatlık, bir barış ve sükunet hissi namaz. İhtiyacından fazlasına sahip olanların ihtiyaç sahiplerine yardım etmesi çok önemli bir şey. Zekât, bizim mala mülke bağlılığımızı sınırlandıracak bir uygulama. Ayrıca toplumdaki bazı problemlerin de çözümü. Zengin ve fakir kesimler arasındaki uçurumların giderilmesi için birebir. Bu arada çok önemli bir nokta daha var. Kur'an-ı Kerim fakirlerden, yetimlerden dullardan bahsederken, onların Müslüman olmaları şartını koşmuyor. Biz, böylelikle İslâm'ın öngörmüş olduğu bir

yardımlaşma mekanizmasıyla dünya genelinde bazı problemlerin çözümüne katkıda bulunabiliyoruz. Fakirlerin doyurulması veya elbisesi olmayanların giydirilmesi bizim vazifemiz. Gandhi Müslüman değildi, fakat İslâm'ın pek çok yönünü çok esaslî bir biçimde temsil eden bir kişiydi. O dedi ki: 'Dünyada en büyük işkencelerden biri fakirliktir. Bütün büyük (semavî) dinler aynı kökten geliyor. Dinler arasında yeni köprüler kurmakta büyük fayda var. Aralarında, İslâm'ın esas aldığı sosyal prensipleri benimseyen pek çok nokta var. Teolojik farklılıkları Allah'a ve âhîret gününe bırakmalı; kötülöklere karşı ortak hareket edebilmenin yollarını aramalıyız.'

Dr. Timothy amcama, ilmî çalışmalarında başarılar diliyorum.

KELEPÇELERİ ÇÖZEN DUA

Geçen gün Oğuz Beyaz amcam, “Abdurrahman, çok genç bir berbere gitmiştim. Traş ettiği insanlara çok güzel şeyler anlatıyordu. Sıra, bana gelince anlatmalarına devam etti. Yani dünyada yaratılmış herşeyin sanat inceliklerine işaret ederek Allah’ın büyüklüğüne, hârika sanatlarına deliller getiriyordu. Kendisine hayran oldum. “Sen, ilahîyat mezunu musun?” diye sordum. “Yok, ağabey. dedi. İmam-Hatip mezunu bile değilim.” Ben de, “Peki öyleyse, bu kadar güzel şeyleri, bu genç yaşında nereden öğrendin?” dedim. “Nereden olacak, Kırmızı Kitaplardan.” dedi. Artık iyice cahilliğim anlaşılmasın diye, “O dediğin Kırmızı Kitaplar’da nedir?” diye soramadım. Bunu, şunun için, anlatıyorum Abdurrahman, sen de bazen babanın Kırmızı Kitaplardan, onları okumanın öneminden bahsettiğini söylüyorsun, peki nedir bunlar? Bana anlatır mısın?”

Bu güzel eserleri, benim gibi babasının ikazı ile ara sıra okuyan birisi elbette anlatamaz. Ama şunu söyleyebilirim: Babam 68 neslinden... Yani hani şu dünyayı kavuran ateizm ve komünizmi savunan ve dünyaya başkaldıran âsî neslin isminin verildiği bu tarihlerde, babam da üniversitelerde onlarla fıkîrî mücadelesini veriyormuş. Bir gün, hemşehrilerinden Muzaffer Karaslan amcam babama, “Ağabey, gel seninle üniversite yurduna gidelim... Orada komünistler, bizim Şapaneli Tevfik’e bir de Kır-

mızı Kitapları okuyanlar varmış, bir de onların boylarının ölçüsünü alalım, demişler. Var mısın gidip, onlara bir boyumuzun ölçüsünü verelim.” Babam da bir torba Kırmızı Kitabı yanına almış; Muzaffer amcamla çıkmışlar yola. Varınca da, “İşte biz geldik. Arşınızı, metrenizi getirin; bir de bizim boyumuzun ölçüsünü alın bakalım.” demişler.

Ispartalı Ramazan Karakale, o zaman solcu liderlerdenmiş. Koltuğunun altına sıkıştırdığı koca bir dosya ile gelmiş. Gazetelerden kesip topladığı şeyleri okumaya başlamış. Babam, “Halep oradaysa arşın burada... İşte Kırmızı Kitaplar... İşte elime birisini alıyorum ve Hüve Nüktesini okuyorum... İstersen kendin bir kitap seç ve istediğin yeri oku. Sonra da aklına ve mantığına ters gelen yerleri bizlere anlat.” demiş. Ramazan, “Peki sen şu açtığın yeri oku bakalım bir...” diye cevap vermiş. Babam da başlamış okumaya ve “Evet, nasıl ki bir avuç toprak, yüzer çiçeklere nöbetle saksılık eden kabında; eğer tabiata, sebeplere havale edilse, lâzım gelir ki, ya o kapta küçük ölçüde yüzer, belki çiçekler adedince manevî makineler, fabrikalar bulunsun veyahut o parçacık topraktaki her bir zerre, bütün o ayrı ayrı çiçekleri, muhtelif özellikleriyle ve hayattar cihazlarıyla yapmalarını bilsin; âdetâ bir ilâh gibi hadsiz ilmi ve nihayetsiz iktidarı bulunsun. Aynen öyle de...”

Tam buraya gelince Ramazan Karakale gülerek, “Ne olacak yani, o tohumları, çekirdekleri ve çiçekleri, toprağa değil de suyun içine korsan yine aynı şeyler olur!...” demiş. Babam... “Dikkat edin... Biz bunu zaten toprak yapıyor, demiyoruz ki. Bilâkis bunu toprak yapamaz. Bunu yapan Allah’tır, diyoruz. Aynı şekilde su içinde de bir çimlenme olabilir. Bunu su mu yapıyor, hayır. Şimdi size bir misal vereyim. Ben Afrika’da yeni keşfedilmiş bir bitkinin tohumunu getirsem, sizin üniversitenizin; hatta bütün üniversitelerin hocaları toplansa bu tohumdan nasıl bir bit-

ki çıkacağını, yaprak şeklini, çiçek rengini ve meyvelerinin özelliklerini bilebilirler mi? Hayır. Ama bakın toprak veya suya atınca onlar sanki biliyor gibi hareket ediyorlar. Onlarda akıl ve bilgi mi var? Hayır. İşte bunları yaptıran Allah'tır..." demiş.

ÂLEMLERE RAHMET

Oğuz Beyaz amcam (Dünkü yazımızın konusuna dönerek); “Peki sonra ne olmuş?” diye merakla sordu. Ramazan Karakale, “Bu kitapları bana ver, okuyayım; sonra içlerinden sorular çıkarıp sorayım.” demiş. Babam da olur deyip onları kendisine vermiş...

Ramazan Karakale, “Bir sorum olacak: demiş. “Kendilerine hiç din- peygamber gelmeyenler ne olacak?” Babam, “Onların mesuliyeti olmaz; sadece akılları ile bu kâinatı bir yaratan vardır, demeleri yeterlidir bizce...” Bunun üzerine demiş ki: “Ben de o kadar söylesem, fakat İslâmiyet’i, Kur’ân’ı ve Hz. Muhammed’i kabul etmesem ne olur?” demiş. Babam “Sen onlar gibi, değilsin, mesul olursun.” diye cevap vermiş. O da bir açık yakalamış gibi “Peki öyleyse, şimdi şu sorumun cevabını ver bakalım... Siz, ‘Hazreti Muhammed (Sallallahu aleyhi vesellem) âlemlere rahmettir’, diyorsunuz. Ama, işte ben onun yüzünden, onu kabul etmiyorum diye cehenneme gideceğim. Eğer o gelmeseydi, ben o kadarlık birşeyle işin içinden sıyrılacaktım.” demiş. Babam, “Herşeyden önce İslâmiyet’in, Kur’ân’ın nesini beğenmedin de Hazreti Muhammed Aleyhisselâmu inkâr ediyorsun... Sen zaten bir ateist olarak, şu kâinatın bir yaratana vardır, inancını bile kabul etmiyorsun...” demiş.

“Ayrıca ben sana yine bu Kırmızı kitaplardan bir misal vereceğim: Elimizde yüz hurma çekirdeği bulursa, eğer toprağa eksek, 80 tanesi bozulsa; 20 tanesi meyve vermiş bir hurma ağacı olsa, zarar etmiş olmayız. Hatta sadece bir çekirdek ağaç olsa 99

tanesi bozulsa bile zarar etmemiş oluruz. Çünkü o ağaçtan binlerce meyve ve çekirdek çıkacaktır. İşte İslâmiyet ve Hazreti Muhammed aleyhisselâm vasıtasıyla insanlığın yıldızları hükmünde milyonlarca insan yetişmiştir. Onların herbiri, dünyanın bin sene lezzetli, zevkli ve keyifli hayatı bir saatına değmeyen cennet hayatını kazanacaklar. Hatta cennetin de bin sene zevkli ve muhteşem hayatı Allah'ın cemâlini bir saat seyretmek kadar bile değildir. İşte böyle yüksek bir saadeti İslâm ve Kur'an ile kazanacaklar. Bazı inkarcıların akla ve mantığa ters şekilde cehennem yolunu tutmaları bu gerçeği hiç değiştirmez.” demiş. Ramazan Karakale de bu cevaba birşey söylememiş...

İŞTE BİZLERE ÖRNEK BİR AİLE

İsveçli tek yürek ailenin hikâyesi, beni cidden bu aileyle ilgilenmeye sevketti. İrfan Baloğlu felç olunca, başta hanımı Nâfiye abla ve çocukları Rabia ile Şemsi büyük bir fedakârlıkla birbirleriyle kenetlenip mesut bir aile tablosu çizmişler. İrfan Bey, o halinde namazını bırakmamış ve sağlık nimetleri içinde yüzenlere örnek olmuş... Ben bunların da ötesinde birşeyler daha öğrendim, onları sizlere aktarmak istiyorum...

İrfan Beyin yakalandığı MS (Multipel Sicularas), aslında çok hızlı ilerleyen ve ölüme götüren bir hastalık olmasına rağmen doktorları hayrette bırakan bir durum meydana gelmiş. Çünkü, doktorlar onun hastalığını otuz basamaklı bir merdivene benzetmişler; kiminin koşarak çıkıp bitirdiği, kiminin de yavaş yavaş yürüdüğü bir merdiven... Hastalığın başlarında, rahatsızlık çok hızlı ilerliyormuş; ama ailenin sahip çıkması ve aralarında ciddi bir dayanışmanın olması birden hastalığın seyrini yavaşlatmış ve durdurmuş. Onu muayene eden doktor: “Huzurlu aile fertlerinin bir hayatın ve güzel bir ailen var. Bu çok mühim!.” demiş. Bu hal, yani hastalıkta da sevinçte de kıvançta da beraberlik hâlî, aileyi çok olgunlaştırmış. Onlar, hallerine şükredip Cenab-ı Hakkın rızasına ve ebedî hayata yönelmişler. Aile fertleri, eğitime adanmış gönüller arasında hizmetini sürdürmeye devam etmiş... Nâfiye hanımın hayatı ise, ismine uygun olarak “faydalı” insanlarla beraber “faydalı” işler içinde geçmekteymiş. Birisi hastalansa ve onu hastaneye götürecektir birisi aransa, akla hep artık Nâfiye abla

gelir olmuş. Evet o, tam bir eğitim ve hayır işleri tutkunu haline gelmiş.

Bu ablamız gerçekten, elinin yettiği kadar, Stockholm'deki öğrencilere daha fazla burs ayarlayabilmek için çırpınmakta... Hatta o kendince fedakârca; hatta şartlarının ağırlığına rağmen cefakârca bir yol bulmuş. O da nedir, diyecek olursanız. Anlatayım: Tanıdıklarının evlerine temizliğe gidiyor ve iş bittikten sonra da o aileye diyor ki: "Yaptığım bu işin parasını gidip şu eğitim kurumuna veriverin."

Evet, bu ihlâslı ve bereketli paralarla da gençlerimiz okuyup yetişmektedir, bu gurbet ellerde... Evet, bir hastalığın yoğurup pişirdiği, olgunlaşmış bir aile tablosu sunabilmişsek ne mutlu bizlere... Eskiden, Yunuslarımız Mevlânalarımız bir şekilde riyazat vs. ile hamlıklarını ermişliğe çevirirken, günümüzün adanmış ruhları da işte bu şekilde kemale eriyor. Yani, hayatın her durumunu lehlerine çevirmesini çok iyi bilerek...

KEŞKE, DAHA ÖNCE TANISAYDIM...

Küçük yaşta babasını; birkaç sene önce de annesini kaybeden ve onu hatırlayınca da gözleri yaşaran Jennifer Hanım, Oklahoma-Tulsa’da büyür. Hiç kardeşi yoktur. Kader karşısına Namık isimli bir Türk’ü çıkarır. Mesele evlenme noktasına gelince düşünmeye başlar. Doğacak çocukların iki din arasında sıkışıp kalma ihtimallerini göz önünde bulundurur. İslâmiyet’i, eğer kabul edecekse, sırf evlendiği kişi için değil; esasen kendisi için kabul etmek istemektedir. Onun için tereddütlerini gidermesi gerekmektedir.

Kendisi diyor ki: “Evlendik. Eşimin inancım konusunda en ufak bir baskısı olmadı. Genelde din bahisli konuşmaların başlatıcısı ben oluyordum. Zamanla anladım ki, eski dinim Yüce Yaratıcıyı kişileştiriyor, Peygamber İsa’yı da tanrılaştırıyor. Böylece önemli bir çelişkiyi fark etmiştim. İslâm daha netti. İslâm’ın çelişkisiz oluşunun temelinde yatan sebep, Kur’ân-ı Kerîm’in bu günlere kadar hiç bozulmayarak gelmesiydi. Tercihimi yapıp Müslüman oldum. Yakınlarım tepki gösterdi. Zaten Orta Doğu olaylarından dolayı İslâmiyet’e genelde olumsuz bakıyorlardı. Ayrıca kendi inanışlarından yola çıkarak İslâm dininde de Hazreti. Muhammed’e (Sallallahü aleyhi vesellem) ibadet edildiğini zannediyorlardı. Bir de Müslüman kadınların eşlerinin üç metre gerisinden yürümek zorunda olduklarını ve baskı altında tutulduklarını duymuşlardı.”

Bayan Jennifer, Müslüman olmadan önce de bazı güzel me-
ziyetlere sahiptir. Hep dikkatli yaşamıştır. Zaten her zaman Al-
lah'ı kendisiyle beraber hissederdi. Belki de, onu İslâm dini ile
müşerref eden, özünde sahip olduğu bu güzelliklerdir.

Jennifer diyor ki: “Annem ve babam harika insanlardı. Çok
güzel bir ailemiz vardı. Tıpkı şimdiki ailem gibi. Ben on yıldır
Namık Beyle evliyim. Üç tane de birbirinden güzel yavrularımız
var. Bir hastanede hemşirelik yapıyorum. Yani part-time hemşi-
re; fakat full-time anneyim.

Eşimle burada karşılaşmamız tamamen kaderin eseri idi. İn-
sana çok farklı duyguları tattıran bir ay, Ramazan. Kendinizi bir
şeylere bağlanmış, bir yere mensup hissediyorsunuz. Ruh ve be-
deni, oruç disipline ediyor. Erken saatlerde uyanmak, güne er-
ken başlamak, namazları cemaatle tek bir yürek halinde kılmak,
çok farklı lezzetler. Ben, ilk defa oruç tuttuğumda çok heyecan-
lanmıştım. İftara kadar dayanıp dayanamayacağım konusunda
şüpheliydim. Hiç zor olmadı. Aksine kolay oldu. Uyanıyorsunuz,
namaz kılıyorsunuz, Allah'a söz veriyorsunuz. Allah da orucu si-
ze kolaylaştırıyor. Kalbiniz de bu yaptığınız ibadetten tatmin
oluyor. En büyük üzüntüm, küçük yaşlardan itibaren İslâmî bir
anlayış içinde yetişmemiş olmamdır. Keşke bu birbirinden güzel
ibadetlerin eğitimini ilk yaşlarımda almış olsaydım. Keşke İslâ-
miyet'i çok ama çok daha önce tanısaydım.”

Şu güzel temennilere dikkat ettikten sonra bir de bizim gibi
mirasyedi Müslümanların haline bir bakalım. Acaba neden bu
manevî, kutsî değerlerin kıymetini bilmiyoruz. Her hâlde, Ha-
sanlar yerine Hanslar, Cemileler yerine Jenniferler kulakları-
mızdan tutup gerçekleri bizlere anlatacaklar. Uyumayalım...

AYA GİDİLECEK Mİ?

Oğuz Beyaz amcam, hâlâ babamla Ramazan Karakale'nin görüşmelerinin sonunun ne olduğunu merak ediyordu. Dedim ki: "Babama, bu solcu lider 'Peki insanlar Ay'a gidebilecek mi?' diye sormuş. Babam, 'Bazıları, Kur'an'da Ay için nur ifadesi olduğu için gidilemeyeceğini söylüyorlar. Ama Kur'an Güneş'e ziya, Ay'a nur, diyor. Çünkü ziya hem ışık hem ateşi ihtiva eder. Nur ise sadece aydınlıktır. Gerçekten güneş hem ateş gibi ışık verir hem de ışık saçar. Ay ise, güneşten akseden ışığı aydınlık olarak yansıtır. Ayrıca İsrâ Suresinde Allahü Teâlâ: 'Biz gece ve gündüzü kudretimizi gösteren iki delil kıldık. Gece delili (Ay'ı) sildik, gündüz delili (Güneş'i) aydınlatıcı kıldık.'¹⁶ buyuruyor. Demek ki, bir zamanlar Ay da ateş parçası imiş; ama kütlesi küçük olduğu için onun ateşi soğutulmuş. Yani ikisi de birer madde. Bu bakımdan biz, Ay'a çıkılacağını kabul ediyoruz.' demiş. Ramazan Karakale, 'Tabii artık Ay'a gidileceğine gözünüz kesmeye başladı.' diye alay edince babam. "Peki, Bediüzzaman ne zaman vefat etti? 1960'ta değil mi? Sözleri de 1926-1928 yıllarında yazdı; ama bakın 24. Söz'de ne diyor: 'Sen fikir dürbünü ile, felsefenin merdiveni ile Ay'a kadar yükseldin. Ay'a girdin. Bak, Ay, kendisi itibarıyla kesafetli ve karanlıktır. Ne ziyası var, ne hayatı. Senin çalışman beyhude, ilmin faydasız gitti,'¹⁷ Bunları dinleyince Ramazan Karakale sustu.

Babam, 'Kur'an-ı Kerim'de dünyanın hatta kainatın bile yu-

---

16) İsrâ Suresi, 17/ 12

17) Bediüzzaman Said Nursî, Sözler, 24. Söz, 5. Dal, s.436-443.

varlak olduğuna işaret eden ayet var. Bakınız Rahman Suresinde, ‘Göklerin ve yerin aktarı’ deniliyor. Aktar, kuturlar demektir. Kutur ise çap mânasındadır. Göklerin ve yerin çapları olduğuna göre bunlar yuvarlak demektir.’ dedi. O da, ‘Belki silindir demektir.’ deyince babam, ‘Hayır, çaplar ifadesi, buna engeldir. Çünkü silindir için her tarafı çaplardan meydana gelmiştir diye bir ifade kullanılmaz.’ dedi.

Babam ve Muzaffer Karaaslan amcam, ellerindeki bütün Kırmızı Kitapları Ramazan Karakale’ye verip dönmüşler. 15 gün sonra babam gitmiş, onu bulamamış. Bir ay sonra gitmiş, bulmuş. O, okuyamadığını, hatta kitapları memleketi Isparta’ya götürdüğünü söylemiş. Sonra da, “Eğer isterseniz ücretlerini ödeyeyim.” demiş. Babam, gerek görmemiş. Sonra üniversitelerde fikir münakaşaları kavgalara dönüşünce, irtibat kesilmiş. Ne zaman ki, gazetecilerden, üniversiteden ve askerin içinden küçük bir grup bir hareket yapmaya kalkışmış, 1971 yılında 12 Mart Muhtırası verilmiş. Tabii, bunu Bediüzzaman dedem 1950 senesinin başında Şualar isimli eserinde haber vermiş: ‘Gâsıkın izâ ve kab, 1971 tarihinde dehşetli bir şerden haber verir. Yirmi sene sonra şimdiki tohumların mahsulü ıslah olmazsa, elbette tohumları dehşetli olacaktır.’ demiş.

İşte, onun haber verdiği gibi 12 Mart 1971’de ordu yıkıcı faaliyetlere karşı harekete geçti. Hatta Ramazan Karakale’yi de hapse attı. Gerçi denge olsun diye sağ gruplardan da bir kısım insanları evlerinden götürüp biraz hapse attılar.

ACELE GEL, TIP..!

Oğuz Beyaz amcamın merakı bir türlü bitmiyordu. “Peki Abdurrahman, bu Ramazan Karakale sonra ne olmuş?” diye sordu. Tabii, bu soruya dinlediğim hatıralarla cevap verdim.

Babama, bir Ramazan günü Gürbüz Paşa dayım İzmir Karabağlar’dan telefon etmiş: “Acele bize gel iftar edeceğiz. Tıp...” Babam, hemen anlamış ve kimseye söylemeden yola çıkmış. Ama Konaktaki minibüs durağında tıp öğrencisi Kenan amcamı görmüş. “Paşa tıp, dedi ama sen gelebilirsin.” deyip onu da yanına alarak Karabağlar’a gitmiş. Bakmış, Paşa dayımın ağır misafirleri var. Öğretmen baba, matematik doktoru, eczacı ve uzman hekim ve üç oğlu... Dört kişiler. Lâf lâfı açmış. Kur’an’da ilim konusuna gelmişler. Kenan amcamla babam başlamışlar âyetler okuyup izah etmeye... Tam ezan okunmuş, yemekler konmuş... Bizimkiler konuşuyor, üç kardeş de gülüşüyorlarmış. Babaları çok otoritermiş, birden kızmış ve ‘Ne gülüyorsunuz? Ayıp değil mi?’ diye bağırılmış. Onlar da, “Baba çok komik... Bu tıpcı doktor namzedi bir âyet okuyor, bu din dersi öğretmeni de tıbbî ve biyolojik açıdan izah ediyor! Bize çok enteresan geldi. Sanki rol değiştirmişler gibi... Ama Kur’an’da böyle ancak günümüzde fark edilen ilmi gerçeklerin olması da çok güzel!” demişler.

Bizimkiler daldırmış, birbirlerinin sahalarına girmişler. Kur’an-ı Kerim’deki parmak izi gerçeğini, ceninin erkeklik ve dişilik için cinsiyet tayinindeki esas belirleyicinin kadına değil,

erkeğe ait olduğunu, ancak günümüzde teknolojinin imkânları ile tesbit edilen çocuğun ana karnında geçirdiği safhaları, üç karanlığı heyecanla anlatıp bitirmişlerdi; ama gerçek rollerini unutmuşlar...

Sonra iftarlarını edip geçmiş günlere gitmişler. Onlara babam Ramazan Karakale ile ilgili hatırasını anlatmış. Onlar demişler ki: “Biz de o dönem aynı yerde öğrenciydik. Biz de solcuyduk. O hepimizin önündeydi. Çok okurdu. Ama bir gün bu işten çekilmek istedi; fakat buna imkan vermediler. Belki de silah zoruyla devam ettirdiler. Hapisten sonra kendine göre bir yol izlemeye başladı.” demişler.

Sonradan babamdan öğrendiğime göre, Ramazan Karakale bir üniversite hazırlık dersanesi açıp ders vermeye başlamış...

Zannediyorum, Oğuz Beyaz amcamın merakını gidermişimdir.

SAMANYOLU’NDA RAMAZAN VE DİYALOG ADIMLARI

Bu Ramazan, Samanyolu Televizyonu yine dolu dolu... İftar öncesi değişik ülkelere bağlandığında birbirinden enteresan ve güzel insanlarla ve beyanlarıyla karşılaştık. İsveç’ten de dikkat çekici röportajlar vardı; Ömer Şâmil amcam bunların tam dökümünü yollamış bizlere. Değişik kültürler, diller ve dinlerden insanlarla kurulan diyalog ve münasebetlerden hâsıl olan ibretli ve fikir verici sözlerden bazılarını sizlerle paylaşmak istiyoruz:

Türklerin açmış olduğu bir kreşte çalışmaya başlamış olan Sara isimli hanım: “Daha önceden yabancı kültürlere ve İslâm’a karşı bir ilgim vardı. Bu Dialog isimli Türk kreşinde çalışmaya başlayınca bu kültürleri daha yakından tanıma fırsatım oldu. Çok şeyler öğrendim, istifade ettim burada..” diyordu.

Yurt dışında Türklerin açacağı müesseselerin önemi bir defa daha anlaşılmakta. Kültürümüzü tanımak isteyen kimseler için güzel bir kapı olacaktır buralar.

Daha önceleri bu köşemizde yer vermiş olduğumuz Nafiye Hanım’ın Maria isimli İsveçli bir komşusu konuşmakta... O da, Nafiye Hanım’ın eşi gibi tekerlekli sandalyeye mahkum birisi. Eşi ve çocukları, o rahatsızlanınca kendisini terk etmişler, engeliyle onu başbaşa bırakmışlar. Nafiye Hanımların aile içi dayanışmasını ve birbirine sahiplenmesini takdirle izlemekteymiş.

Şöyle diyordu: “Nafiye, bana hep yemekler getiriyor, gelip halimi hatırımlı soruyor. Komşu olarak çok iyi birisi. Onunla gördüm ki, insanın kimliği önemli değil, yeter ki güzel insan olsun.”

Evine misafir gidilen, sonradan İslâm’ı seçmiş olan Abdussemam (Max) Dahlstrand’ın birbirinden güzel ifadeleri var. Bunlardan kısa kısa aktarmak istiyoruz:

“Avrupa’da İslâm’a uygun yaşamak, güven ve huzur bulmak zor. Hayatta bir anlam bulmak çok zor çünkü. Bu toplumda, insanları farklı yerlere çekmeye çalışan unsurlar var. İnsanları parçalıyor; kendini şaşkın ve değersiz hissediyorsun. Oysa Müslüman olduğum ilk günden itibaren değerli olduğumu hissettim. Hayatta yaptığım her şeyin bir anlamı var; zor anlarda güçlü bir dayanağım var artık!.. İslâm’ı anlatmada, kelimelerin önemi yok aslında; nasıl söylediğin önemli. Meselâ, karşınızdakinin inançlarının yanlış olduğunu söylemek çok yanlış bir usûldür, bence. Veya başkalarına tebliğ sunmaktan ziyade, İslâm’ın doğal bir din olduğunu, güzelliklerini göstermek daha iyi olur. Zannetmiyorum ki, sahabiler insanları, “Böyle inanacaksın” diye ikna etmeye çalışmış olsunlar. Meselâ Şehabe; güzel yaşantılarıyla İslâm’ı anlattı ve insanlar İslâm’ı onlarla tanıdı. İnsanlar, onların tuhaf olmadıklarını, hatta onların İslâm’la daha da güzelleşmiş olduklarını gördüler. İslâm’ın İsveç’te, Türkiye’de... Güneş’te, Ay’da.. önemi aynıdır. İslâm’ın içindeki her unsuru göstermek; İslâm’ın yaşayan bir kültür olduğunu göstermek. Ve İsveçliler bunu bilmiyorlar! Diğer insanlara karşı daha açık olmalıyız; Hristiyan olsun, Yahudi olsun, daha farklı dinlerde olsun.. İnsanlara gülümseyin, iyi olun. Bunun çok önemli olduğunu düşünüyorum. Belki böylelikle, Allah’ın bizlere dağıttığı ışıktan onlar da istifade edebilir. İyi bir örnek olmaya çalışmalı. Sözle davranış birbirini desteklemeli. Sana sevgi gösteren bir Müslüman gördüğünde çok farklı oluyor. Zira bütün insanları Allah yaratmıştır, hem de Müslüman fıtratı üzerine yaratmıştır. Önemli olan, doğru

şeyleri söylemek değil; doğru şeyleri yapmaktır, göstermektir. Saygılı, hoşgörölü ve herkese açık olmak; bunlar insanları etki-leyecektir...”

Yine İslâm'ı seçmiş olanlardan İbrahim (Göran) Netterblod da şöyle diyordu:

“Çevremdeki Müslümanların oruç tuttuğunu gördüm. Onların ne hissettiğini anlamak için ben de oruç tutmaya başladım; 18 yaşındaydım, Müslüman değildim; ama oruç tutuyordum. Oruç ile Kur’ân sayesinde kalbimde Müslüman olacağımı hissettim; Kur’ân okudukça, aslında dünyanın daha anlaşılır ve kolay olduğunu anladım. Beni en çok etkileyen ayet şu oldu: ‘Çünkü biz ona şah damarından daha yakınız!’¹⁸ bunu okuyunca Müslüman oldum.”

İslâm'ın Avrupadaki imajı hakkında şunları anlatıyordu: “Müslümanlar şunu bilsin ki, buralardakiler İslâm'a düşman değil, ama Londra'daki terör olayları gibi hadiseler insanları tabii ki etkiliyor. Bu olaylar düşmanlığa yol açıyor. Bu bizim elimizde; Avrupa'da İslâm nasıl tanınacak ve yaşanacak... İsveç'te çok yakın Türk dostlarım var ve onlar İslâm için güzel örnek teşkil ediyorlar. Güzel temsilciler.”

İsveç'te yaşayan Erol Bey'in evine ailece iftara konuk olan komşusu Janne Ursin şöyle diyordu:

“Erol Beyler ailece çok iyiler; komşuluk adına güzel bir irtibatımız var... İnsanların İslâm'ı, Müslümanları yanlış anlamasında problem şu aslında: İslâm'ın ne olduğunu bilmemek. Hâlbuki şimdi, tanıdıkça hiçbir problem görmüyorum aslında. O yüzden öğrenmeli, bilgi edinmeli. Çoğunlukla diğer kültür tanınmadığından dolayı problem oluyor. Ama tanımaya başladıkça daha doğal oluyor. Çok büyük farklarımız yokmuş aslında.”

Erol Bey'in sonradan Müslüman olan eşi Ayşe (Christina) Hanım'ın annesi Gurdrun Lundin Hanım da o iftarda. O da şun-

18) Kaf Suresi, 50/16.[19] İbrahim Canan, Hadis Ansiklopedisi, c.1, s.260

ları söylüyor: “Kızımın evlendiği ilk yıllar, çok yorucuydu bizler için. Çünkü bizim alışkın olduğumuz kültürden, çok farklı bir kültürle karşılaşmıştık. Ama tanıdıkça Erol ile aramız çok iyi oldu. Şimdi Christina, Erol ve onun ailesi; birlikte yaşıyoruz. Onların dostlarını gördüm; kültür farkı var arada; ama zannettiğimiz kadar çok da değilmiş. Zannediyorum ki, İsveç’liler daha fazla yabancıyı –yakından- tanısa güvensizlik kalkar. Tanımadığı, bilmediği için herkesi aynı kefeye koyuyor insan: İslâm, terör, yabancıların tamamı... Ve herkesi terörist zannediyor o zaman insan! Tanımadıkça, sadece görüyor ve uzaktan tahmin ediyor-sun. İlişkiler bundan dolayı yürümüyor. Bilmediğin şeyden de korkuyorsun. Bunu nasıl yapmalı bilmiyorum, ama belki dinler ve insanlar arasında farklılıkların olabileceği okullarda anlatılabilir. Erol’dan aldığım bir kitabı okudum. Allah ve İsa hakkında, gördüm ki, inançlarımız aynıymış aslında! İslâm’ın çok farklı olduğunu düşünüyorduk. Bilgisizlik işte.”

Bizlere bu güzel programları sunan ve bu verimli diyalogların, sözlerin ulaşmasına vesile olan STV’ye çok teşekkürler.

YEDİLER VE KADİR GECEŚİ

Prof. Dr. İbrahim Canan amcam diyor ki: “Resûlullah Aley-hisselâmın sağlığında Kadir Gecesinde, hangi gece olduğu merak ve araştırma mevzuu olduğu gibi, vefatından sonra başta Hazreti Ömer (Radıyallahu anh) olmak üzere Ashâb tarafından da araştırma konusu yapılmıştır. İbnu Hacer, Kadir Gece’sinin hangi gün olduğuna dair şer’î delillere dayanarak ileri sürülen görüşleri sayarken tam 46 görüş kaydeder. Bunlardan birine göre, Kadir gecesi Ramazan ayı içerisinde değil, senenin herhangi bir gecesindeir. Binaenaleyh mümin her gecede uyanık ve tevhbe hâlinde olmalıdır. Müminler tarafından umumiyetle, benim-senen, Kadir gecesi olarak kutlanan gece Ramazan’ın 27. gecesi-dir. Müslim’de Ubey İbnu Ka’b’dan gelen bir rivayette, Resulullah (Sallallahü aleyhi vesellem) bu geceyi irşad buyurmuşlardır. Hazreti Ömer, (Radıyallahu anh) bu hususta kuvvetli bir kanaate varmak arzusuyla Ashab’ı toplayıp fikirlerini alır. Hepsi de Ramazan’ın son onunda olduğunda icma ederler. Heyette bulunan İbnu Abbas (Radıyallahu anh) söz alarak: ‘Ben Kadir gecesinde, hangi gece olduğunu biliyorum.’ der. Hazreti Ömer ‘Hangisi?’ diye sorunca: ‘Son ondaki geçen veya kalan yedinci gece.’ der. Hazreti Ömer (Radıyallahu anh): ‘Bunu nereden bildin, delilin ne?’ diye sorunca İbnu Abbas şu açıklamayı yapar: ‘Allah yedi sema, yedi arz, yedi gün yarattı. Ay da yedi üzerine (yedışer günlük haftalar hâlinde) devam ediyor. İnsan da yediden yara-

tlmıştır, yediden yer, yedi üzerine secde eder. Kâbe'yi tavaf yedidir. Şeytana atılan taş da yedidir.' Hazreti Ömer (Radiyallahu anh) bu açıklama karşısında tatmin olur ve takdirlerini ifade eder.”¹⁹

Aslında Cenâb-ı Hak, herhangi bir nevin bütün fertlerini kıymetli göstermek için, içlerinden bir tanesine en büyük değeri verip gizler. Böylece diğer fertler de değerlenmiş olur. Meselâ, cuma günü gizli bir saat vardır ki, o saatte yapılan dualar makbuldur. Onun için Cuma gününün her saati, o gizli saat olma ihtimaline binaen mühimdir. O gizli saat yakalanamasa bile, Cuma günü yapılan herhangi dua, hangi saatte olursa olsun mutlaka diğer vakitlerden kat kat üstündür ve çok sevap kazanmaya vesiledir. Ama, bir de tam o kabul saatine denk gelmişse “nurun alâ nûr”dur. Allahu Teâlâ, insanlar içinde veli kulunu gizlemiştir. Onun için her geceyi Kadir, her gelen kişiyi Hızır bilmemiz lazımdır. İnsanın eceli gizli olduğu gibi, dünyanın eceli olan kıyamet vakti de gizlenmiştir. Böylece insanlar, hem her an ölebileceklerini hem de hayatlarının devam edeceğini düşünerek hem dünya hem de âhiret için çalışabilsinler.

İşte Kadir gecesinin gizlenmesinin sebebi de, senenin bütün gecelerini gaflet içinde geçirip de sadece Kadir gecesini ihya etmekle işi geçiştirmeyelim diyedir. Böylece her gece de teheccüd, evrad ve ezkâr ile değerlendirilmiş olacaktır. Bu durumda zaten Cenab-ı Hak, Kadir Gecesini de buldurtur.

---

19) İbrahim Canan, Hadis Ansiklopedisi, c.1, s.260

BLAST İNFANTE

Seyahat ve Kùltür Dergisi “Emanname” de Yalçın Çetinkaya amcamın “İspanya’nın Altı Endùlùs” yazısının son kısmı çok dikkatimi çekti: “20. yüzyılda Endùlùsler, İspanya’ya karşı ciddi bağımsızlık mücadelesi vermişler. Bu mücadeleler, Endùlùslü şair Blas İnfante’nin öncülüğünde gerçekleşmiş. Blast İnfante, Endùlùs Milli Marşı’nın sözlerini yazmış. Marş’ın bestelenmesini sağlamış, yeşil- beyaz renkli bir Endùlùs bayrağı tasarlamış. Fakat kısa bir süre sonra yakalanarak idam edilmiş. İnfante’nin başlattığı mücadele, bugün de sürüyor. Bu uğurda birçok Endùlùslü, İnfante’nin âkabetine uğramış; ama hiçbirisi de yolundan dönmemiş.”

Bu hususta babam şunları söyledi: “Ben, ilk defa Blast İnfante ismini 1989 yılında gazetemiz yazarlarından Neyzen Nezîh Uzel’den duydum. O, İspanya’ya semâ topluluklarıyla gider; ney çalardı. Bir seferinde sohbet sırasında Blast İnfante’den bahsetti. Ve 1930’lu yıllarda faşist diktatör Franko tarafından idam ettirildiğini ve bir şiirinde, “Bir gün Endùlùs topraklarında Kur’an güneşi doğacak.” dediğini söyledi.

5 Haziran 1885’de Malaga ilinin Casares ilçesinde doğan Blast İnfante, 1906 yılında Granada Üniversitesinin Hukuk Bölümünden mezun oldu. 1909 yılında Sevilla’nın Cantillana ilçesinde noterlik vazifesine başladı. Bu yıllarda milliyetçi Mario M. Bejarono ile tanıştı. Daha sonra o da aynı fikirlerle, dertlerle dertlenmeye başladı. 1914’de ilk konferansını verdi ve 1915 senesinde “İdeal Endùlùs” isimli kitabını yayınladı. Kitapta Endùlùs

halkının bilhassa, çiftçilerin içinde bulundukları zorlukları ve çarelerini anlattı. 1916 yılında “Endülüs Merkezi” isimli Endülüs davasını güden organizasyonlar kurulmaya başladı.

1918 senesinde yapılan kongrede, Endülüs’ün bayrağı, İstiklâl Marşı ve Endülüs’e has semboller tesbit edildi.

1919’da ise Kurtuba asemblesinde Endülüs’e hürriyet istenildi.

1920,’de “Avante” basımevi kuruldu ve bir çok eser yayınlanmaya başladı. Bu yıllarda Blast İnfante uzun zamandır hayalini kurduğu Fas’ı ziyaret etti. Sevilla şehrinin son kralının türbesinin bulunduğu Agmat çölüne gitti. Kralın şeceresini araştırdı.

1933 yılında Sevilla’da, II. Republika’nın kurulması için yapılacak seçimlerde ‘Hür Endülüslüler’ olarak seçilme katılma hakkı istediler. İllerde “Birlik” kuruldu. Birlik’in kurduğu komisyon “Endülüs Kanunu” çalışmalarına başladı. Aynı yıl Kurtuba’da “Endülüs Anayasa Taslağı” üzerinde çalışıldı.

1936 yılında seçimlerin ardından Endülüs hürriyet faaliyetleri daha da arttı. Artık, Endülüs bölgesindeki belediyelerde Endülüs bayrakları dalgalanmaya başladı. Arkasından bayraklar çekilip İstiklâl Marşı söylenmeye başladı.

İspanya’da 18 Temmuz 1936’da ihtilal olunca, 4 Ağustos 1936’da Blast İnfante askerî birlikler tarafından idam edildi. Ölmeden önce bağırarak iki defa, “Yaşasın hür Endülüs!” sözünü tekrarladı.

HİMMET VE HİCRET

Harun amcam, çok büyük bir iş yerinin altına yapılan bir mescitte Cuma vaazı ediyormuş. Vaazının bir yerinde, sözü iş yeri sahibine getirmiş: “Allah sana bu kadar imkân vermiş. Sen de kalkıp Allah’ın evini ta bodrum kısmında yapmışsın. Eğer bu böyle devam edecekse ben de senin için şöyle dua ediyorum: ‘Ya Rabbi, sen de buna cennetinin bodrumunu nasip et!.’ Tâbii bu vaaz iş yeri sahibine çok tesir etmiş ve bütün iş yerini Allah rızası için eğitim hizmetlerine bağışlamış...

Bahâ amcam Almanya’ya gelmişti. Kendisine sorulan bir soru üzerine dedi ki, “Okul yeri için bir Asya ülkesine gitmiştik. Baktığımız yer okul için çok uygundu. Satın almaya karar verdik. Sahibi ile görüşmek istedik. Dediler ki: ‘O bir tanrı, sizinle asla muhatap olmaz. Siz, ancak onun temsilcileriyle görüşebilirsiniz.’” Adamın her hâlde cinlerle ilgisi olduğu için bir- iki enteresan şey söylemiş; hemen onu ilah edip tapmaya başlamışlar. Adam, daha sonra da kafayı sıyırması olmalı ki, anadan doğma, üryan hâlde yaşamaya başlamış. Ama insanlar, onu işte böyle tanrı kabul edecek kadar bir yanlışlığa kapılmışlar. Oralarda, fareye tapan, maymuna tapan insanlarla karşılaşıyorsunuz. Hatta câhiliye dönemlerindeki gibi, kız çocuklarını öldürenler bile var... Onun için eğitime çok önem vermek, onları bu cehalet girdabından kurtarmak gerekiyor. Bir an önce dünyanın her tarafına koşalım ve insanlığın bu yaralarını sarmaya çalışalım.”

Baha amcam çok doğru söylüyor. Nasıl bir zamanlar onun Ehl-i Beyt, yani Peygamberimizin (Sallallahü aleyhi vesellem) torunları olan ataları, sırf iman ve Kur'ân hizmeti için Mekke ve Medîne'yi bırakıp Anadolu'ya gelmişler ve asırlarca hizmet etmişlerse, mübarek Anadolu insanımızın da bütün dünyanın her bir tarafına gitmeleri gerekiyor. Evet, Efendimiz Muhammed Mustafa'nın (Sallallahü aleyhi vesellem) müjde verip hedef gösterdiği gibi, güneşin doğup battığı hiçbir beldeye hiçbir ev ve kıldan yapılmış hiçbir çadır kalmamalı ki, Muhammed Aleyhis-selâmın ism-i şerifleri ve Kur'an-ı Kerimin mübarek mesajları ulaşmış olmasın. Bunun için de bizden istenen iki şey var: Himmetsiz ev Hicret... Bu işler himmetsiz ve hicretsiz olmaz. Birileri harıl harıl çalışırken bizim horul horul uyumamızı akıl ve mantık asla kabul etmez. Benden söylemesi.

LÂFİ BIRAKIP İŞE BAKALIM

Avukat Ramazan amcam, bu Ramazan ayında İsveç'te kurulan iftar çadırları ile ilgili olarak güzel şeyler anlattı. Göteburg şehrinin en merkezi yerindeki parkta kurulan iftar çadırı, Göteburg taki Eğitim Merkezinin kurucusu eğitim gönüllüleri ile öğrenci velilerinin müşterek gayretleriyle, Anadolu insanını ve İslamiyeti yakından tanıtacak güzel bir sergi idi... Her milletten insan, yani İsveçli, Taylandlı, Japon, Meksikalı, Finli insanlar iftar çadırını ziyaret etmişlerdi. Hepsi de çok güzel duygularla ayrılmışlardı. Bizzat İsveçli belediye görevlileri bundan son derece memnun olmuşlardı.

İsveç, Göteburg'da iftar çadırı bir ilk idi. Biraz da deneme mahiyetinde... O yüzden de hususi olarak kimse davet edilmemişti. Fakat çok olumlu izlenimleri ve talepleri alınca; bir hayli kalabalık bir davetliler listesi şimdiden oluşmuştu bile.

Evet, Ramazan'ın güzelliklerini bu ülke insanlarına da göstermek, Müslümanların olumlu taraflarını da nazara vermek ve Müslümanların bu mübarek ayda neler yaptığını göstermek için yapılmıştı bu girişim... Ve muhataplarından hakkıyla bir aks-i sâda ve hüsnü kabul görmüştü. İsveçliler bu arada, tatlısından tuzlusuna Türk mutfağını yakından tanımış; Türk misafirperverliğine şahit olmuşlardı.

Eş zamanlı olarak; İsveç'in Malmö şehrinde, üç fedakâr master öğrencisinin açtığı Eğitim Merkezi'nde de, bir davet daha

vardı. Böyle bir davet de oranın ilki sayılırdı. Çok mütevazı bir iftar yemeği planlanmıştı. Tahminen on beş kişi kadar bir davetli beklenirken kırka yakın İsveçli gelmişti. O şehrin Belediye Başkanı da duyup gelmişti davete; hiç plânda olmamasına rağmen. Buradaki yabancıların böylesine sıcak bir girişimde bulunması çok duygulandırmıştı onu. Bir konuşma yapmış ve kendisinin de üç kuşak öncesinden bir göçmen olduğundan, işte böyle kültüründen kopmadan, kültürünü unutmadan bulunduğu toplumla kaynaşmanın, kendi özelliklerini çevresindeki insanlara böyle göstermenin öneminden bahsetmişti.

Yıllardır orada bulunan ve oradaki Türkleri temsil adına önemli bir konumda bulunan bir şahıs şunları ifade etmişti:

“Otuz yıldan fazla zamandır buralardayız biz... Biz ne yapsak ne etsek diye düşünüp dururken, ama lâfta mangalda kül bırakmazken... Üç inanmış delikanlı geldi ve bir akşamda ne güzelliklere imza attı öyle! O kadar da mütevazı gözüken bir girişimle! Ne varsa, bu bilinçli insanlarda var!”

Öyle güzel ve bereketli zaman dilimlerinde yaşıyoruz ki, toprağa düşen hiçbir tohum zâyî olmuyor; misliyle başak veriyor. Bu, zamana bakan yön... Bize bakan yön ise; ulaşılması gereken o kadar çok dünya insanı var ki, bunları düşündükçe insan zamanın kısıtlılığine, vaktini genişletemediğine hayıflanmadan edemiyor..!

Evet, yapacak daha çok işimiz var!

TEVÂFUK DİKKATİMİ ÇEKTİ

Okuyucularımızdan Mehmet amcam tevafukla ilgili bir mektup göndermiş. Kâinatta tesadüf yoktur. Bizim tesadüf zannettiğimiz şeyler, ilahî icraatla bir denk getirmedir. Bu bazen “hüsn-ü tesâdüf” veya “tevafuk” sözleriyle ifade edilir. O amcam mektubunda diyor ki:

27.10.05 perşembe günü Çitlembik makalesi, “Yediler Ve Kadir Gecesi,” beni bu size aktaracağım olayı sizlere yazmaya ve hatıramı paylaşmaya sevk etti. 25.10.05, Salı akşamı beni hayretler içinde bırakan tevafuklu hatıramı anlatmak istiyorum izininizle.

O âşam, bizde en yakın iki aile dostumuz ile iftar etmiştik. Biz erkekler, Cami’ye teravihe gidiyorduk. Bir ara gökyüzüne baktım, gökyüzü berrak ve yıldızlar sanki birbirleri ile kaynaşıyordu. Hem hafif bir tatlı rüzgâr esintisi vardı. “Arkadaşlara bugün Kadir Gecesi olabilir.” diye mırıldanmışım. Çünkü bazı kitaplardan veya hadislerden bu özellikleri okumuştum, hatırımda kaldığı kadar. Eve, teravih’ten sonra tekrar geldiğimizde, televiyonu açtık. TV 5’ de Dünya Kur’an Okuma Birincisi Abdurrahman Sadyen’in Kur’an ziyafeti vardı ve Kadir Sûresini tilavet ediyordu. Misafirler gittikten sonra, günlük olarak okumaya çalıştığım Kur’an, meali, Hadisler, Risale-i Nur’dan Sözler ve Cevşen kitaplarını küçük kütüphanemde bulamamıştım. Galiba 13 yaşındaki büyük kızım Büşra misafirler gelecek diye kaldırmıştı.

Okuma düzenim bozulmasın diye başka bir Kur'an aldım; (tefe'ül ederek) açtım;

Kadir Suresi çıktı. Sanki bana, "Beni oku." diyordu. Zaman gazetesinin vermiş olduğu Kütüb'ü Sitte'nin 12'inci cildini karanlıkta raftan aldım. Yine teef'ül ettim; açtım. 501. sayfadaki 3 (4570) nolu Hz. Ebu Hüreyre hadisi çıktı karşıma! "Zamanların fazileti ve Kadir Gecesi" ile ilgili konu! Hayretler içinde kaldım! Bazı rivayetlerdeki. "Tek rakamlı günlerde arayın." mealini düşünerek, Diyanet takvimine, göre (21)'inci oruç günü'de tek tevafuk'ta (5) tek ve ayrıca Kadir ismi asli harflerle (kdr) 3 harfli olduğundan galiba "Tek rakamlı günlerde arayın" sözü bence enteresan geldi. Anladım ki, hüsnü zannımca bu geceyi boş geçirmemek lâzım. Zaten Ramazan'da çalışmıyordum. Rahat geçirebilmek için izin almıştım. Çünkü mağazalarda ve marketlerde "dedektir" olarak çalışıyorum. Bütün gün, yürüme ve izleme peşinde olduğumuz için vaktimiz zor ve ağır geçiyor. "En yakın arkadaşlara haber vereyim." dedim. Ama bir yandan da çekiniyordum; "Amma fazla abarttın." diyeceklerinden... Sadece Fulda'dan bazı arkadaşlarıma kısa mesaj ile bildirdim. Belki onların duaları kabul ve makbul olabilirdi. Belki yanılıyor olabilirim de... Üst üste beş tevafuk, her zaman vukû bulmaz düşüncesindeyim. Ama niye olmasın ki... E. Abdurrahman ağzıyla diyorum ki, "Niye kişiye has bir Kadir Gecesi olmasın ki..."

Muhterem Mehmet amca,

Ben, her ne kadar afacan bir Abdurrahman olsam da, hatta bir zamanlar yıldızlara taş atsam da her kişiye has bir Ramazandan bahsetmeye cesaret edemem... Çünkü bu hususlar akıllı bir karış havada Abdurrahmanların sözleriyle değil, Âyet ve Hadislerin tesbitleriyle kesinleşir.

Ama Kadir Gecesi Ramazan'ın 27. gecesi olabileceği gibi 21, 23, 25. geceleri de olabilir. Çünkü öyle olabileceğine dair Hadis-i Şerifler var.

KUR'ÂN'A YAPILAN HİZMET KÜÇÜK DEĞİLDİR

Ali İhsan Tola amcam anlatıyor:

Denizli Mahkemesi Başkanı Ali Rıza Efendi, talebeliğinde İstanbul'da Bediüzzaman Hazretlerini tanımış... Denizli mahkemesinde de başkan olarak davayı çok iyi takip edip incelemiş. Bediüzzaman Hazretlerinin sırf Allah rızası için iman ve Kur'an'a hizmet etmek isteyen bir İslâm alimi olduğuna kanaat etmiş. Fakat üyelerden ikisi çok menfî imişler. Mutlaka mahkûmiyet kararı verilmesini istiyorlarmış. Onun için, başkan kararı erteleyip duruyormuş. Nihayet bu üyelerden birisi izine ayrılmış. Bunun üzerine hemen hâkime Hesnâ hanıma gitmiş; "İkinci üye olarak bu davaya sen gir; bu Bediüzzaman mağdur, mazlum bir İslâm alimi..." demiş. Hesnâ Hanım zaten dürüst ve merhametli birisi... Hemen kabul etmiş. Sonra beraat kararı vermişler.

Üstad, Hesnâ Hanım köylümüz olduğu için ona hep selâm gönderiyordu. Bir seferinde, "Sen benim selâmlarımı söylemiyor musun?" diye çıkıştı. Ben de hemen Isparta'dan Denizli'ye gittim. Mahkemeye vardım. O'nu buldum. Yanında başka bir kadın da vardı. Beni görünce, "Gel bakalım, Nurcu hemşehrim!" dedi. Yanındaki kadına, "Biz biraz konuşacağız." dedi. Ben mahcup bir şekilde duruyorum. Dedim ki: "Üstad sana hep selâm söylüyordu. Size çok dua ediyor. Sırf bunu söylemek için buraya geldim." Bunu duyunca ağlamaya başladı. "Babam beni okuttu. İşte, ben buradayım. İbadetlerimi yapamıyorum. İslâmiyetimi ya-

şayamıyorum. Okutacağına keşke köyümüzün çobanı Hasan’la evlendirseydi de Allah’a karşı bütün vecibelerimi tam tamına yapabilseydim...” dedi.

Ben de döndüğümde, bütün bunları Üstad Hazretlerine anlattım. Üstadımız, “O, çok büyük bir iş yaptı. Risale-i Nur’un be-
raatı çok mühim. Ben onun ismini büyüklerin yanına yazıp her zaman dua ediyorum. İnşaallah, bu hizmeti onun kurtuluşuna vesile olur.” dedi.

Elbetteki, âhir zamanda dünya çapındaki büyük inkârcılık hareketine karşı, iman hakikatlarını güneş gibi isbat eden Kur’an’ın bu parlak ve muhteşem tefsirine hizmet edenler, önünü açanlar onun şefaatinde mahrum kalmazlar.

İSVEÇ’TE ATALARININ İZİ PEŞİNDE

Ömer Şâmil Kafkas ağabeyin anlattığına göre, Erol Bey 1960’lı yıllarda İsveç’e gelmiş; orada büyüyüp yetişmiş ve kendi tarihimizi öğrendikten sonra atalarımızın hayranı olmuştur. Hicret mülâhazası ile gelmiş olan eğitim gönüllüsü Metin Bey de bir Osmanlı hayranıydı. Bir gün, 1700’lü yılların başlarında İsveç Kralı XII. Şarl’dan (Karl) bahsetmişti. Kral, Ruslara yenilince Osmanlıya sığınmıştı. Kendisine “Demirbaş” dedirtecek kadar uzun yıllar Osmanlı himayesinde kalan İsveç Kralı, yine 300 kadar seçme Osmanlı akıncısının korumasında ülkesine dönmüştü. Bu 300, yiğit İsveç’te Kral’ın korumacılığına devam etmişlerdi. Sonra evlenip orada kalmışlardı. Sonra bunlardan yüze yakını yanlarına ailelerini de alarak ülkenin daha batı tarafına gitmişlerdi.

Bunları bulma arzusu ile araştırmaya başlayan Metin ve Erol, Kopparberg’de (Bakırdağı) Osmanlı kabirleri olduğunu duymuş; hemen ertesi gün Levent ve Davut isimli arkadaşlarını da alarak yola koyulmuştu. Orada mezarlar, para verilmeyince yüz sene içinde sökülüp atılıyordu. Onun için birşey bulamadılar.

Sonra Falun bölgesine gitmişlerdi. Orada da izler kaybolmuştu. Oradan Dalarnas Museum’e gitmişlerdi. Erol Bey, duvardaki bazı levhalara bakınırken, orada bir gariplik dikkatini çekmişti. Yetkili, onlara bu bölgedeki her köyün sancağını gösteren levhaların olduğunu söylemişti. Evet, bu bölgedeki bazı köylerin sancak sembolleri hilâl şeklindeydi. O sırada yanlarına yetkili bir ba-

yan arkeolog gelerek onlara, “Demek, Türk izlerini bulmak için buradasınız?..” diye sormuştu. Sonra da “Ne büyük bir rastlantı! Dün kafeteryada arkeolog arkadaşlarla otururken, bir erkek arkeolog arkadaşımız, Türk kökenli İsveçlilerin varlığından bahsetmişti; buraya yakın bir yerleşim bölgesindelemiş.” demişti.

Hemen onun arkeolog arkadaşını buldurup müzeye çağırtmışlardı. Onun hanımı Venjan isimli bir köydendi ve oraya kayınpederinin evine gittiğinde, kayınpederi bu köyde Türk kökenli kimseler olduğundan; yüzyıllar önce buralara gelip yerleşmiş olduklarından bahsetmişti.

Bizimkiler, oradan yola çıkıp mezarlıklara uğraya uğraya Venjan’a yaklaşmışlardı. Bir yerde Rattvik, karşılarına çıkmıştı. Buranın mezarlık görevlisi farklı bir lehçede konuşuyordu. Görevli, “Burada bir âdet vardır, gelinlerin çeyizi ‘Türk pamuğu’ denilen bir kumaştan yapılır.” demişti. Bunu duyunca ümitleri iyice kuvvetlenmişti. Venjan’a gelince yaşlılar evine gittiler. Oradan hareketle bazı ipuçlarına ulaştılar. Ama artık oralarda Türklerden pek kimse kalmamıştı. Çünkü 1800’lü yıllarda Amerika’ya göç etmişlerdi. Fakat yaşlı bir kadın, birisinden şöyle bahsetmişti: “Bir şahıs vardı; gittiği her yerde ‘Ben Osmanlı soyundanım!’ derdi. Ama geçen hafta vefat etti!..” dedi.

Tam bu sırada, Erol Beyin cep telefonu çaldı. Arayan İsveçli kayıinvalidesiydi. Gudrun isimli o bayan “Neredesin?” diye sormuştu. O da, “Venjan’da” deyince Gudrun Hanım şaşırılmıştı. Çünkü o da Venjanlıydı. Erol Bey bu konuşma ile kayınpederinin “Jugas”lardan olduğunu, jugasların ise Türk soyundan geldiğini öğrenmişti. Onun için telefonda, “Kayıinvalidem, siz bana İsveçli diye bir kız verdiniz, o da Türk çıktı!” diye lâtife etmişti.

Böylece Erol Beyin eşi de, kökenlerini öğrenmiş; Müslümanlığına bir de Osmanlılık eklemişti... İşte kaderin cilvesi... İşte, kaderin ince örgüleri içinde, Christina zamanla Ayşe oluyordu.

BALTIK'TAN HABERLER

Eğitim gönüllülerinden bir amcam, bir e-mail göndermiş. Ben de verdiği bilgileri sizlerle paylaşmak istiyorum:

Letonya`ya yeni geldik; tanışmak için evimize yerli yabancı bir çok insan davet ettik. Ev ortamından, ikramdan ve hürmetten çok memnun olduklarını ifade ediyorlardı. Bir soh ette ikisi de Rusça konuşan misafirlerimizden biri: "Türkiye`ye gittim." dedi ve yazın dahi insanların temiz olduklarından ve hiç kokmadıklarından bahsetti. Diğeri ona sanki 14 asır önce söylenen hadisi-i şerifi tekrar edercesine, "Müslümanlar günde namaz için 5 defa abdest alıyorlar, hiç kokma kirlenme olur mu?" diyordu.

Yine, iki Rus aileyle tarihi bir gezi için bir kasabaya gidiyoruz. Gezip dolaştıktan sonra yemek yiyelim, dedik. Vakitte geçiyor, diye ben sessizce ayrılıp namaza gittim. Döndüğümde hoş bir İslâm soh eti vardı. Sonra bana birisi, "Ne güzel, sizler ibadeti nerde olursanız yapıyorsunuz. Bizler, i imize g mm ş z herşeyi; yapamıyoruz." dedi. Sonra namazın neden 5 vakit olduğunu sordu, dilimiz döndüğünce anlatmaya çalıştık. "Doğru günde 5 kez huzura gelen birisi, elbette güzel insan olur. Kötü huyları olmaz," diyordu.

Sonra bize bir olay anlattı. Yemen`e tatile gitmiş. Alışveriş yaparken çantasını mağazada unutmuş; eve gelmiş. Kendi kendine, Bizim memlekette zaten iki dakikada kaybolur; burda da öyle deyip ümidi kesmiş. Gitmeye yakın, her nasılsa mağazanın ünün-

den geçerken içeriden birisi koşarak elinde bir çantayla arkasından yetişmiş. “Özür; dileriz hiç bir adres, isim, telefon yoktu; size ulaşamadık. Lütfen kusura bakmayın buyrun çantanız.” demiş. Hayretle konuşmaları dinledikten sonra: “Bu güzellik ve iyiliğin dininizde olduğunu biliyorum; çok teşekkürler.” deyip kalmayı biraz daha uzatıp İslâmî incelemiş, güzelliklere şahit olmuş. Şimdi elinden geldiğince yakınlarına İslâmîn güzelliğini anlatıyormuş.

Rahatsız olduğum için hastaneye gitmiştim. Dönüşte hiçte fakire benzemeyen biri yaklaşıp 5 sent istedi. Baktım; yanımda yok. Üzüntüyle bakıştık. Sonra çantamdan 5 değil de 10 sent çıktı. Koşup arkasından yetiştim. Beni görünce gözünün içi gülüyordu. “Al; 5 değil, 10 sent.” dedim. Bana: “Sen Letonyalı değilsin, nerelisin?” dedi. Türkiye’den geldiğimi söyledim. Bana, “Siz Müslüman’sınız başka; kimse yapmaz bu iyiliği, sana söz veriyorum bu parayla içki içmeyeceğim. Sizler iyi ve güzel insanlarsınız.” deyip teşekkürler etti. Mevlam, güzellikleri yaşattırsın inşaallah.

Türkçe dersi veriyordum, talebenin birisi üzgündü. “Hayırdır?” dedim. “Moralim yok.” dedi. Kardeşinin hasta olduğunu söyledi. Ben, “Geçmiş olsun, inşaallah Allah şifa verir.” dedim. Akşam aradım ve kardeşini sordum. Hayret etti. “Ya, hocam babam dahi arayıp sormuyor; siz niçin soruyorsunuz” dedi. Ben de hasta ziyaretinden ve öneminden bahsettim. Bana, “Ne güzel dininiz var; hiç ayırım yapmadan ilgi ve alakaya hayranım. Ben sizleri çok seviyorum, inşaallah bir gün olur sizlerin hanımları gibi kapalı gezerim.” diyordu. Ailesinde herkesin inançlı olduğunu; bir tek annelerinin inanmadığını söyledi. “Ölüm Ötesi Hayat” kitabının Rusçasını verdim. Bir ay sonra getirdi; “Sağolun hocam annem inanmaya başladı.” dedi. Rabbim hepsine inşaallah hidayet nasip eder.

Türkçe bilen bir Profesör var, Rusya`da okumuş. İçimden mesaj atmak geldi aniden. Halini hatırını sordum. Hemen mesajın karşılığı olarak beni aradı. “Nereden biliyorsun benim rahatsızlığımı; dün acilen hastaneye kaldırdılar beni.” dedi. Çok memnun olduğunu ve beni düşündüren bir sözü söyledi: “Mübarek Ramazan yarın başlıyor inşaallah; sizlerin duaları kabul olur; bana dua edin” diyordu. Çok duygulandım. Bu profesör Tevrat ve Zeburu tercüme etmiş. Şimdi de “Yaşım 63 tek işim sizin Kur`an-ı Kerim’i tercüme etmeye çalışıyorum. İnşaallah bitiririm,” dedi. Mevlâm bitirmeyi ve hidayeti nasip eylesin.

ÖLÜM UYANDIRMADAN ÖNCE

İnsanların Cenab-ı Hakk'ın uyarıları karşısında hemen kendine gelmesi ve onları ciddiye alması lâzımdır. Aksi takdirde, bir istidraç olarak; yani yavaş yavaş cehenneme çekmek için verilmiş bazı imtihan imkânları olarak önümüze serilenlere hiçbir zaman için yanlış mânalar verip gevşek davranmamak, aldanmamak gerekir.

Şimdi şu olaya dikkat edelim:

Hazreti Musa Aleyhisselâm, Firavun'a, "İsrail oğullarını benimle birlikte salver." dedi. Firavun bunu kabul etmedi. Allahü Teâlâ üzerlerine tufan gönderdi. Bunun bir azap olmasından korkup Musa Aleyhisselâm'a, "Rabbine dua et, bu tufanı üzerimizden kaldırsın. Biz de senin isteğini yerine getirelim." dediler. Musa Aleyhisselâm'ın duası ile tufan bitti; ama onlar sözlerinde durmadılar. Hem de o sene daha önce eşine rastlanmadık bir ekin yetişti. Meyveler, otlaklar doldu taşı. Onlar, "İşte, bizim arzu ettiğimiz buydu." dediler. Allah Teâlâ, bu sefer onların üzerine çekirgeler yolladı. Ekinlere musallat etti. Çekirgenin ekinleri yiyip bitireceğini görünce, "Ey Musa Rabbine dua et, bu beladan bizi kurtarsın, biz de sana inanalım ve İsrailoğullarını seninle birlikte salalım." dediler.

Hazreti Musa Aleyhisselâm, Rabbine dua etti. Cenab-ı Hak da çekirgeleri kaldırdı. Ama sözlerinde yine durmadılar. Ekinleri topladılar ve evlere yığdılar. Dediler ki: "İşte ekinleri eve yığdık, artık bize birşey olmaz." Bunun üzerine Allahü Teala, onlara buğday kurdu musallat etti. Adam değirmene on kilo götürü-

yordu da ancak üç ölçek un getirebiliyordu. Bunun üzerine, Hz. Musa'ya "Rabbine dua et de, bizden bu buğday kurdunu da kaldırsın." dediler. "O zaman, dediğine inanırız." dediler. Musa Aleyhisselâm dua etti. Allah o belayı da kaldırdı. Ama yine inanmadılar. Bir gün Firavun'un meclisinden kurbağa sesi yükselmeye başladı. Musa Aleyhisselâm, "Sen ve kavmin bundan ne anlıyorsunuz?" diye sordu. Firavun, "Bu ne olabilir ki? Önemli bir şey değil" dedi. Akşam olunca, o kadar kurbağa fazlalaştı ki adamın çenesinin dibine, kadar kurbağalar doluyordu. Birisi konuşacağı zaman çenesini oynatınca kurbağa değişiyordu. Hemen Hazreti Musa'ya koştular ve "Bizim için Allah'a dua et, üzerimizden şu kurbağaları kaldırsın da o zaman hem sana inanalım, hem de İsrailoğullarını seninle birlikte salıverelim." dediler. Allah bunu da kaldırdı, onların üzerinden ama; yine de iman etmediler. Bundan sonra Hak Teala da üzerlerine bir belâ olarak kan yolladı. İçtikleri sular, kuyular, nehirler ve su kaplarının içinde ne varsa, hepsi de yeni akmış kan haline geldi. Firavun'a dertlendiler. "Şimdi de kan doldu her tarafımız, içecek su bulamıyoruz." dediler. Firavun: "O sizi büyülemiştir." dedi. Onlar, "Nereden büyüleyecek bizi. Su içecek kaplarımızda bile kandan başka bir şey bulamıyoruz." diye karşılık verdiler. Bunun üzerine, Musa peygambere koştular ve "Rabbine dua et de bizim üzerimizden kan musibetini kaldırsın. Biz de o zaman sana inanalım ve İsrailoğullarını seninle birlikte salıverelim." dediler. Musa Aleyhisselâm Allah'a dua etti de Hak Teâlâ üzerlerinden bu musibeti kaldırdı. Ama, onlar yine de iman etmediler ve İsrailoğullarını da onunla birlikte salıvermediler. Ama sonunda Hz. Musa'nın peşine düşüp Kızıldeniz'de boğuldular.

Musa Aleyhisselâm'a verilen dokuz mucizenin hepsi de onun bir peygamber olduğunu gösteriyordu. Ama onlar verilen mühlet ve imkânlara bakıp bir değerlendirme yaparak imana gelemediler.

Ölüm uyandırmadan önce uyanmak gerek.

HASTALIKLARLA İLGİLİ SORU- CEVAPLAR (I)

Baktım; babam bir mektuba özel cevap yazıyor. Sonra ikisini de okuyunca sizlere faydası olur diye bazı bölümlerini aktarmak istedim.

Almanya’da hemşirelik okulunda okuyan bir okuyucu, dinler arasında hastalık üzerine yazılmış bir yazıdan bahsediyor ve soruları soruyordu: Güya Müslümanlar hasta olunca doktora gitmeyip evde otururlar ve sadece dua ederlermiş. Hastalıklar İslâma göre sadece bir ceza imiş. Eğer ceza ise Hazreti Muhammed (Sallallahu aleyhi vesellem) niçin hasta olmuş? Hastalıklar niçin yaratılmış? Almanlar bizim hastanelerdeki hasta ziyaretlerimizden rahatsız olmuşlar. Hasta ziyareti çok mu önemliymiş? Bir Müslüman kadın yalnız, o kadın doktora mı gidebilirmiş? İlaçlarda alkol ve domuz varsa ne olacaktı? Almanlara göre eşcinsellik insanın içinden gelirmiş? İslam niçin yasaklamış? AIDS İslâmiyet’e göre bir ceza mı imiş?

Bunlara verilen cevap şöyle:

İslâmiyet’e göre, insan hasta olunca insanın tedavî için uğraşması gerekir. Çünkü Peygamberimiz (Sallallahü aleyhi vesellem), “Her hastalığın devası vardır. Tedavî olunuz.” buyuruyor. Onun için, “Müslümanlar doktora gitmez. Evde oturup sadece dua eder.” şeklindeki bir iddia yanlıştır. İbn-i Sinan’ın, “Tıb İlminde Kanun” isimli kitabı asırlarca Avrupa üniversitelerinde okutulmuştur.

İnsanların başına gelen belâların, musibetlerin ve hastalıkların hikmetleri çoktur. Bunların pek çoğu, insanların kendi üzerlerine düşen görevleri yerine getirmek ve tedbirsizlikten kaynaklanır. “Allah’ın kanunlarını değiştirmiş bulmazsın.” diye iki defa “tebdîl” ve “tahvîl” kelimeleriyle bir gerçeğin ifade edildiğini görüyoruz.²⁰ Meselâ bu ifadeden: “Suyun kaldırma prensibine ters iş yaparsanız batar, boğulursunuz. Alt yapı hazırlığınız yoksa sele hazır olunuz. Depreme dayanıklı yerlerde ve binalarda oturmuyorsanız felâketi bekleyiniz.” mesajını anlayabilirsiniz.

Bir kısmı, insanın sabrını denemek ve Allah’a teslimiyeti ölçmek içindir. Hazreti Eyüb aleyhisselâm’ın başına gelenler ve Hazreti Muhammed Aleyhisselâm’ın karşılaştığı zorluklar gibi...

Bir kısmı, ikaz içindir: Normal bir yaşayışı olan Müslümanlara Allah, makam ve mal verir. Eğer, dünyaya ve haksızlıklara da, kibir ve gurura kapılırlarsa bazı musibet ve belâlarla ikaz eder. Yola gelirlerse tamam. Yola gelmezlerse birkaç ikazdan sonra onların dehşetli cezalarını âhirete bırakır...

Bir kısmı, günahlara keffaret içindir ve dünyevî cezadır.

Demek ki, her hastalık ve musibet her zaman ceza için değildir.

“Peki zelzele ve veba salgını gibi belâ ve musibetlerde Allah, çocukları ve masum günahsız insanların hepsini niçin kurtarmaz.” denilecek olursa;

Bu, imtihan sırrını bozmamak içindir. Çünkü dünya hayatı bir imtihandır. Allah, insanın gerçekleri görmesi için kapıyı açar; ama mutlaka iman etmesi ve hakkı zorla kabul etmesi için apaçık şeyler göstermez. Mesela belâ ve musibetlerde her zaman günahsızları ve çocukları ayırıp seçerek kurtarsaydı, Ebu Cehil gibi kâfirler, Firavun ve Nemrutlar da iman etmekten başka çare bulamazdı. Bu da imtihan sırrını bozardı. Öğretmen imtihan sırasında soruların cevaplarını gösterse, çalışan da çalışmayan

20) Fâtır Suresi,35/ 43; Ahzab Suresi,33/ 62

da aynı notu alır. Buna da imtihan denmez. Elbette bütün bu sıkıntılara karşılık olarak, o günahsız ve masumların derece, makam ve mükafâtları o kadar büyük olacaktır ki, ebedî saadetler'in yanında dünyada çektikleri hiç hükmünde kalacaktır.

Peygamberimiz (Sallallahü aleyhi vesellem) de bir insandır. Hastalık da çeker, acı da. Dünyaya zevk ve safa sürmeye gelmemiştir. Burası cennet değildir. Acı, tatlı herşey vardır.

HASTALIKLARLA İLGİLİ SORU- CEVAP (II)

Bir önceki yazımızdan devam ediyoruz:

İslâmiyet'in abdest, gusül, namaz ve oruç ibadetlerinde aslında koruyucu hekimlik prensipleri vardır. Pis vücut, pis elbise ve pis yer temizlenmeden namaz kılınamaz.

Tedavi esastır. Bunu Hz. Muhammed Aleyhisselam söylüyor.

Kan ve dışkı yiyen hayvanların vücudu bunlardan temizleninceye kadar belli günlerde hapsedilip, ancak sonra kesilerek yenilebilir. Kesildikten sonra kanın akması lâzımdır. Ürik asit gibi zararlı maddeler akan kanla çıkmalıdır. Şimdi bunlara dikkat edilseydi, deli dana ve diğer hayvan hastalıkları olur muydu?

Sonsuz sayfalı bir romanın dünya hayatı sadece birinci sayfasıdır. Böyle bir romanla ilgili hüküm, tek sayfa üzerinden verilemez. Onun için, "Dünyada neden hastalık var, cinayet var, ölüm var?" denilemez. Burası geçici bir imtihan meydanıdır.

Hasta ziyareti, çok durmamak ve hastaları rahatsız etmemek şartıyla Peygamber Efendimiz'in (Sallallahu aleyhi vesellem) sünnet ve âdetidir.

Müslüman kadın, o işte otoriter ve bilgili kadın doktor yoksa erkek doktora gidebilir.

Domuz ve alkol bulunmayan ilaçlar tercih edilir. Eğer gerçekten o ilaçlar yoksa, otoriter ve ehliyetli doktorun sözü geçerlidir.

Hastanede temiz yataklarda yatıldığına göre hastanede temiz yer ve temiz sergi üzerinde de ibadet edilir.

Eş cinselliğe çocukluktan itibaren meyil olabilir; ama bunlar ta baştan eğitim ve terbiye ile halledilebilir. Onun için Peygamber Efendimizin (Sallallahü aleyhi vesellem) çocuk terbiyesi üzerine söylediği sözlerini Prof. Dr. İbrahim Canan bir kitapta toplamıştır. Giyecekleri elbiselerin renk ve durumundan, oyun ve oyuncaklarına varıncaya kadar Peygamberimiz (Sallallahü aleyhi vesellem) erkek ve kız çocukları için bu konuda gerekli olan herşeyi bildirmiştir.

Şimdi, siz hiçbir tedbir almadan, çocukların ters eğilimlerini geliştirecek şekilde onları başı boş bırakırsanız, sadece içlerinden geldiğini demekle işin içinden çıkamazsınız. Çocuklarda başkasının oyuncağını ve malını alma meyli de vardır. Ama eğitimle bunu yola sokarsınız, yoksa hepsi hırsız olur.

İslam dinine göre erkek ve kadına cinsî duygular, insan neslinin devamı; hatta çoğalmasi için verilmiştir. Çünkü Peygamber Efendimiz (Sallallahü aleyhi vesellem), “Nikâhlanıp evleniniz ve çoğalınız. Ben sizin çokluğunuz ile iftihâr edeceğim.” buyuruyor. Evet, Muhammed ümmeti çok olsun, diye...

AİDS hastalığı için ta başta söylediklerim aynen geçerlidir. Tedbir ve saire... Ama nikah gibi, sınırlar vardır. Zina ve sapık ilişkiler yasaktır. Bu yolla bu illete yakalananlara bu hastalık elbette bir cezadır. Yahudilerin ve Hristiyanların kabul ettikleri Mukaddes Kitaplarda da Sodom ve Gomora’da eşcinsellerin nasıl cezalandırıldığı anlatılmaktadır.

Hastanelerdeki tedbirsizlikten dolayı masum insanlara da AİDS mikrobu bulaşabiliyor. Bunları bir ceza gibi değil; belki de deprem ve salgın hastalıklardaki günahsız ve masumların akibeti gibi düşünmeliyiz.

TRABZONLU ÇOK ÖNCE GİTMİŞ

Tâhir amcam bir hatırasını şöyle anlattı:

“Ben doksanlı yılların başında, Trabzondaki arkadaşlara, “Gelin, biz de eğitime bir katkıda bulunalım. Hiç olmazsa Trabzon’a çok yakın bir Orta Asya ülkesinden bir okul bulup açalım.” dedim. Sonra görüşmeler yapıp Kazakistan’a gittim. Orada Ali ağabey, gördüğü bir rüyayı anlatarak beni Canbul’a gönderdi. Ali ağabey beni oraya götürdü. Bir müddet sonra beni orada bırakıp öbür yerlere gitti. Ben, yapayalnız kalmıştım. Dil bilmiyordum. Câmiye gidip cuma namazımı kıldım. Herkes selam veriyor ilgileniyordu; ama ne dediklerini anlamıyordum. Kendimi garip hissediyordum. Tam o kalbi kırık bir halde iken, uzun boylu, güçlü yapılı birisi yanıma yaklaşp, “Sen Türk müsün?” dedi. “Evet” dedim. “Nereden geldin?” dedi. “Trabzon’dan geldim” deyince adam boynuma sarıldı. Meğer ataları Trabzon’dan gelmiş. Bir daha dönememişler. Beni alıp evine götürdü. Köyünü soruyor, geniş bilgi istiyordu... Gerçekten Tâhir amcamın anlattıkları çok büyük bir tevafuku ifade ediyor.

Babama, bazı amcaların gördükleri enteresan rüyalarından bahsetmesini istedim. Dedi ki: “Sadece rüya değil. Uyanıkken, yani yakaza halinde bile görülen şeyler var. Bir tanesini aktarayım.

Bir arkadaşımdan dinlemiştim. Dedi ki: 1990’lı yılların başında Orta Asya’da bir ülkeye gitmiştim. Birkaç okul açılmıştı; ama mekan olarak okul demeye şahit lâzımdı. Bunun için Milli

Eğitim Bakanına çıkmak istedim. Fakat bir türlü ulaşamıyordum. Mübalağasız altı ay uğraştım, birşey elde edemedim. Artık oradaki memurlar da bıkmışlardı. ‘Git be kardeşim, Bakan Bey işte seninle görüşmek istemiyor. Bizi de meşgul edip durma.’ dediler. Doğru söylüyorlardı. Onun için boynumu büküp kaldığım eve geldim. Kendi kendime, ‘Ben de iş yok, hiçbir şey yapamıyorum. Bâri çekip gideyim de iş yapacak birileri gelsin.’ dedim. Ağlaya ağlaya eşyalarımı topladım. En son paltomu alıp çıkacaktım ki, elinde ülkenin haritası bulunan sarıklı sakallı, cübbeli bir zat zuhur etti. Harita çok harika idi; ülkenin bütün şehirleri canlı şekilde görülüyordu. Omuzuma iyice bir vurup, ‘Hem çok büyük şeylere talipsiniz, hem de ufak tefek şeylere tahammül edemeyip, işi bırakıp kaçmaya çalışıyorsunuz!’ dedi. Şaşırıp kalmıştım. “Siz kimsiniz?” derken birden yavaş yavaş kaybolup gitti... Bu sefer oturup düşündüm. Burada bana bir mesaj vardı. Hemen herşeyi bırakıp yine Millî Eğitim Bakanlığına koştum. Bir de baktım ki, bütün bakanlık memurları harekete geçmiş; beni arıyorlar. Beni görünce “Nerelerdesin? İnsan bir telefonunu, adresini bırakmaz mı? Acele sizi Bakan Bey arıyor.” dediler. Bakan ‘Biz çok ayıp ettik. Onu derhal bulup getirin.’ demiş.

“Bakanla görüşünce, okul için ayrılan mekanların uygun olmadığını söyledim. O da ellerindeki bütün binaları gösterip “İstediginizi seçin” dedi.”

“Biz de uygun binaları seçip, okul yaptık...”

Bravo amcama doğrusu.

KADER NE DER, PEDER NE DER?

Bir profesör, Amerika'dan Türkiye'ye gelmişti. Yanında oğlu da vardı. İstanbul, İzmir ve Konya gibi şehirleri gezdiler, Mevlana'yı ziyaret ettiler. Müslümanların yaşayış ve ibadetlerini yakında görme imkânına sahip oldular ve çok takdir ettiler...

Çocuk, ülkesinde kiliseye gitmişti. Çocuklar ve gençlere konuşma yapan bir papaz, "İsa'nın tanrı olduğunu kabul etmeyen hiç kimse cennete gidemez." deyince çocuk, "Ama ben Müslümanlarla tanıştım; onlar İsa'ya peygamber diyorlar ve onu çok sevip takdir ediyorlar. Ama tanrı olduğunu kabul etmiyorlar. Onlar da mı cennete giremeyecek?" diye sordum. Papaz, "Elbette onlar da giremeyecek, hem de cehenneme girecekler." demiş. O da, "Öyleyse peder, ben de Müslümanlarla beraber cehenne gitmeye râzıyım." deyip orayı terketmiş...

Bu çocuk tam benim kafadan. Nerede bir doğru görmüşsen, hemen sahip çıkacaksın. Bazen çevren hemen senin kavradığın gibi meseleyi kavrayamayabilir. Ben bile öyle değil miyim? Bir yazı yazarsın, hemen ileri gitmişsin diye kulağın çekilir. Peki, bu doğruları, ben söylemeyeceğim; o söylemeyecek, bu söylemeyecek de kim söyleyecek?

Bir teypten dinlemiştim. Bediüzzaman dedemin talebelerinden, Ahmet Feyzi Kul (Risale-i Nur'un Avukatı) yine büyük talebelerden Albay Hulusî Beye, bazı gerçekleri ortaya çıkarıcı sorular soruyor. O da: "Daha bu meselelerin zamanı değil diyerek cevap

vemiyor. Nihayet, Ahmet Feyzi Kul patlıyor: “Peki, biz bunları şimdi söylemeyeceğiz de, kabirde mi söyleyeceğiz?” diye soruyor...

İşte; biz biraz acele edip söyleyince yaramazlardan olmuş oluyoruz... Neyse ki, bizim gibileri teselli edici tarihi gerçekler de var...

Fatih Sultan Mehmet çocukken yaramazlık yapar. Bunu gören babası İkinci Murat kızar ve “Ne yaramaz çocuksun? Senden adam olmaz!” der. Bunlara şâhit olan ve kalp gözü de açık bulunan Akşemseddin Hazretleri de şöyle demekten kendini alamaz: “Kader ne der, peder ne der?” Yani o ulu veli, babasının adam olmaz dediği Fatih Sultan Mehmed’in ileride çok büyük bir şahsiyet olacağını keşfetmiş ve kaderin bu takdiri karşısında hayretini belirtmiştir...

Tabii, yine bazıları bu sözlerimden büyük mânâlar çıkarıp hakkımda olur olmaz sözler söyleyeceklerdir. Olsun.

Gönül isterdi ki, keşke aramızda gönül gözü açık Akşemseddinlerden birisi bulunsaydı!..